Eiropas Komisija

FLASH EUROBAROMETER 585

Jaunatne un demokrātija

EUROBAROMETER **ZIŅOJUMS**

2026. gada jūnijs

ON-LINE EUROBAROMETER

Eirobarometra zibensaptauja Jaunatne un demokrātija

Aptauja, ko pēc Izglītības, jaunatnes, sporta un kultūras ģenerāldirektorāta (EAC ĢD) pieprasījuma veica Demoscopy

Aptauja, ko koordinē Eiropas Komisijas Komunikācijas ģenerāldirektorāts (COMM ĢD Sabiedriskās domas un iedzīvotāju iesaistes nodaļa)

Šis dokuments neatspoguļo Eiropas Komisijas viedokli. Tajā ietvertās interpretācijas un viedokļi ir tikai autoru interpretācijas un viedokļi.

Projekta nosaukums	Eirobarometra zibensaptauja Nr. 585 “Jaunatne un demokrātija” – 2026. gada ziņojums
	LV
Kataloga numurs	NC-01-26-226-EN-N
ISBN	978-92-68-44145-9
	doi: 10.2766/5739162

© Eiropas Savienība, 2026

https://europa.eu/eurobarometer

Dokuments sagatavots Pierre Dieumegard for Europokune- Europe Together- and Europe Democracy Esperanto.

Šā "pagaidu" dokumenta mērķis ir dot iespēju lielākam skaitam Eiropas Savienības iedzīvotāju iepazīties ar Eiropas Savienības sagatavotajiem dokumentiem (kurus finansē no viņu nodokļiem).

Ja tulkojumu nav, iedzīvotāji tiek izslēgti no debatēm.

Šis dokuments “Eirobarometrs” bija pieejams tikai angļu valodā pdf formātā. No sākotnējā faila mēs izveidojām Libre Office programmatūras sagatavotu odt failu mašīntulkošanai citās valodās. Rezultāti tagad ir pieejami visās oficiālajās valodās.

Ir vēlams, lai ES administrācija pārņemtu svarīgu dokumentu tulkošanu. “Svarīgi dokumenti” ir ne tikai normatīvie akti, bet arī svarīga informācija, kas vajadzīga, lai kopīgi pieņemtu uz informāciju balstītus lēmumus.

Lai kopīgi apspriestu mūsu kopīgo nākotni un nodrošinātu uzticamus tulkojumus, starptautiskā valoda Esperanto būtu ļoti noderīga tās vienkāršības, regularitātes un precizitātes dēļ.

Sazinieties ar mums:

Kontaktu nin-Ek ! Eŭropo kune!

https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE

Satura rādītājs

Ievads....4
1. Galvenie konstatējumi....6
2. Eiropas jauniešu priekšstati par pasauli un nākotni....8
2.1 Valstu un ES politikas veidotāju ilgtermiņa domāšana un starppaaudžu taisnīgums....8
2.2 Mācīšanās par sabiedrības problēmām....12
2.3 Sajūtas un gaidas attiecībā uz ES ikdienas dzīvē....18
3. Jauniešu līdzdalība pilsoniskajā dzīvē....22
3.1 Gaidas saistībā ar jaunatnes politiku....22
3.2 Līdzdalība sabiedrības pārmaiņu pasākumos....29
3.3 Iepazīšanās ar veidiem, kā sadarboties ar ES....33
3.4 Avoti, no kuriem saņemt informāciju par ES....36
4. Par tikšanos organizācijās un darbībās citā ES valstī....38
4.1 Līdzdalība organizācijās....38
4.2 Darbības citā ES valstī....42
4.3 Informētība par ES finansētām iespējām uzturēties citā ES valstī....49
5. Digitālā izglītība....52
5.1 Pārliecība par savu spēju izmantot AI rīkus....52
5.2. Mākslīgā intelekta izmantošanas iemācīšanās....54
6. Tehniskās specifikācijas....58
7. Qu estionnaire....60
Komentāri....71

Ievads

Saistībā ar ES jaunatnes stratēģijas 2019.–2027. gadam galīgo īstenošanas posmu un gatavošanos ES jaunatnes stratēģijai laikposmam pēc 2027. gada Eiropas Komisija sāka 2026. gada Eirobarometra zibensaptauju par jaunatni un demokrātiju, kas vērsta uz jauniešiem vecumā no 15 līdz 30 gadiem. Iepriekšējā Eirobarometra zibensaptauja par jaunatni un demokrātiju (FL545), kas tika veikta 2024. gada aprīlī tieši pirms 2024. gada Eiropas vēlēšanām, parādīja, ka Eiropas jaunieši joprojām ir iesaistīti demokrātiskajā dzīvē.[1] Tomēr apsekojumā tika uzsvērtas arī atšķirības starp dalībvalstīm un sociāldemogrāfiskajām grupām informētības un līdzdalības ziņā. Kopš tā laika digitālā pārveide, mākslīgā intelekta pieaugošā loma un bažas par dezinformāciju ir turpinājušas pārveidot vidi, kurā jaunieši informē sevi, piedalās sabiedrībā un mijiedarbojas ar demokrātiskām iestādēm.

2026. gada Eirobarometra zibensaptauja sniedz pārliecinošus, salīdzināmus un atjauninātus pierādījumus par jauniešu priekšstatiem par starppaaudžu taisnīgumu, pilsonisko līdzdalību un ES atbalstu jauniešu iesaistei. Pētījumā tiek novērtēts pašreizējais līdzdalības līmenis un kanāli pilsoniskajā, politiskajā un sabiedriskajā darbībā, tostarp līdzdalība organizācijās, sabiedriskajā darbībā un darbībās citā ES valstī. Tajā arī novērtēta jauniešu informētība par ES līmeņa iesaistes mehānismiem, institucionālās līdzdalības instrumentiem, informācijas kanāliem un ES finansētām jaunatnes programmām un to izmantošana. Turklāt aptaujā tiek pētīts, kā jaunieši novērtē dažādus līdzdalības kanālus, piemēram, balsošanu, iesaisti sociālajos medijos, sabiedriskās apspriešanas un jaunatnes organizācijas, vienlaikus pētot pilsoniskās izglītības, digitālās pratības un apmācības nozīmi demokrātiskās uzticēšanās un iesaistes stiprināšanā.

Apvienojot iepriekšējo Eirobarometra aptauju tendenču jautājumus ar jauniem jautājumiem, aptauja sniedz arī ieskatu jauniešu priekšstatos par vienlīdzīgām iespējām un starppaaudžu taisnīgumu, kā arī viņu cerībās attiecībā uz Eiropas Savienību tādās jomās kā demokrātija, cilvēktiesības, iekļaušana, klimats, nodarbinātība un sabiedrības kohēzija. Rezultāti palīdzēs sagatavot nākamo ES jaunatnes stratēģiju, palīdzot Eiropas Komisijai noteikt, cik lielā mērā jaunieši jūtas uzklausīti, spējīgi un pienācīgi aprīkoti, lai piedalītos demokrātiskajā dzīvē, un kuras jomas būtu jānosaka par prioritārām turpmākajās jaunatnes politikas darbībās.

Eiropas Komisijas Izglītības, jaunatnes, sporta un kultūras ģenerāldirektorāta (EAC ĢD) vārdā demoskopijā tika intervēti jaunieši vecumā no 15 līdz 30 gadiem visās 27 ES dalībvalstīs.

No 2026. gada 19. jūnija līdz 1. jūlijam tika veiktas 26 806 intervijas, izmantojot CAWI (datorizētas tīmekļa intervijas) datu vākšanas režīmu, un katrā lielākajā valstī tika veiktas aptuveni 1000 intervijas un katrā mazākajā valstī (LU, CY, MT) tika veiktas 500 intervijas.

1 Eiropas Komisija, Eirobarometra zibensaptauja Nr. 545 “Jaunatne un demokrātija”, 2024. gada aprīlis.

Piezīmes

- Apsekojuma dati ir svērti
- Uz apsekojuma rezultātiem attiecas izlases pielaides, kas nozīmē, ka ne visas acīmredzamās atšķirības starp valstīm vai grupām var būt statistiski nozīmīgas.
- Ja respondenti var izvēlēties vairāk nekā vienu atbildi, atbilžu procentu summa var pārsniegt 100%.
- Šajā ziņojumā valstis tiek apzīmētas ar to oficiālo saīsinājumu, kā norādīts zemāk

BE	Beļģija	FR	Francija	NL	Nīderlande
BG	Bulgārija	HR	Horvātija	AT	Austrija
CZ	Čehija	IT	Itālija	PL	Polija
DK	Dānija	CY	Kipras pārstāvis	PT	Portugāle
DE	Vācija	LV	Latvija	RO	Rumānija
EE	Igaunija	LT	Lietuva	SI	Slovēnija
IE	Īrija	LU	Luksemburga	SK	Slovākija
EL	Grieķija	HU	Ungārija	FI	Somija
ES	Spānija	MT	Malta	SE	Zviedrija

* Kipra kopumā ir viena no 27 ES dalībvalstīm. Praktisku apsvērumu dēļ tika veiktas intervijas Kipras Republikas valdības kontrolētajā valsts daļā.

1. Galvenie konstatējumi

Jaunieši vispirms prasa, lai jaunatnes politikā tiktu risinātas reālās problēmas, ar kurām viņi saskaras

- 40 % Eiropas jauniešu apgalvo, ka mērķi, ar kuriem risina reālās problēmas, ar kurām saskaras jaunieši, ir vieni no svarīgākajiem, lai sasniegtu rezultātus jaunatnes politikā, pirms nodrošināt, ka jauniešiem un jaunatnes organizācijām ir ietekme lēmumu pieņemšanā (32 %), sniegt finansiālu atbalstu jaunatnes programmām un iniciatīvām (32 %) un nodrošināt, ka jaunieši zina par politiku un iespējām (29 %).

Eiropas jaunieši turpina mācīties par sabiedrības problēmām, galvenokārt izmantojot plašsaziņas līdzekļus, nevis skolā

- 84 % Eiropas jauniešu pēdējā gada laikā ir iemācījušies kaut ko jaunu par vismaz vienu no piecām pārbaudītajām tēmām: cilvēktiesības un sociālais taisnīgums (41 %), līdztiesība, daudzveidība un diskriminācijas novēršana (39 %), medijpratība un digitālā pratība (33 %), vides ilgtspēja (32 %) un demokrātiskie procesi, politiskā līdzdalība un iestādes (31 %). Tradicionālie un digitālie plašsaziņas līdzekļi ir vadošais kanāls (48 %), kas krietni apsteidz skolu (36 %). Maltā (98 %), Luksemburgā (97 %) un Igaunijā (93 %) ir vislielākais to jauniešu īpatsvars, kuri pagājušajā gadā uzzināja par vismaz vienu tematu.

Trīs ceturtdaļas Eiropas jauniešu uzskata, ka ES ietekmē viņu ikdienas dzīvi, un viņu cerības dažādos tematos ir nelielas

- 75 % uzskata, ka ES veiktās darbības ietekmē viņu ikdienas dzīvi, un Maltā šis rādītājs pieaug līdz 94 %. Atbildot uz jautājumu, ko viņi sagaida no ES savas paaudzes labā, jaunieši visbiežāk minēja miera saglabāšanu (33 %), cīņu pret nabadzību un ekonomisko un sociālo nevienlīdzību (32 %) un darba iespēju palielināšanu jauniešiem (31 %).

Eiropas jaunieši ir skeptiski noskaņoti pret ilgtermiņa politisko domāšanu un starppaaudžu taisnīgumu

- Tikai 38 % uzskata, ka ES politikas veidotāji ņem vērā savu lēmumu ilgtermiņa sekas, un tikai trešdaļa uzskata, ka mūsdienu jauniešiem ir tādas pašas izredzes gūt panākumus kā jauniešiem pirms 30 gadiem vai arī viņiem būs tādas pašas iespējas pēc 30 gadiem. Malta, Igaunija, Luksemburga un Latvija konsekventi ir valstis, kurās atbildes bija vispozitīvākās.

Balsošana un sociālie mediji tiek uzskatīti par diviem efektīvākajiem veidiem, kā panākt, lai jauniešu viedoklis tiktu sadzirdēts

- 33 % Eiropas jauniešu balsošanu min kā vienu no efektīvākajiem veidiem, kā tikt uzklausītiem, tieši pirms iesaistīšanās sociālajos medijos (32 %). Trešais respondents, kas piedalās sabiedriskajā apspriešanā par ierosinātajām politiskajām iniciatīvām, ir 29 %.

Lielākā daļa Eiropas jauniešu ir rīkojušies, lai mainītu sabiedrību, galvenokārt cilvēktiesību jomā.

- 55% ir piedalījušies vismaz vienā iniciatīvā, lai pagājušajā gadā panāktu pārmaiņas sabiedrībā, kas ir par septiņiem procentpunktiem vairāk nekā 2024. gadā (48%). Respondentu īpatsvars svārstās no 26 % Kiprā līdz 72 % Luksemburgā. Cilvēktiesības ir galvenā iesaistes joma (36 %), kas ierindojas pirmajā vietā 23 no 27 dalībvalstīm. Šai jomai seko vienlīdzīgas tiesības neatkarīgi no dzimuma, rases un seksualitātes (33 %) un veselības un labklājības (30 %).

Kad jauniešiem visā ES tiek jautāts, cik labi viņi pārzina veidus, kā sadarboties ar ES, 36 % ziņo, ka ir informēti par Eiropas

Parlamenta vēlēšanām. Lielākā daļa jauniešu izmanto sociālos plašsaziņas līdzekļus, lai būtu informēti par ES.

- 36 % Eiropas jauniešu pirms ES sociālo mediju kanāliem (27 %) apgalvo, ka pārzina Eiropas Parlamenta vēlēšanas, kas joprojām ir vispazīstamākais veids, kā sadarboties ar ES starp aptaujā ierosinātajām iespējām. Jauno respondentu vidū sociālie mediji ir visbiežāk izmantotais informācijas avots par ES katrā dalībvalstī (52 %), krietni apsteidzot TV (38 %) vai skolu (23 %).

Pagājušajā gadā lielākā daļa Eiropas jauniešu piedalījās vismaz vienas organizācijas pasākumos, un laika trūkums ir galvenais šķērslis pārējām organizācijām.

- 75 % Eiropas jauniešu pēdējo 12 mēnešu laikā ir piedalījušies vismaz vienas organizācijas aktivitātēs salīdzinājumā ar 64 % 2024. gadā, visbiežāk sporta klubā (26 %) vai jauniešu klubā vai jaunatnes organizācijā (20 %). No 23 %, kas nepiedalījās, dominējošais šķērslis ir laika trūkums (41 %). Nākamie visbiežāk minētie iemesli ir intereses trūkums (20 %) un tas, ka tas nekad nav ticis lūgts vai uzaicināts (16 %).

Daudz vairāk Eiropas jauniešu nekā 2024. gadā ir piedalījušies pasākumos citā ES valstī, taču finansiālie ierobežojumi joprojām kavē daudzus, pat ja ES programmas ir labi zināmas.

- 60 % Eiropas jauniešu ir piedalījušies vismaz vienā pasākumā citā ES valstī salīdzinājumā ar 43 % 2024. gadā. Šis rādītājs svārstās no 47 % Zviedrijā līdz 88 % Maltā. Visbiežāk minētās darbības ir studijas, apmācība vai māceklība citā ES valstī (23 %), pirms iesaistīšanās kultūras vai sporta pasākumos citā ES valstī (21 %), brīvprātīgajā darbā vai līdzīgās darbībās (18 %), darba citā ES valstī (16 %) un politiskās darbībās citā ES valstī (14 %). Tiem, kas nav piedalījušies darbībā citā ES valstī, galvenais šķērslis ir finanšu līdzekļu trūkums (41 %). Erasmus+ studentiem joprojām ir vispazīstamākā ES iespēja (41 %), taču augsta informētība ne vienmēr nodrošina faktisku mobilitāti: Gan Grieķijā, gan Kiprā ir vieni no augstākajiem nepiedalīšanās rādītājiem un vieni no augstākajiem informētības rādītājiem.

Eiropas jaunieši ir pārliecinātāki par savu spēju izmantot MI drošā veidā nekā sasniegt vēlamos rezultātus. Viņi mācās izmantot MI, izmantojot dažādus līdzekļus gan skolās, gan ārpus tām.

- 72% jūtas pārliecināti par savu spēju droši izmantot AI rīkus, bet tikai 56% jūtas pārliecināti par savu spēju izmantot AI rīkus, lai sasniegtu vēlamos rezultātus. Plašsaziņas līdzekļi (39 %) un pašvadīta lasīšana, pētniecība vai prakse (33 %) ir vadošie veidi, kā jaunieši apgūst MI, apsteidzot skolu (31 %). Tomēr to jauniešu īpatsvars, kuri mācās izmantot MI skolās, pieaug, skatoties uz vecuma grupu no 15 līdz 18 gadiem (40 %). Maltas, Luksemburgas un Igaunijas īpatsvars katrā mācību kanālā pārsniedz vidējo rādītāju.

2. Eiropas jauniešu priekšstati par pasauli un nākotni

2.1 Valstu un ES politikas veidotāju ilgtermiņa domāšana un starppaaudžu taisnīgums

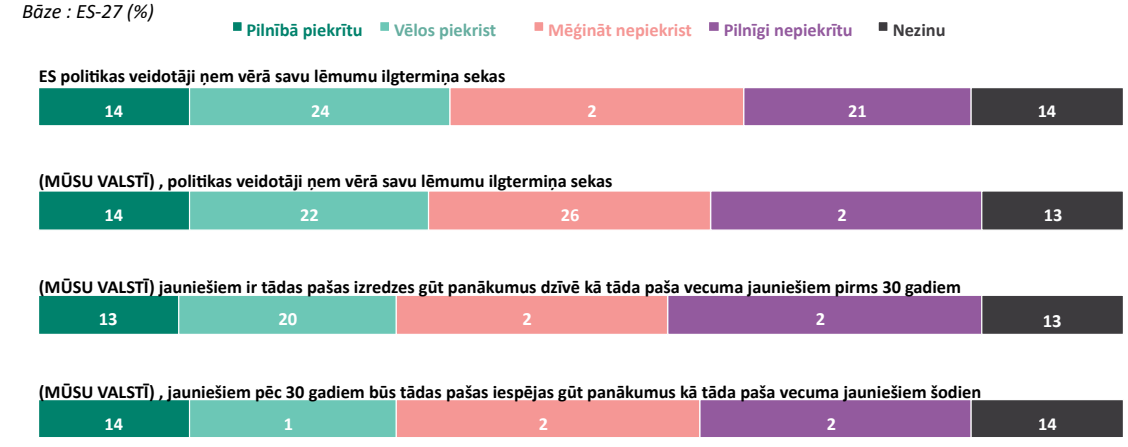
Tikai neliela daļa Eiropas jauniešu (no trešdaļas līdz 38 %) piekrīt, ka ES vai valstu politikas veidotāji ņem vērā savu lēmumu ilgtermiņa sekas vai ka jauniešiem ir tādas pašas izredzes gūt panākumus dzīvē kā tā paša vecuma jauniešiem pirms 30 gadiem vai pēc 30 gadiem.

Tikai 38 % Eiropas jauniešu uzskata, ka ES politikas veidotāji ņem vērā savu lēmumu ilgtermiņa sekas, un 14 % "pilnībā piekrīt", ka viņi to dara. Savukārt 48 % uzskata, ka neņem vērā ilgtermiņa sekas, un katrs piektais (21 %) apgalvo, ka "pilnībā nepiekrīt". Vēl 14 % respondentu nepauž viedokli par šo jautājumu, jo īpaši liela daļa respondentu neatbildēja uz šāda veida atzinuma jautājumiem; tas ir arī lielākais "nezinu" atbilžu īpatsvars pētījumā. Valstu politikas veidotājiem novērtējums ir nedaudz zemāks: tikai 36 % 15–30 gadus vecu jauniešu uzskata, ka politikas veidotāji savā valstī ņem vērā ilgtermiņa sekas, tostarp 14 %, kuri "pilnībā piekrīt". Vēl 51 % uzskata, ka valstu politikas veidotāji to nedara, tostarp ceturtā daļa (25 %), kas "pilnībā nepiekrīt". Vēl 13 % respondentu nepauž viedokli.

Jaunieši arī biežāk nepiekrīt nekā piekrīt, ka viņiem ir tādas pašas izredzes gūt panākumus dzīvē kā tāda paša vecuma jauniešiem pirms 30 gadiem. Trešdaļa no viņiem (33 %) uzskata, ka viņu valstī jauniešiem šodien ir tādas pašas izredzes gūt panākumus dzīvē kā tā paša vecuma cilvēkiem pirms 30 gadiem. Tikai katrs desmitais (13 %) "pilnībā piekrīt" šim apgalvojumam. Savukārt 54 % uzskata, ka tas tā nav, tostarp 29 %, kuri "pilnībā nepiekrīt". Vēl 13 % respondentu nepauž savu viedokli. Šķiet, ka šī nenoteiktība attiecas arī uz to, ko Eiropas jaunieši sagaida no nākamajām paaudzēm: katrs trešais (33 %) uzskata, ka jauniešiem viņu valstī 30 gadu laikā būs tādas pašas izredzes gūt panākumus kā tāda paša vecuma jauniešiem šodien. 53 % nepiekrīt šim apgalvojumam, tostarp 25 %, kas "pilnībā nepiekrīt". Lai gan kopējais domstarpību līmenis ir līdzīgs, abi apgalvojumi atšķiras pēc domstarpību intensitātes: 29 % "pilnībā nepiekrīt" apgalvojumam par iepriekšējo paaudzi salīdzinājumā ar 25 % apgalvojumam par nākamo paaudzi.

Q18 Cik lielā mērā jūs personīgi piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem ?

Bāze : ES-27 (%)

Jaunieši Maltā, Igaunijā, Latvijā, Luksemburgā un Dānijā četros paziņojumos par starppaaudžu taisnīgumu parasti pauž pozitīvākus viedokļus nekā jaunieši citās ES dalībvalstīs.

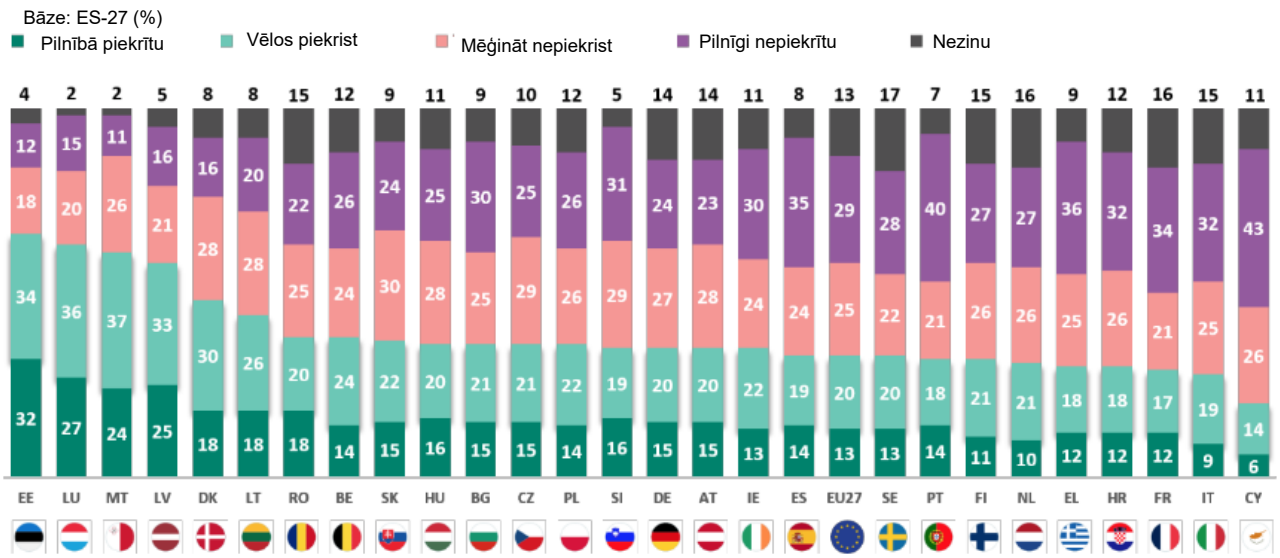
Igaunija, Luksemburga, Malta, Latvija un Dānija ir vienīgās no 27 dalībvalstīm, kurās vienošanās pārsniedz domstarpības par visiem četriem paziņojumiem. Maltā to respondentu īpatsvars, kuri piekrīt ierosinātajiem apgalvojumiem, svārstās no 61 % līdz 87 %. Salīdzinājumam, attiecīgie diapazoni Igaunijā ir 66 % līdz 75 %, Luksemburgā 61 % līdz 79 %, Latvijā 58 % līdz 66 % un Dānijā 48 % līdz 61 %.

Slovēnija, Ungārija un Rumānija ir vienīgās trīs dalībvalstis, kurās vienošanās atsver domstarpības par abiem paziņojumiem par politikas veidotājiem, bet domstarpības atsver vienošanos par abiem paziņojumiem par jauniešu izredzēm gūt panākumus. Slovēnijā 58 % respondentu piekrīt, ka ES politikas veidotāji ņem vērā savu lēmumu ilgtermiņa sekas, savukārt 35 % piekrīt, ka jauniešiem šodien ir tādas pašas izredzes gūt panākumus kā jauniešiem pirms 30 gadiem. Tāda pati apvērse, lai gan mazāk izteikta, vērojama Ungārijā (48 % un 36 %) un Rumānijā (51 % un 38 %). 17 no pārējām dalībvalstīm domstarpības atsver vienošanos par visiem četriem paziņojumiem.

Aplūkojot tieši to, vai jauniešiem šodien ir tādas pašas izredzes gūt panākumus kā jauniešiem pirms 30 gadiem, tikai četrās valstīs lielākā daļa respondentu piekrīt apgalvojumam: Igaunija (66 %), Luksemburga (63 %), Malta (61 %) un Latvija (58 %). Respondenti Dānijā šajā jautājumā joprojām ir samērā pozitīvi, lai gan zem vairākuma sliekšņa (48 %). Tomēr Kiprā tikai 20 % 15–30 gadus vecu jauniešu uzskata, ka viņiem ir tādas pašas iespējas kā jauniešiem pirms 30 gadiem, savukārt 69 % nepiekrīt, tostarp 43 %, kas "pilnībā nepiekrīt". Visnepozitīvākās atbildes sniedza respondenti Itālijā (28 % "kopumā piekrīt"), Francijā (29 %), Grieķijā un Horvātijā (30 % katrā).

jautājums. Cik lielā mērā jūs personīgi piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem?

(MŪSU VALSTĪ) jauniešiem ir tādas pašas izredzes gūt panākumus dzīvē kā tāda paša vecuma jauniešiem pirms 30 gadiem

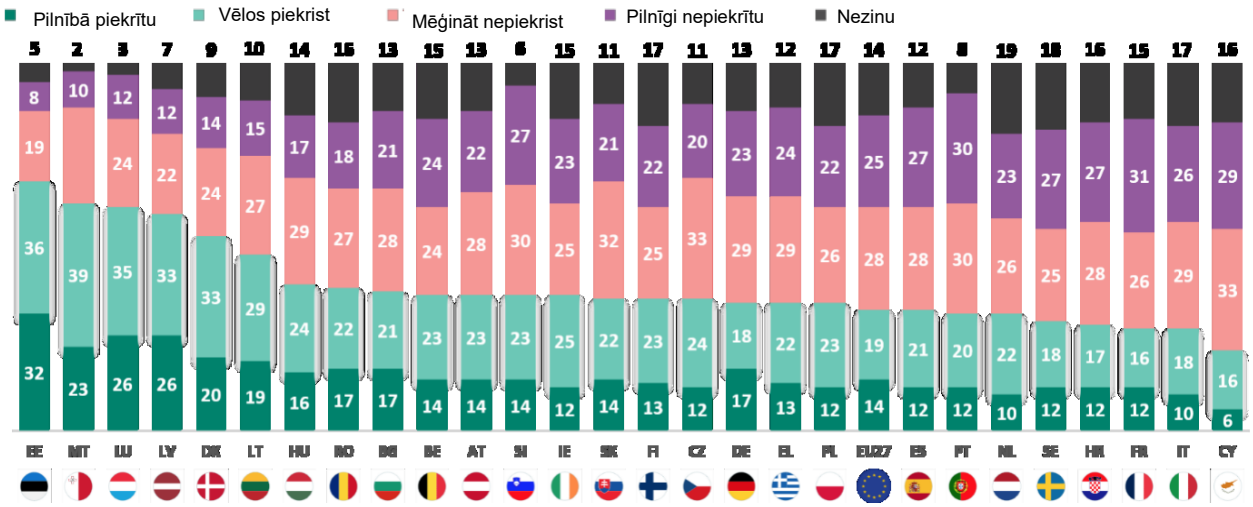

Attiecībā uz cerībām par to, vai jauniešiem 30 gadu laikā būs tādas pašas izredzes gūt panākumus kā šodien, tās pašas četras valstis ir panākušas visaugstāko vienošanās līmeni: Igaunija (68 %), Malta (62 %), Luksemburga (61 %) un Latvija (59 %). Tām seko Dānija (53 %). Viszemākais respondentu īpatsvars ir Kiprā (22 %).

jautājums. Cik lielā mērā jūs personīgi piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem?

"(MŪSU VALSTĪ) jauniešiem pēc 30 gadiem būs tādas pašas izredzes gūt panākumus kā tāda paša vecuma jauniešiem šodien – pilnīgi piekrītu"

Bāze: ES-27 (%)

Visnepozitīvākās atbildes sniedz jaunieši Itālijā un Francijā (katrai piekrīt 28 %), kam seko Horvātija (29 %) un Zviedrija (30 %). Attiecībā uz jautājumu par nākamo paaudžu izredzēm to respondentu īpatsvars, kuri "pilnībā nepiekrīt", ir visaugstākais Francijā (31 %), apsteidzot Portugāli (30 %) un Kipru (29 %).

Visās sociāldemogrāfiskajās kategorijās lielākā daļa jauniešu nepiekrīt četriem ierosinātajiem apgalvojumiem par starppaaudžu taisnīgumu. Tomēr visoptimistiskākie ir jaunieši, kas pēdējo 12 mēnešu laikā ir piedalījušies kādas organizācijas darbībās.

Visos četros ierosinātajos paziņojumos kā visoptimistiskākie parādās tie paši sociāldemogrāfiskie profili: vīrieši, pašnodarbinātie, jaunieši, kas dzīvo mājsaimniecībā ar bērniem, un pilsētu iedzīvotāji. Būtiskākās atšķirības rodas starp tiem, kuri ir piedalījušies organizācijas darbībās pēdējos 12 mēnešos, un tiem, kuri to nav izdarījuši. Visās četrās pozīcijās tie, kas piedalās organizācijā, uzrāda par 14 līdz 16 procentpunktiem augstākus "kopējās vienošanās" rādītājus nekā tie, kas to nedara. Konkrētāk, 40 % no tiem, kas piedalās organizācijā, uzskata, ka valsts politikas veidotāji ņem vērā ilgtermiņa sekas, savukārt 24 % no tiem, kas tās neņem vērā. Turklāt visos četros jautājumos jaunieši, kuri ir piedalījušies organizācijas darbībās, pastāvīgi divreiz biežāk "pilnībā piekrīt" nekā tie, kuri to nav izdarījuši (piemēram, 16 % pret 8 % par ilgtermiņa sekām, 15 % pret 8 % par tādām pašām iespējām kā pirms 30 gadiem un 16 % pret 7 % par tādām pašām iespējām 30 gadu laikā).

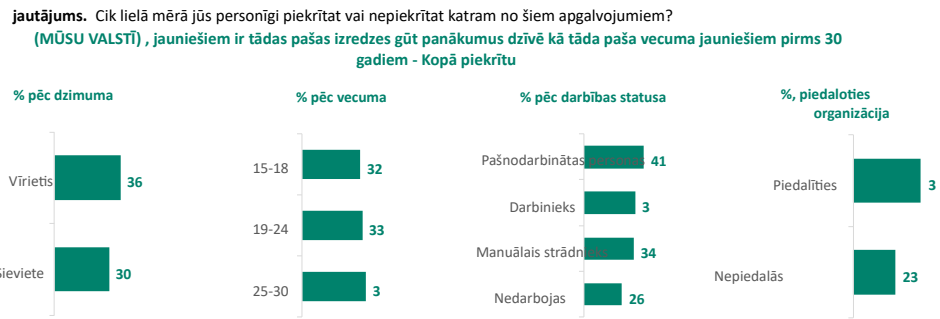
Aplūkojot tieši sajūtu, ka ir tādas pašas izredzes gūt panākumus dzīvē kā jauniešiem pirms 30 gadiem, tam piekrīt 36 % vīriešu salīdzinājumā ar 30 % sieviešu. Šī dzimumu nevienlīdzība izpaužas arī domstarpību intensitātē (32 % sieviešu "pilnībā nepiekrīt" salīdzinājumā ar 26 % vīriešu).

Lai gan 32 % jauniešu vecumā no 15 līdz 18 gadiem un 33 % jauniešu vecumā no 19 līdz 24 gadiem ir optimistiski noskaņoti, vienošanās ir nedaudz lielāka, jauniešiem tuvojoties trīsdesmit gadiem, un 35 % jauniešu vecumā no 25 līdz 30 gadiem domā, ka viņiem ir tikpat lielas izredzes gūt panākumus kā jauniešiem pirms 30 gadiem. Nevienprātības līmenis visās

vecuma grupās ir tuvu (53 % līdz 54 %), un galvenās izmaiņas ir tās daļas samazināšanās, kurā nav viedokļa.

Vienošanās atšķiras arī atkarībā no dzīvesvietas: visoptimistiskākie ir pilsētu iedzīvotāji (36 % "kopumā piekrīt"), apsteidzot lauku iedzīvotājus (33 %) un tos, kas dzīvo pilsētās vai piepilsētās (31 %); iegūtajam izglītības līmenim ir maza ietekme uz šiem uzskatiem (32 % līdz 34 % visos līmeņos, bez skaidras lineāras shēmas), lai gan "nezinu" īpatsvars ir lielāks to respondentu vidū, kuriem ir zemāks izglītības līmenis. Tāpat arī pašnodarbinātie un darba ņēmēji ir optimistiskāki (attiecīgi 41 % un 35 %) nekā tie, kas nav nodarbināti (26 %). Manuālo darbu strādnieki atbilst vidējam rādītājam (34 %), bet ir neizlēmīgāki, un to īpatsvars ir vislielākais (18 %). Visbeidzot, tie, kas dzīvo mājsaimniecībā bez bērniem, kuri jaunāki par 15 gadiem, ir ievērojami mazāk optimistiski nekā tie, kuriem ir bērni (29 % "kopā piekrīt", bet 37–38 % bērnu vidū).

% vīriešu. Starp vecuma grupām pastāv arī zināma linearitāte: jo tuvāk respondenti sasniedz trīsdesmit gadu vecumu, jo optimistiskāki viņi ir par nākamo paaudzi: 31 % jauniešu vecumā no 15 līdz 18 gadiem domā, ka jauniešiem 30 gadu vecumā būs tādas pašas iespējas kā pašlaik, proti, 32 % jauniešu vecumā no 19 līdz 24 gadiem un 36 % jauniešu vecumā no 25 līdz 30 gadiem. Ir arī vērts atzīmēt, ka attiecībā uz abiem jautājumiem par politikas veidotājiem vienošanās dažādās vecuma grupās neatšķiras. Izglītības līmenim ir tikai ierobežota ietekme, un pilsētu iedzīvotāji joprojām ir optimistiskāki (35 %) nekā tie, kas dzīvo pilsētās vai piepilsētās (32 %), un lauku iedzīvotāji atbilst vidējam rādītājam (34 %). Tāda pati hierarhija ir pēc darbības statusa: pašnodarbinātie ir vadībā (39 %), apsteidzot darbiniekus (35 %) un strādniekus (32 %), bet nenodarbinātie ir pēdējā vietā (27 %). Tomēr vecākiem, kuru bērni ir jaunāki par 15 gadiem, modelis atšķiras no tā, kas novērots attiecībā uz sajūtu, ka viņiem ir tādas pašas iespējas kā iepriekšējām paaudzēm: šeit visoptimistiskākais joprojām ir viena vai divu bērnu, kas jaunāki par

15 gadiem, vecāki (37 %), bet trīs vai vairāk bērnu vecāki atgriežas 33 % līmenī, kas ir tuvu tiem, kuriem nav bērnu (31 %).

Uzskatot, ka jauniešiem pēc 30 gadiem būs tādas pašas izredzes gūt panākumus kā jauniešiem šodien, parādās tāda pati dzimumu atšķirība: vīrieši ir optimistiski 37 % salīdzinājumā ar 30 % sieviešu. Tāpat 27 % sieviešu "pilnībā nepiekrīt" salīdzinājumā ar 22

2.2 Mācīšanās par sabiedrības problēmām

Eiropas jaunieši turpina mācīties par sabiedrības problēmām. Tikai katrs sestais pēdējos 12 mēnešos nav uzzinājis neko jaunu par aptaujā minētajiem tematiem

Lielākā daļa jauniešu ir iemācījušies kaut ko jaunu par vismaz vienu no uzskaitītajiem tematiem, tikai 12 % pēdējā gada laikā neko nav iemācījušies un 4 % atbild "nezinu". Neviens temats skaidri neizceļas: cilvēktiesības un sociālais taisnīgums ir visbiežāk minētais temats (41 %), kas ir tieši priekšā līdztiesībai, daudzveidībai un diskriminācijas novēršanai (39 %). Tiem seko medijpratība un digitālā pratība un dezinformācijas atpazīšana (33 %), vide (32 %) un demokrātiskie procesi un līdzdalība politiskajās institūcijās (31 %).

Lielākais to respondentu īpatsvars, kuri uzskata, ka nav iemācījušies neko jaunu par kādu no pieciem tematiem, ir Kiprā (27 %, par desmit punktiem vairāk nekā otrajā augstākajā valstī Bulgārijā, proti, 17 %). Kiprā ir arī zemākais to cilvēku īpatsvars ES27, kuri ir uzzinājuši vairāk par vides ilgtspēju (19 %). Tomēr to cilvēku īpatsvars, kuri ir uzzinājuši vairāk par demokrātiskajiem procesiem, atbilst ES vidējam rādītājam, proti, 32 %. Ir arī vērts atzīmēt, ka viszemākais to cilvēku īpatsvars, kuri ir uzzinājuši kaut ko jaunu par demokrātiskajiem procesiem, ir Īrijā (22 %), kur respondenti tomēr ir vidēji vai augstāki par visiem pārējiem tematiem.

Jaunieši, kas ir piedalījušies organizācijas darbībās, biežāk uzzina par sabiedrības problēmām. Tas atšķiras pēc dzimuma atkarībā no tēmas un samazinās līdz ar vecumu

Q2 Vai pēdējo 12 mēnešu laikā esat uzzinājis kaut ko jaunu par šādām tēmām?

Bāze: ES-27 (%)

Valstu atšķirības atšķiras vairāk atkarībā no temata nekā no valsts vispārējā līmeņa

Runājot par to, kā uzzināt kaut ko jaunu par sabiedrības problēmām, respondenti Maltā, Luksemburgā un Igaunijā pārsniedz ES27 vidējo rādītāju attiecībā uz katru uzskaitīto tematu. Vislielākais īpatsvars pa tematiem ir reģistrēts Maltā, kur 54 % ziņo, ka ir uzzinājuši kaut ko jaunu par cilvēktiesībām, un 48 % — par vides ilgtspēju, un Luksemburgā, kur 53 % ir uzzinājuši par līdztiesību/daudzveidību un 52 % — par medijpratību. Igaunija cieši atpaliek plašsaziņas līdzekļu lietotprasmes jomā (51 %).

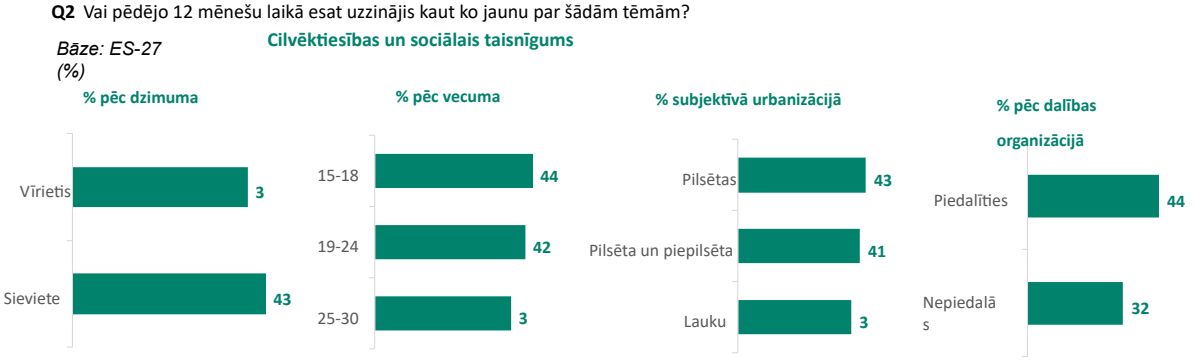
Dalība organizācijas darbībās, šķiet, notiek, vairāk mācoties par cilvēktiesībām un sociālo taisnīgumu. 44 % dalībnieku pēdējā gada laikā ir kaut ko uzzinājuši par šo tematu, savukārt 32 % dalībnieku to nav uzzinājuši.

Sievietes ievērojami biežāk (43 %) nekā vīrieši (39 %) apgalvo, ka ir kaut ko iemācījušās par šo tēmu.

Šķiet, ka no 25 gadu vecuma samazinās izpratne par kaut ko jaunu cilvēktiesību un sociālā taisnīguma jomā. 44 % jauniešu vecumā no 15 līdz 18 gadiem kaut ko uzzināja par šo tēmu, salīdzinot ar 42 % jauniešu vecumā no 19 līdz 24 gadiem un 38 % jauniešu vecumā no 25 līdz 30 gadiem. Tas varētu šķist

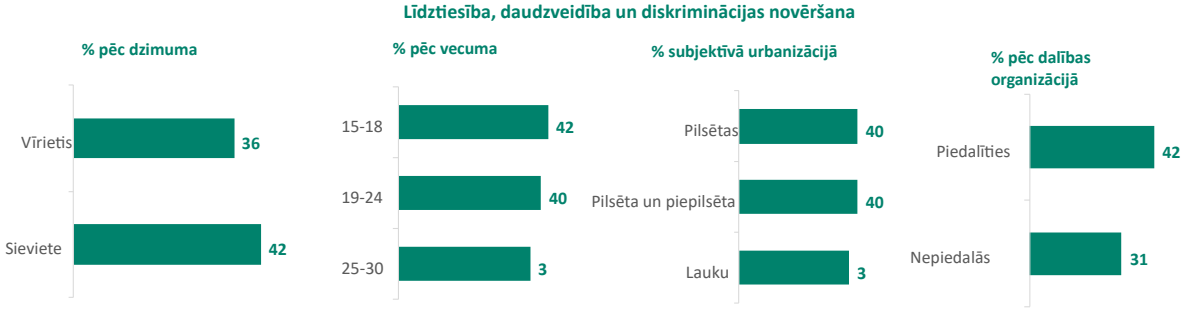
saistīts ar skolas vai augstākās izglītības beigšanu, taču faktiskajam izglītības līmenim ir maza ietekme uz rezultātu. Līdzīgus līmeņus var novērot visās grupās: 41 % respondentu ar zemāku izglītības līmeni, 42 % respondentu ar vidējo izglītību un 40 % respondentu ar augstāko izglītību. Šajā jautājumā pilsētu iedzīvotāji skaidri izceļas (43 %), apsteidzot tos, kas dzīvo pilsētās vai piepilsētās (41 %), un jo īpaši lauku iedzīvotājus (38 %). Visbeidzot, strādnieki izceļas ar ievērojami zemāku vērtējumu (37 %) salīdzinājumā ar 42 % darbinieku un nenodarbināto personu vidū un 41 % pašnodarbināto personu vidū.

Attiecībā uz mācīšanos par "vienlīdzību, daudzveidību un diskriminācijas novēršanu" dzimumu nelīdztiesība salīdzinājumā ar cilvēktiesībām palielinās vēl vairāk: Gada laikā 42 % sieviešu uzzināja kaut ko jaunu par šo tematu salīdzinājumā ar 36 % vīriešu, kas ir 6 procentpunktu atšķirība (salīdzinājumā ar 4 punktiem par cilvēktiesībām). Mācības atkal ir augstākas vecuma grupā līdz 25 gadiem (42 % 15–18 gadus vecu jauniešu vidū, 40 % 19–24 gadus vecu jauniešu vidū salīdzinājumā ar 37 % 25–30 gadus vecu jauniešu vidū) un pilsētu iedzīvotāju vidū (40 % pilsētās, mazpilsētās un

piepilsētās salīdzinājumā ar 37 % lauku iedzīvotāju vidū). Bet atkal tā ir dalība organizācijā, kas kļūst par spēcīgāko virzītājspēku: 42 % no tiem, kuri ir piedalījušies organizācijas darbībās, uzzināja kaut ko jaunu par šo tematu, savukārt tikai 31 % no tiem, kuri to nedara, ir 11 punktu atšķirība. Turpretī izglītības līmenis joprojām ir vājš diskriminējošais faktors (39 % to personu vidū, kuru pamatizglītība, pamatizglītība vai zemākā līmeņa vidējā izglītība ir zemāka par pamatizglītību, 39 % to personu vidū, kuru vidējā izglītība ir zemāka par pamatizglītību, un 40 % to personu vidū, kuru augstākā izglītība ir zemāka par pamatizglītību).

Q2 Vai pēdējo 12 mēnešu laikā esat uzzinājis kaut ko jaunu par šādām tēmām?

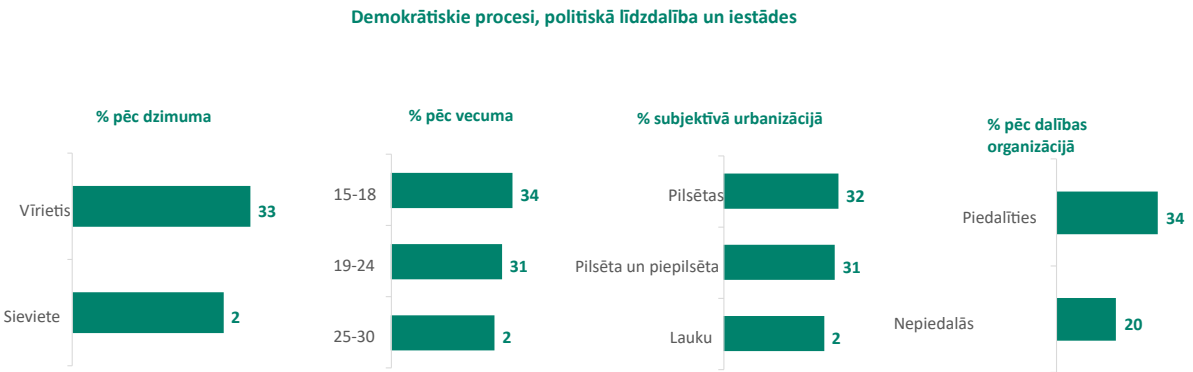

Attiecībā uz mācīšanos par "demokrātiskiem procesiem, politisko līdzdalību un iestādēm" dzimumu atšķirība ir novērsta: vīrieši ziņo, ka šajā jautājumā ir mācījušies vairāk nekā sievietes (33 % salīdzinājumā ar 28 %, kas ir 5 punktu atšķirība), padarot to par mācību tematu. Svarīga loma ir arī vecumam, taču šajā ziņā ir vērojams samazinājums no 18 gadu vecuma (34 % 15–18 gadus vecu jauniešu gada laikā uzzināja kaut ko jaunu par šo tēmu salīdzinājumā ar 31 % 19–24 gadus vecu jauniešu un 29 % 25–30 gadus vecu jauniešu). Vēl viens faktors ir iegūtais izglītības līmenis: 34 % personu ar augstāko izglītību salīdzinājumā ar 30 % personu ar vidējo izglītību un 28 % personu ar zemāku izglītības līmeni. Izceļas arī pilsētu iedzīvotāji (32 % salīdzinājumā ar 31 % pilsētu un piepilsētu iedzīvotājiem un 28 % lauku iedzīvotājiem). Visbeidzot, dalība organizācijas darbībās rada vislielāko plaisu starp visiem: 34 % jauniešu, kas piedalījušies kādas organizācijas darbībās, uzzināja kaut ko jaunu par šo tematu, savukārt 20 % jauniešu, kas to nedarīja, uzzināja kaut ko jaunu.

aptaujātajiem tematiem. Nedaudz vairāk nekā trešdaļa no tiem, kas kaut ko uzzināja, to darīja skolā vai universitātē, diskusijās ar ģimeni un draugiem vai pašvadītos pētījumos.

Prese un sociālie mediji ir visbiežāk izmantotie kanāli, lai uzzinātu par aptaujātajām tēmām. Gandrīz puse (48 %) Eiropas jauniešu, kuri pagājušajā gadā uzzināja kaut ko jaunu par vienu no pārbaudītajām sabiedrības problēmām, to darīja, izmantojot tradicionālos plašsaziņas līdzekļus (televīziju, radio, drukātos plašsaziņas līdzekļus) vai digitālos plašsaziņas līdzekļus (sociālos plašsaziņas līdzekļus, aplādes, emuārus). Nedaudz vairāk nekā trešdaļa uzzināja par šīm tēmām skolā vai universitātē (36%) un diskusijās ar draugiem un ģimeni (36%). 35 % veica savu lasīšanu vai izpēti par šīm tēmām. Tikai katrs piektais jaunietis uzzināja par vienu no aptaujātajiem tematiem publiskā pasākumā vai izpratnes veicināšanas kampaņā (21 %). Visbeidzot, tikai 18 % apguva kaut ko jaunu par vienu no pārbaudītajiem tematiem, piedaloties jauniešu klubos, pilsoniskās sabiedrības organizācijās

Q2 Vai pēdējo 12 mēnešu laikā esat uzzinājis kaut ko jaunu par šādām tēmām?

Tradicionālie un digitālie plašsaziņas līdzekļi ir visbiežāk ziņotie avoti, lai mācītos par

vai brīvprātīgajā darbā. Tomēr jauniešu klubi un pilsoniskās sabiedrības organizācijas bieži vien

strādā izglītības iestādēs vai līdztekus tām, kas var nozīmēt, ka par daļu no šīm mācībām tika ziņots sadaļā "Skola vai universitāte" vai sadaļā "Apspriedes ar ģimeni un draugiem". Visās piecās tēmās dalība organizācijas darbībās ir sadalījums, kas rada vislielāko atšķirību, apsteidzot dzimumu, vecumu, izglītības līmeni, urbanizāciju un aktivitātes statusu. Atšķirība svārstās no 11 līdz 14 procentu punktiem.

kanālā ir arī Rumānijā (25 %), kas ir par 11 punktiem mazāk nekā vidēji ES. Citas dalībvalstis, kurās mazāk jauniešu min, ka ir uzzinājuši par aptaujātajiem tematiem skolā vai universitātē, ir Ungārija (26 %), Lietuva (28 %), Bulgārija (28 %) un Polija (29 %). Salīdzinājumam – Igaunijā (44 %), Beļģijā (43 %) un Francijā (42 %) reģistrēts augstākais īpatsvars skolu vai universitāšu kanālā. Valstis, kurās jauniešu klubs, pilsoniskās sabiedrības organizācija un brīvprātīgā darba kanāls tiek

Plašsaziņas līdzekļi ir visbiežāk ziņotais jauniešu mācību avots 23 no 27 dalībvalstīm. Bulgārijā, Polijā un Maltā tā ieņem otro vietu pēc pašvadītas lasīšanas vai izpētes. Grieķijā tā ierindojas aiz diskusijām ar ģimeni un draugiem

Par tradicionālajiem vai digitālajiem medijiem ziņo vismaz puse respondentu vienpadsmit dalībvalstīs: Rumānija (62 %), Luksemburga (60 %), Slovēnija (58 %), Igaunija (55 %), Ungārija (54 %), Itālija (53 %), Francija (52 %), Čehija (52 %), Lietuva (51 %), Malta (50 %) un Kipra (50 %). Vislielākais to jauniešu īpatsvars, kuri izmanto plašsaziņas līdzekļus, lai uzzinātu par sabiedrības tēmām, ir reģistrēts Rumānijā, un gandrīz divas trešdaļas (62 %) respondentu ir uzzinājuši kaut ko par vismaz vienu no tematiem, kas apsekoti tradicionālajos vai digitālajos plašsaziņas līdzekļos, un tas ir par 14 punktiem vairāk nekā vidēji ES27. Tas ir arī gandrīz divreiz augstāks nekā otrais visbiežāk izmantotais kanāls rumāņu jauniešu vidū, diskusijas ar ģimeni un draugiem, kas veido trešdaļu respondentu uz šo jautājumu (32 %). Zemākais īpatsvars skolu vai universitāšu izmantots ievērojami virs ES27 vidējā rādītāja, piemēram, Malta (38 %), Igaunija (37 %), Luksemburga un Slovēnija (34 % katra), arī lielākajā daļā citu kanālu mēdz būt virs vidējā rādītāja. Šīs četras valstis ir vienīgās dalībvalstis, kurās respondenti visos sešos kanālos pārsniedz ES27 vidējo rādītāju. Vislielākā atšķirība ir jauniešu klubos un pilsoniskās sabiedrības organizācijās, kur tie par 16–20 punktiem pārsniedz ES27 vidējo rādītāju. Tas varētu liecināt, ka jauniešu klubi vai pilsoniskās sabiedrības organizācijas darbojas papildus citiem kanāliem, nevis to vietā. Kiprā (13 %), Horvātijā un Čehijā (14 % katrā) un Ungārijā (15 %) mazāk respondentu ziņo, ka ir mācījušies jauniešu klubos vai pilsoniskās sabiedrības organizācijās. Visbeidzot, mediji nav vadošais kanāls visur: pašvadīta lasīšana vai pētniecība ir pirmajā vietā Bulgārijā (46 % pret 44 % medijiem), Polijā (48 % pret 47 %) un Maltā (51 % pret 50 % medijiem); diskusijas ar ģimeni un draugiem ir pirmās Grieķijā (49 % pret 43 %).

Q3 Kā jūs uzzinājāt par šīm tēmām ?

Bāze: respondenti, kuri pēdējo 12 mēnešu laikā uzzinājuši par vismaz vienu no šiem tematiem (22672) (%)

	ES-27	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Izmantojot tradicionālos plašsaziņas līdzekļus (piemēram, TV, radio, laikrakstus), digitālos plašsaziņas līdzekļus (piemēram, sociālos plašsaziņas līdzekļus, aplādes, emuārus)	48	47	44	52	48	43	55	48	43	46	52	48	53	50	46	51	60	54	50	42	40	47	45	62	58	42	46	43
Skolā vai universitātē (kursi, ārpusskolas nodarbības)	36	43	28	34	38	33	44	40	34	35	42	35	40	32	36	28	40	26	39	35	36	29	34	25	37	30	40	39
Diskusijās ar ģimeni vai draugiem	36	31	34	31	39	35	41	36	49	36	37	36	36	45	37	31	42	34	47	37	37	37	36	32	42	31	34	35
Izmantojot pašvirzītu lasīšanu vai izpēti	35	26	46	25	39	38	43	35	40	40	27	42	34	32	39	36	40	35	51	34	33	48	35	26	40	32	42	32
Sabiedriskos pasākumos vai izpratnes veicināšanas kampaņās	21	24	21	20	27	24	35	19	21	20	21	18	18	18	29	22	32	22	35	20	19	19	22	16	32	23	21	19
Piedaloties jauniešu klubos, pilsoniskās sabiedrības organizācijās, brīvprātīgajā darbā	18	24	17	14	28	16	37	17	17	18	18	14	20	13	29	19	34	15	38	22	17	18	17	16	34	16	16	20

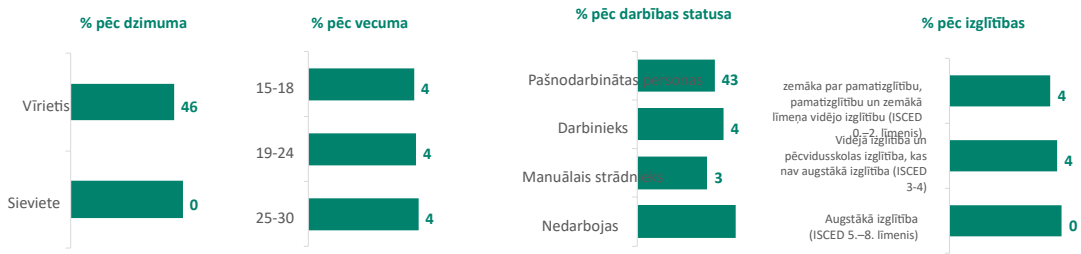
Plašsaziņas līdzekļu izmantošana, lai uzzinātu par sabiedrības tēmām, ir konsekventa visās vecuma grupās, taču tā ir vairāk izplatīta starp tiem, kuriem ir augstāks izglītības līmenis, un jauniešiem, kuri nav nodarbināti.

Sievietes biežāk nekā vīrieši uzzina par aptaujātajiem tematiem, izmantojot tradicionālos vai digitālos plašsaziņas līdzekļus: puse no tiem, kas kaut ko uzzināja par vienu vai vairākiem pārbaudītajiem sabiedrības jautājumiem, to darīja, izmantojot plašsaziņas līdzekļus (50 %), savukārt vīrieši — 46 %. Vecumam ir tikai ierobežota nozīme, jo plašsaziņas līdzekļu izmantošana dažādās vecuma grupās 15–30 gadus vecu cilvēku vidū Eiropā ir diezgan vienāda (47 % 15–18 gadus vecu cilvēku vidū, 48 % 19–24 gadus vecu cilvēku vidū, 49 % 25–30 gadus vecu cilvēku vidū). Tāpat nav acīmredzamu atšķirību plašsaziņas līdzekļu izmantošanā atkarībā no urbanizācijas pakāpes, jo plašsaziņas līdzekļus izmanto 48 % respondentu gan pilsētās, gan piepilsētu teritorijās, gan lauku apvidos. Tomēr izglītības līmenis ir spēcīgāks diferenciācijas faktors: plašsaziņas līdzekļus izmanto 45 % personu ar zemāku izglītības līmeni, 48 % personu ar vidējo izglītību un 50 % personu ar augstāko izglītību. Tas atspoguļojas sadalījumā pēc darbības statusa: tie, kas nav nodarbināti, kas joprojām ir studenti vai vēl nav darba tirgū, reģistrē vislielāko izmantojumu (55 %), strādnieki ir ievērojami zemāki (39 %) un arī pašnodarbinātie ir zemāki par vidējo rādītāju (43 %). Interesanti, ka līdzdalības organizācijas darbībās virzošais efekts šeit ir pretējs: tie jaunieši, kuri piedalās organizācijas darbībā, vairāk izmanto visus pārējos kanālus, uz kuriem attiecas jautājums, nekā tie, kuri to nedara. Attiecībā uz plašsaziņas līdzekļiem ir pretējais: organizācijās neiesaistīto personu īpatsvars ir 54 % salīdzinājumā ar 47 % dalībnieku vidū. Tas liecina, ka plašsaziņas līdzekļi joprojām ir labs līdzeklis, lai jauniešiem, kuri nepiedalās organizācijas darbībā, nodrošinātu piekļuvi sabiedrības jautājumiem un saskarsmi ar tiem, savukārt jaunieši, šķiet, plašāk dažādo savus informācijas avotus.

Q3 Kā jūs uzzinājāt par šīm tēmām?

Bāze : respondenti, kuri pēdējo 12 mēnešu laikā uzzinājuši par vismaz vienu no šiem toiciem (22672) (%)

Izmantojot tradicionālos plašsaziņas līdzekļus, piemēram, TV, radio, laikrakstus, , digitālos plašsaziņas līdzekļus, piemēram, sociālos plašsaziņas līdzekļus, aplādes, emuārus

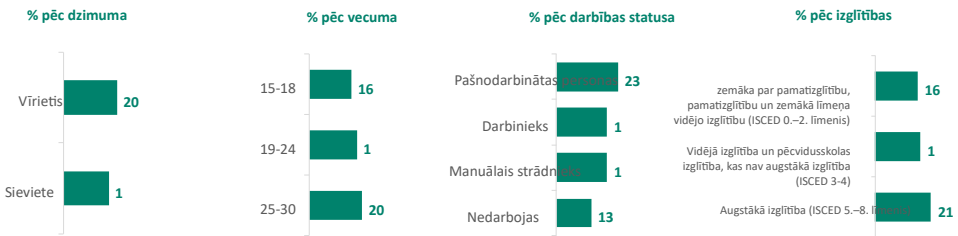
Uzzināt par aptaujātajiem tematiem, piedaloties jauniešu klubos, pilsoniskās sabiedrības organizācijās vai brīvprātīgajā darbā, biežāk ir vīriešu vidū, un tas kļūst izplatītāks pēc 2 gadu vecuma . To biežāk min arī respondenti ar augstāku izglītības līmeni.

Vīrieši nedaudz biežāk nekā sievietes ziņo, ka ir uzzinājuši par sabiedrības problēmām, izmantojot jauniešu klubus, pilsoniskās sabiedrības organizācijas vai brīvprātīgo darbu: 20 % uzzināja kaut ko, izmantojot šo kanālu, par pārbaudītajiem sabiedrības jautājumiem, salīdzinot ar 17 % sieviešu. Progresija vērojama arī attiecībā uz vecumu (16 % 15–18 gadus vecu jauniešu vidū, 18 % 19–24 gadus vecu jauniešu vidū, 20 % 25–30 gadus vecu jauniešu vidū), savukārt attiecībā uz skolu vai universitāti vērojama pretēja tendence (49 % 15–18 gadus vecu jauniešu vidū, 37 % 19–24 gadus vecu jauniešu vidū un 27 % 25–30 gadus vecu jauniešu vidū). Tāpēc šķiet, ka mācīšanās, izmantojot šo kanālu, veidojas pēc skolas beigšanas un darba dzīves uzsākšanas. Tomēr šķiet, ka tas nav atrauts no skolu struktūrām, jo tie, kuriem ir augstāka izglītība, ir arī tie, kuri turpina mācīties visvairāk, izmantojot šo kanālu (21 % no tiem, kuriem ir augstākā izglītība, salīdzinājumā ar 17 % no tiem, kuriem ir vidējā izglītība, un 16 % no tiem, kuriem ir zemāks izglītības līmenis). 21 % respondentu pilsētās min asociācijas salīdzinājumā ar 16–17 % piepilsētu vai lauku apvidos. Visbeidzot, pēc darbības statusa pašnodarbinātie ierindojas vadībā (23 %), kam seko darba ņēmēji un fiziska darba strādnieki (katrs 19 %), bet nenodarbinātie ir ievērojami zemāki (13 %).

Q3 Kā jūs uzzinājāt par šīm tēmām ?

Bāze : respondenti, kuri pēdējo 12 mēnešu laikā uzzinājuši par vismaz vienu no šiem toiciem (22672) (%)

Piedaloties jauniešu klubos, pilsoniskās sabiedrības organizācijās, brīvprātīgajā darbā

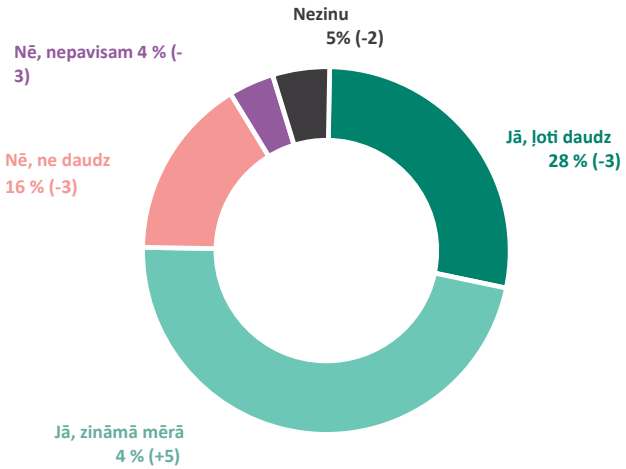

2.3 Sajūtas un gaidas attiecībā uz ES ikdienas dzīvē

Trīs ceturtdaļas Eiropas jauniešu uzskata, ka ES veiktie pasākumi ietekmē viņu ikdienas dzīvi, un vairāk nekā ceturtdaļa uzskata, ka šie pasākumi viņus būtiski ietekmē.

75 % Eiropas iedzīvotāju vecumā no 15 līdz 30 gadiem uzskata, ka Eiropas Savienības veiktie pasākumi ietekmē viņu ikdienas dzīvi, kas ir par astoņiem punktiem vairāk nekā iepriekšējā apsekojumā[2]. Vairāk nekā ceturtdaļa arī uzskata, ka Eiropas Savienībai ir spēcīga ietekme (28 % "jā, ļoti daudz"). Pret to tikai 20 % uzskata, ka ES veiktie pasākumi neietekmē viņu ikdienas dzīvi, vai labākajā gadījumā tikai ierobežoti (16 % "nē, nav daudz" un tikai 4 % "nē, nemaz"), savukārt 5 % atbild "nezinu".

jautājums. Vai jūs teiktu, ka ES veiktie pasākumi ietekmē vai neietekmē jūsu ikdienas dzīvi?

Tendenču analīzes pamatā ir salīdzinājumi ar Eirobarometra zibensaptauju Nr. 545 (Jaunatne un demokrātija), kas veikta 2024. gada 3.–12. aprīlī.

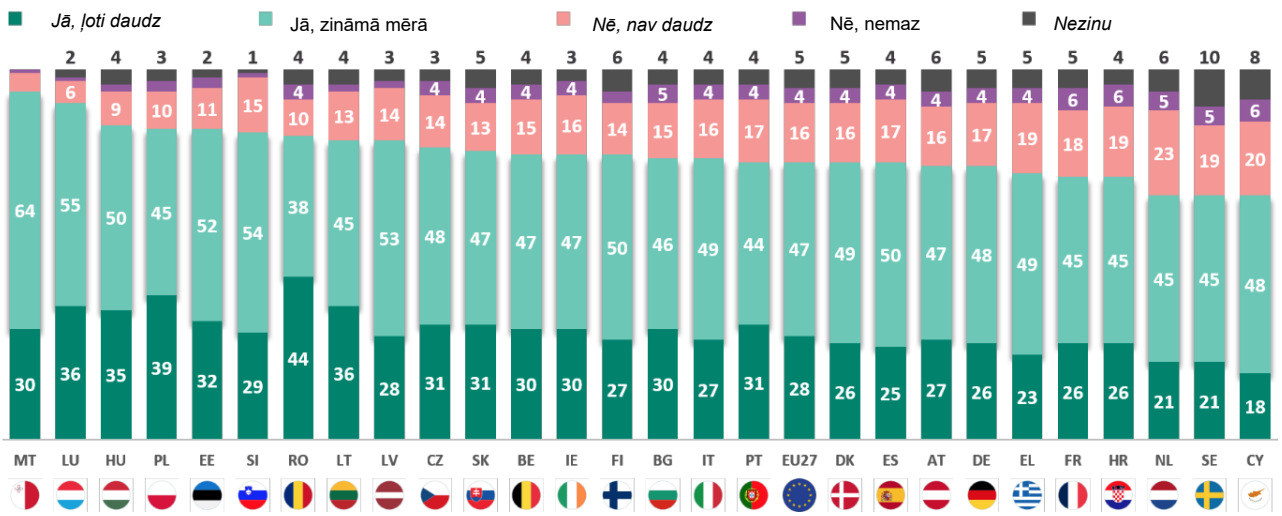
Visās ES dalībvalstīs vismaz divas trešdaļas jauniešu uzskata, ka ES veiktie pasākumi ietekmē viņu ikdienas dzīvi. Maz ticams, ka cietīs jaunieši Kiprā, Zviedrijā un Nīderlandē.

Valstis, kurās respondenti visbiežāk apgalvo, ka ES veiktie pasākumi ietekmē viņu ikdienas dzīvi, ir Malta (94 % "kopā jā", tostarp 30 % "jā, ļoti daudz"), Luksemburga (91 %, tostarp 36 % "ļoti daudz"), Ungārija (85 %, tostarp 35 % "jā, ļoti daudz"), Polija (84 %, tostarp 39 % "jā, ļoti daudz") un Igaunija (84 %, tostarp 32 % "ļoti daudz"). Vislielākais atbilžu "jā, ļoti daudz" īpatsvars ES27 ir Rumānijā (44 %). Tāpēc 82 % Rumānijas jauniešu uzskata, ka tas, kas tiek darīts ES līmenī, ietekmē viņu ikdienas dzīvi, un vairāk nekā puse no šiem rādītājiem ietekmē kā spēcīgu. Ir vērts arī atgādināt, ka jaunie rumāņi bija neliels vairākums (51 %), domājot, ka ES politikas veidotāji ņem vērā savu lēmumu ilgtermiņa sekas.

Nīderlandē reģistrēts lielākais apvienotais īpatsvars, kas atbild "nē, nav daudz" vai "nē, nav vispār" (28 %), apsteidzot jauniešus Kiprā (26 %) un Zviedrijā (24 %); katrā no šīm valstīm 66 % iedzīvotāju vecumā no 15 līdz 30 gadiem tomēr uzskata, ka ES ietekmē viņu ikdienas dzīvi. To respondentu īpatsvars, kuri "nezina", ir visaugstākais Zviedrijā un Kiprā (attiecīgi 10 % un 8 %).

2 Eirobarometra zibensaptauja par jaunatni un demokrātiju (FL545), kas veikta 2024. gada aprīlī https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/3181

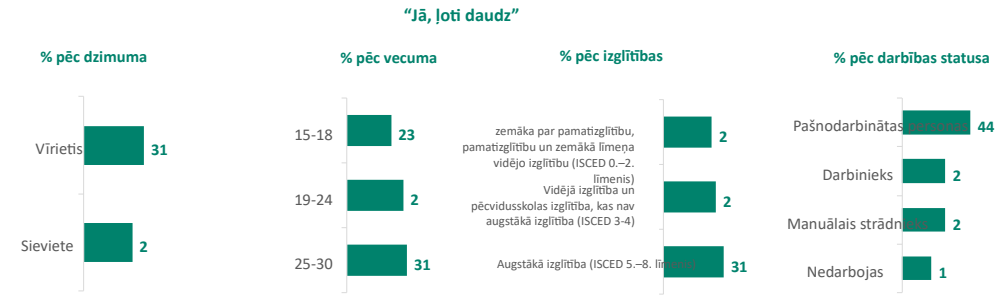
jautājums. Vai jūs teiktu, ka ES veiktie pasākumi ietekmē vai neietekmē jūsu ikdienas dzīvi?

ES veiktie pasākumi vairāk ietekmē vīriešus nekā sievietes. Šī sajūta palielinās līdz ar vecumu un izglītības līmeni.

Gandrīz trešdaļa vīriešu (31 %) uzskata, ka ES veikto darbību ietekme uz viņu ikdienas dzīvi ir "ļoti liela" salīdzinājumā ar ceturto daļu sieviešu, kuras saka "jā, ļoti daudz". Arī šīs sajūtas intensitāte mainās atkarībā no vecuma, palielinoties pēc 18 gadiem: 23 % respondentu 15–18 gadus vecu jauniešu vidū saka "jā, ļoti daudz", savukārt 19–24 gadus vecu jauniešu vidū — 29 %, bet 25–30 gadus vecu jauniešu vidū — 31 %. Šis īpatsvars palielinās arī līdz ar iegūto izglītību: 25 % personu ar zemāku izglītības līmeni jūtas ļoti ietekmētas Eiropas līmenī, salīdzinot ar 27 % vidējās izglītības ieguvēju un 31 % augstākās izglītības ieguvēju. Arī pašnodarbinātie jūtas ievērojami vairāk "ļoti daudz" skarti ES: tie ir 44 % salīdzinājumā ar 28 % darba ņēmējiem un fiziska darba strādniekiem un 19 % tiem, kas nav nodarbināti. Visbeidzot, trešdaļa respondentu, kuri ir piedalījušies organizācijas darbībā, "ļoti daudz" salīdzinājumā ar 18 % respondentu, kuri to nav izdarījuši.

jautājums. Vai jūs teiktu, ka ES veiktie pasākumi ietekmē vai neietekmē jūsu ikdienas dzīvi?

uzskata, ka ES veiktie pasākumi tos ietekmē

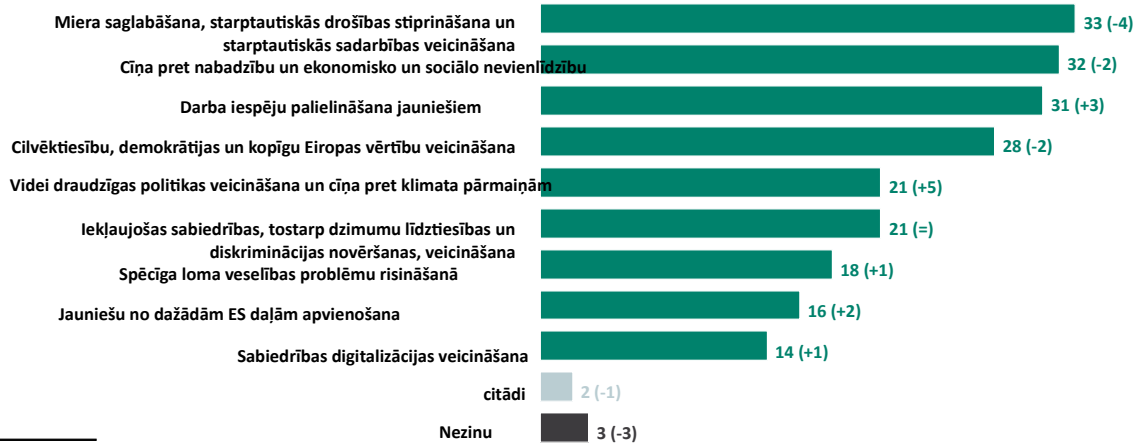
Jaunieši vispirms sagaida, ka ES saglabās mieru un stiprinās starptautisko drošību, apkaros nabadzību un ekonomisko un sociālo nevienlīdzību un palielinās darba iespējas

Eiropas jauniešu gaidas attiecībā uz Eiropas Savienību galvenokārt ir vērstas uz trim prioritātēm, kuras katra ir izvēlējusies aptuveni trešdaļa respondentu: miera saglabāšana, starptautiskās drošības stiprināšana un starptautiskās sadarbības veicināšana (33 %, neliels samazinājums par 4 punktiem salīdzinājumā ar iepriekšējo apsekojumu[3]), nabadzības un ekonomiskās un sociālās nevienlīdzības apkarošana (32 %) un nodarbinātības iespēju palielināšana jauniešiem (31 %, palielinājums par 3 punktiem FL545 2024. gadā un lielākais pieaugums šajā jautājumā, pārceļot to no ceturtās uz trešo vietu starp Eiropas jauniešu gaidām). Turklāt 28 % respondentu apgalvo, ka sagaida, ka ES veicinās cilvēktiesības, demokrātiju un kopīgas Eiropas vērtības. Katrs piektais Eiropas jaunietis (21 %) sagaida, ka Eiropas Savienība veicinās videi draudzīgu politiku un cīnīsies pret klimata pārmaiņām. Lai gan citi prioritārie temati kopš pēdējā apsekojuma kopumā ir saglabājušies stabili, klimata un vides temats 2026. gadā samazinās par 5 punktiem, kas ir lielākās izmaiņas šajā jautājumā, sasniedzot tādu pašu līmeni kā iekļaujošas sabiedrības, tostarp dzimumu līdztiesības un diskriminācijas novēršanas, veicināšana (21 %, stabils). Visbeidzot, mazāks jauniešu īpatsvars ziņo, ka sagaida, ka ES uzņemsies spēcīgu lomu veselības problēmu risināšanā (18 %), savedīs kopā jauniešus no dažādām Eiropas Savienības daļām (16 %) un veicinās sabiedrības digitalizāciju (14 %).

Visās valstīs, trīs cerības izceļas visvairāk skaidri palielinot darba iespējas jauniešiem pirmais vai saistīts 11 valstīs , cīnās pret nabadzību un ekonomisko un sociālo nevienlīdzību, un saglabājot mieru 10 katrs . Tomēr visvairāk tiek gaidīts, ka Zviedrijas jauniešu vidū tiks veicinātas cilvēktiesības, demokrātija un kopīgas Eiropas vērtības.

Darba iespēju palielināšana jauniešiem ir visbiežāk izvēlētās gaidas 11 valstīs, un vislielākais īpatsvars ir Itālijā un Horvātijā (40 % katrā). Miera saglabāšana, starptautiskās drošības stiprināšana un starptautiskās sadarbības veicināšana ir visbiežāk izvēlētās cerības 10 valstīs, augstāko punktu skaitu sasniedzot Somijā (40 %) un Kiprā (41 %, kas ir augstākais rādītājs šajā jautājumā). Nabadzības un ekonomiskās un sociālās nevienlīdzības apkarošana ir arī visbiežāk izvēlētās cerības 10 valstīs, sasniedzot maksimālo līmeni Kiprā (58 %), kas ir vienīgā

Q15 Ko jūs sagaidāt no Eiropas Savienības savai paaudzei Jūs varat izvēlēties ne vairāk kā trīs atbildes.

Tendenču analīzes pamatā ir salīdzinājumi ar Eirobarometra zibensaptaujas Nr. 545 rezultātiem.
Jaunatne zibensaptauja 2024. gada 3. līdz 24. jūnijs

3 Eirobarometra zibensaptauja par jaunatni un demokrātiju (FL545), kas veikta 2024. gada aprīlī https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/3181

valsts un pozīcija, kas pārsniedz 50 %. Ir arī vairāki gadījumi, kad pastāv saikne starp divām cerībām: jaunieši Bulgārijā (39 % katrā),

Horvātijā (40 % katrā) un Portugālē (37 % katrā) ar cīņu pret nabadzību paaugstina darba iespēju līmeni, savukārt Lietuvā (34 %) un Rumānijā (33 %) to sadala starp darba iespējām un miera saglabāšanu. Jaunieši Zviedrijā ir vienīgie, kas par prioritāti izvirza cilvēktiesību demokrātijas un kopējo Eiropas vērtību veicināšanu(40 %). Īrijas jauniešu cerības ir vērstas uz ekonomiku: darba iespēju palielināšana ir pirmajā vietā (39 %), nabadzības un ekonomiskās un sociālās nevienlīdzības apkarošana otrajā vietā (33 %), vienlaikus saglabājot mieru un stiprinot starptautisko drošību, ir viena no zemākajām no 27 valstīm (26 %, tikai zemāks Slovākijā — 23 %). Videi draudzīgas politikas veicināšanā vislielākais īpatsvars ir Luksemburgā un Slovēnijā (katrai 30 %), kam seko Dānija (29 %), Malta (28 %), Igaunija (27 %) un Beļģija (26 %).

No sociāldemogrāfiskā viedokļa pastāv liela dzimumu nelīdztiesība tajā, ko viņi visvairāk sagaida no Eiropas Savienības.

Sievietes biežāk nekā vīrieši min nabadzības apkarošanu (35 % pret 30 % vīriešiem), miera saglabāšanu un starptautiskās drošības stiprināšanu (35 % pret 30 %), darba iespējas jauniešiem (33 % pret 28 %), cilvēktiesību/demokrātijas veicināšanu (30 % pret 25 %) un, visbeidzot, iekļaujošas sabiedrības, tostarp dzimumu līdztiesības, veicināšanu (24 % pret 18 %). Līdzīgs vīriešu un sieviešu īpatsvars min videi draudzīgas politikas veicināšanu un spēcīgu lomu veselības problēmu risināšanā. Vīrieši biežāk nekā sievietes min sabiedrības digitalizāciju (17 % pret 10 %) un apvieno jauniešus no dažādām ES daļām (17 % pret 14 %). Turpretī vecums maz ietekmē Eiropas Savienības cerības, jo 15–18 gadus veci jaunieši un 19–30 gadus veci jaunieši ir tuvu viens otram, tostarp attiecībā uz darba iespējām (30 % salīdzinājumā ar 31 %) un vides politiku (20 % salīdzinājumā ar 21 %). Ievērojama atšķirība ir tā, ka 34 % 15–18 gadus vecu jauniešu min cīņu pret nabadzību un ekonomisko un sociālo nevienlīdzību salīdzinājumā ar 31 % 19–24 gadus vecu jauniešu vidū un 32 % 25–30 gadus vecu jauniešu vidū. Tajā pašā laikā personas ar augstāko izglītību daudz biežāk min iekļaujošas sabiedrības veicināšanu (24 % salīdzinājumā ar 18 % respondentu ar zemāku izglītības līmeni), videi draudzīgas politikas veicināšanu (24 % salīdzinājumā ar 19 %) un miera saglabāšanu (33 % salīdzinājumā ar 30 %). Tomēr attiecībā uz darba iespējām un nabadzības apkarošanu respondentu īpatsvars ir gandrīz vienāds neatkarīgi no iegūtā izglītības līmeņa (salīdzinājumā ar 30 %), darba iespējām jauniešiem (33 % salīdzinājumā ar 28 %), cilvēktiesību/demokrātijas veicināšanu (30 % salīdzinājumā ar 25 %) un, visbeidzot, iekļaujošas sabiedrības, tostarp dzimumu līdztiesības, veicināšanu (24 % salīdzinājumā ar 18 %). Līdzīgs vīriešu un sieviešu īpatsvars min videi draudzīgas politikas veicināšanu un spēcīgu lomu veselības problēmu risināšanā. Vīrieši biežāk nekā sievietes min sabiedrības digitalizāciju (17 % pret 10 %) un apvieno jauniešus no dažādām ES daļām (17 % pret 14 %). Turpretī vecums maz ietekmē Eiropas Savienības cerības, jo 15–18 gadus veci jaunieši un 19–30 gadus veci jaunieši ir tuvu viens otram, tostarp attiecībā uz darba iespējām (30 % salīdzinājumā ar 31 %) un vides politiku (20 % salīdzinājumā ar 21 %). Ievērojama atšķirība ir tā, ka 34 % 15–18 gadus vecu jauniešu min cīņu pret nabadzību un ekonomisko un sociālo nevienlīdzību salīdzinājumā ar 31 % 19–24 gadus vecu jauniešu vidū un 32 % 25–30 gadus vecu jauniešu vidū. Tajā pašā laikā personas ar augstāko izglītību daudz biežāk min iekļaujošas sabiedrības veicināšanu (24 % salīdzinājumā ar 18 % respondentu ar zemāku izglītības līmeni), videi draudzīgas politikas veicināšanu (24 % salīdzinājumā ar 19 %) un miera saglabāšanu (33 % salīdzinājumā ar 30 %). Tomēr attiecībā uz darba iespējām un nabadzības apkarošanu respondentu īpatsvars ir gandrīz vienāds neatkarīgi no iegūtās izglītības.

3. Jauniešu līdzdalība pilsoniskajā dzīvē

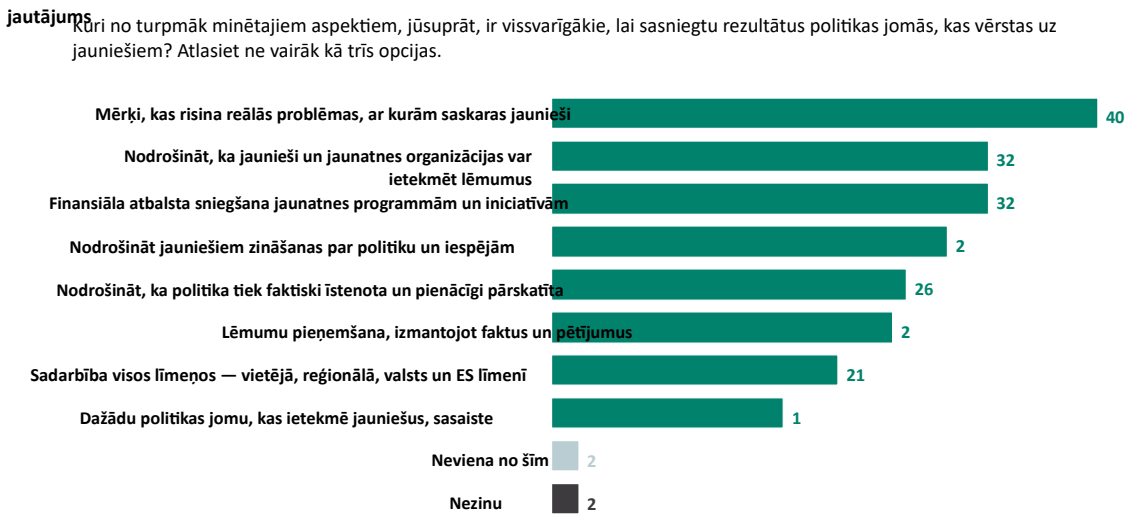
3.1 Gaidas saistībā ar jaunatnes politiku

Eiropas jaunieši vispirms prasa, lai jaunatnes politikā tiktu risinātas reālās problēmas, ar kurām viņi saskaras.

Jautājums, kas respondentu vidū nepārprotami parādās kā vissvarīgākais, lai sasniegtu rezultātus jaunatnes politikā, ir tāds, ka to mērķiem ir jārisina reālās problēmas, ar kurām saskaras jaunieši. To min 40 % jauniešu vecumā no 15 līdz 30 gadiem ES, krietni apsteidzot nākamos divus punktus, kas tiek atlasīti vienā un tajā pašā līmenī: nodrošināt, ka jauniešiem un jaunatnes organizācijām ir ietekme lēmumu pieņemšanā (32 %), un sniegt finansiālu atbalstu jaunatnes programmām un iniciatīvām (32 %). Seko vēl trīs kritēriji, no 25 % līdz 29 %: nodrošināt, ka jaunieši zina par pašreizējo politiku un iespējām (29 %), nodrošināt, ka politika tiek faktiski īstenota un pienācīgi pārskatīta (26 %), un pieņemt lēmumus, izmantojot faktus un pētījumus (25 %). Visbeidzot, iestāžu sadarbību vietējā, reģionālā, valsts un ES līmenī izvēlas katrs piektais respondents (21 %), un 17 % respondentu min saikni starp dažādām politikas jomām, kas skar jauniešus.

Reālāko problēmu risināšana, ar kurām saskaras jaunieši, neapšaubāmi ir visizplatītākā atbilde: tā ierindojas pirmajā vietā 21 no 27 valstīm

Lielākajā daļā ES dalībvalstu jaunieši uzskata, ka mērķi, kas risina reālās problēmas, ar kurām viņi saskaras, ir vissvarīgākie, lai sasniegtu rezultātus jaunatnes politikā. Visaugstākais šā posteņa vērtējums visā ES ir reģistrēts Kiprā (54 %), lai gan tas tur nav visvairāk citētais postenis, kam seko Somija (52 %) un Malta (47 %). Četrās valstīs finansiālā atbalsta sniegšana jaunatnes programmām ir visbiežāk izvēlētais risinājums: Kipra (61 %), Rumānija (40 %), Grieķija (46 %) un Lietuva (36 %). Zviedrijā "nodrošināt, ka jaunieši zina par politiku un iespējām" ir pirmais risinājums (37 %), savukārt Dānijā "nodrošināt, ka jaunieši un jaunatnes organizācijas var ietekmēt lēmumus" ir visbiežāk izvēlētais risinājums (37 %).

Gandrīz visos ierosinātajos panākumu kritērijos ir novērota dzimumu nelīdztiesība

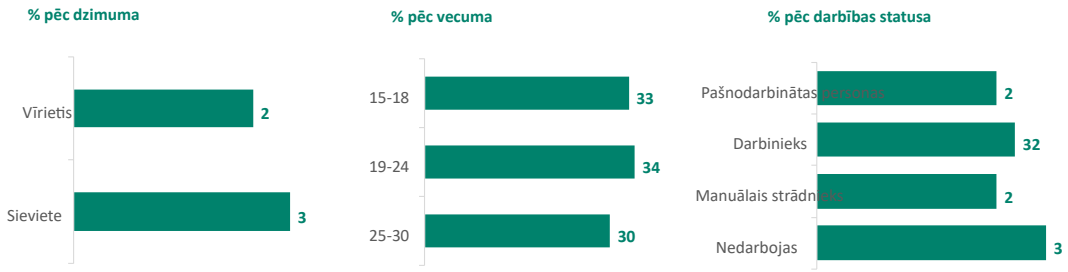
Sievietes biežāk nekā vīrieši izvēlas lielāko daļu ierosināto tematu: "mērķi, kas risina reālās problēmas, ar kurām saskaras jaunieši" (43 % salīdzinājumā ar 36 % vīriešu), "jaunieši, kam ir ietekme lēmumu pieņemšanā" (35 % salīdzinājumā ar 29 %), "finansiāls atbalsts jaunatnes programmām un iniciatīvām" (34 % salīdzinājumā ar 30 %) un "nodrošināt, ka jaunieši zina par politiku un iespējām" (31 % salīdzinājumā ar 28 %). Vīrieši biežāk izvēlas: "lēmumus, kuru pamatā ir pierādījumi un pētījumi" (27 % vīriešu salīdzinājumā ar 23 % sieviešu), "kopīgu darbu visos līmeņos" (22 % salīdzinājumā ar 20 %) un "dažādu politikas jomu sasaisti, kas ietekmē jauniešus" (18 % salīdzinājumā ar 17 %). Arī to respondentu vidū, kuri pēdējos 12 mēnešos ir piedalījušies kādas organizācijas darbībās, un to respondentu vidū, kuri nav: 32 % izvēlas šo vienumu abās grupās. Šis ir vienīgais postenis, kurā abas grupas ir vienādā līmenī. Tomēr šā posteņa izvēle atšķiras atkarībā no darbības

jautājums. Kuri no turpmāk minētajiem jautājumiem, jūsuprāt, ir vissvarīgākie, lai sasniegtu rezultātus politikas jomās, kas vērstas uz jauniešiem? Atlasiet ne vairāk kā trīs opcijas.

	ES-27	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Mērķi, kas risina reālās problēmas, ar kurām saskaras jaunieši	40	37	41	45	36	38	38	41	44	38	40	46	41	54	41	34	44	42	47	39	38	41	42	33	46	44	52	35
Nodrošināt, ka jaunieši un jaunatnes organizācijas var ietekmēt lēmumus	32	32	30	29	37	29	37	39	34	29	34	30	37	41	33	33	40	25	36	29	28	34	38	32	33	27	38	31
Finansiāla atbalsta sniegšana jaunatnes programmām un iniciatīvām	32	33	33	28	29	23	35	36	46	31	32	43	39	61	39	36	30	42	33	34	24	33	33	40	35	30	33	30
Nodrošināt jauniešiem zināšanas par politiku un iespējām	29	31	28	26	32	26	36	28	24	35	31	25	32	25	25	27	33	25	34	30	28	23	35	25	34	27	28	37
Nodrošināt, ka politika tiek faktiski īstenota un pienācīgi pārskatīta	26	26	27	12	35	28	29	25	24	29	20	31	28	26	19	20	36	22	34	27	28	33	29	23	30	18	13	28
Lēmumu pieņemšana, izmantojot faktus un pētījumus	25	26	27	23	30	22	33	22	23	30	29	27	24	24	33	28	30	24	39	24	23	25	22	20	32	24	24	24
Sadarbība visos līmeņos — vietējā, reģionālā, valsts un ES līmenī	21	21	28	20	23	24	30	22	23	17	16	24	22	19	28	26	24	20	16	21	23	23	23	25	27	25	19	20
Dažādu politikas jomu, kas ietekmē jauniešus, sasaiste	17	17	18	20	21	16	26	18	16	20	18	17	14	11	20	18	24	18	29	17	17	18	18	15	26	18	18	20

jautājums. Kurš no turpmāk minētajiem variantiem, jūsuprāt, ir vissvarīgākais, lai sasniegtu rezultātus politikas jomās, kas vērstas uz jauniešiem?

Nodrošināt, ka jaunieši un jaunatnes organizācijas var ietekmēt lēmumus

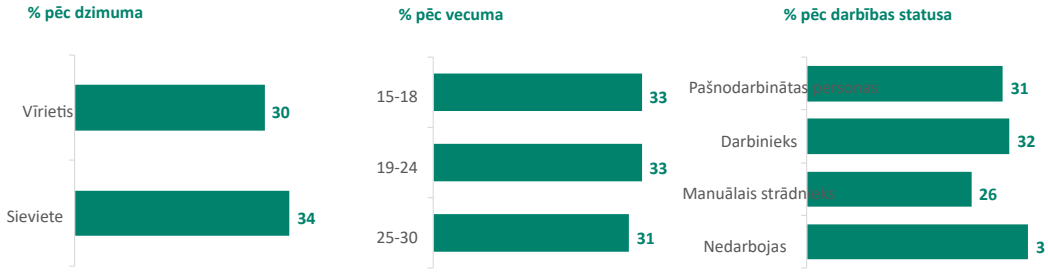
statusa, un personas, kas nav nodarbinātas, to izvēlas biežāk (37 %) nekā pašnodarbinātie un fiziska darba strādnieki (29 % katrs). Tiek novērotas arī atšķirības atkarībā no vecuma: 33 % jauniešu vecumā no 15 līdz 18 gadiem, 34 % jauniešu vecumā no 19 līdz 24 gadiem un 30 % jauniešu vecumā no 25 līdz 30 gadiem. To biežāk izvēlas sievietes (35 %) nekā vīrieši (29 %).

Tāpat "finansiālu atbalstu jaunatnes programmām" biežāk min jaunieši, kas nav nodarbināti (35 %), nekā darba ņēmēji (32 %), pašnodarbinātie (31 %) un strādnieki (26 %). Šo posteni biežāk izvēlas personas, kas jaunākas par 25 gadiem (33 % gan 15–18 gadus vecu, gan 19–24 gadus vecu jauniešu vidū), nekā personas, kas jaunākas par 25–30 gadiem (31 %). Ir novērota arī atšķirība starp dzimumu grupām, un šo punktu min vairāk sieviešu nekā vīriešu (34 % pret 30 %).

lēmumu pieņēmējiem. Ceturtā daļa jauniešu min dalību studentu vai jauniešu organizācijās (27 %) un dalību politiskajās kustībās, partijās vai arodbiedrībās (26 %). Katrs piektais (20 %) uzskata, ka ir efektīvi veikt brīvprātīgo darbu labdarības vai kampaņu organizācijā, un 17 % uzskata, ka boikotēšana vai produktu iegāde politisku, ētisku vai vides apsvērumu dēļ ir efektīva. Sazināšanās ar politiķi par kādu jautājumu ir visbiežāk izvēlētā no pārbaudītajām darbībām: Šo darbību izvēlējās 14 % jauniešu vecumā no 15 līdz 30 gadiem.

jautājums. Kuri no turpmāk minētajiem jautājumiem, jūsuprāt, ir vissvarīgākie, lai sasniegtu rezultātus politikas jomās, kas vērstas uz jauniešiem? Atlasiet ne vairāk kā trīs opcijas.

Finansiāla atbalsta sniegšana jaunatnes programmām un iniciatīvām

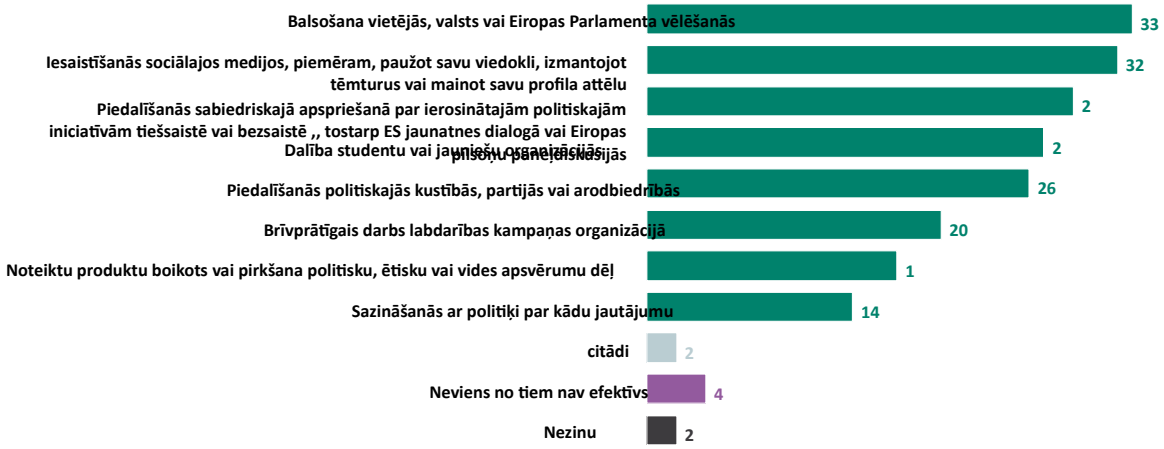
Balsošana vēlēšanās un iesaistīšanās sociālajos medijos tiek uzskatīta par visefektīvāko rīcību, lai lēmumu pieņēmēji uzklausītu jauniešu viedokli.

33 % jauniešu uzskata, ka balsošana vietējās, valsts vai Eiropas vēlēšanās ir viens no efektīvākajiem veidiem, kā panākt, lai viņu viedoklis tiktu sadzirdēts, tādā pašā līmenī kā iesaistīšanās sociālajos medijos, piemēram, izmantojot tēmturus vai mainot profila attēlu (32 %). 2024. gada Eirobarometra zibensaptaujā balsojums tika izvēlēts par 38 % un iesaistīšanās sociālajos medijos — par 32 %. Lai gan to respondentu īpatsvars, kuri atlasa "iesaistīšanos sociālajos medijos", nav mainījies, atšķirība starp uztverto balsošanas efektivitāti un iesaistīšanos sociālajos medijos ir samazinājusies.

29 % respondentu izvēlas dalību politiskajās iniciatīvās (tiešsaistē vai bezsaistē, tostarp ES jaunatnes dialogā vai Eiropas pilsoņu paneļdiskusijās) kā vienu no efektīvākajiem veidiem, kā jaunieši var paust savu viedokli

Gandrīz visi jaunieši redz vismaz vienu veidu, kā panākt, lai viņu viedoklis tiktu sadzirdēts, tikai 4 % uzskata, ka neviena no uzskaitītajām darbībām nav efektīva. Ir arī vērts atzīmēt, ka citi institucionālie līdzdalības kanāli rezultātos ir salīdzinoši labi (virs 25 %), savukārt atsevišķi mobilizācijas veidi, piemēram, noteiktu produktu boikotēšana vai pirkšana vai sazināšanās ar politiķiem par kādu jautājumu, tiek uzskatīti par mazāk efektīviem.

jautājums. Kādi, jūsuprāt, ir visefektīvākie pasākumi, lai lēmumu pieņēmēji uzklausītu jauniešu viedokli? Varat atlasīt ne vairāk kā trīs atbildes.

To respondentu īpatsvars, kuri izvēlas "balsošanu vēlēšanās" kā vienu no efektīvākajiem veidiem, kā panākt, lai lēmumu pieņēmēji uzklausītu jauniešu viedokli, svārstās no aptuveni ceturtdaļas līdz nedaudz vairāk par 40 % dažādās valstīs.

Balsošana vēlēšanās ir visbiežāk izvēlētā darbība lielākajā daļā dalībvalstu. Tomēr nevienā no tiem to neizvēlas lielākā daļa respondentu. Visvairāk balsu ir Itālijā un Kiprā (41 %), kam seko Bulgārija (40 %), Slovēnija (39 %), Francija un Portugāle (38 % katrā), kā arī Grieķija un Polija (37 %). Skalas otrā galā viszemākais īpatsvars ir Austrijā (25 %), Vācijā, Lietuvā un Nīderlandē (26 % katrā), kā arī Beļģijā, Latvijā un Slovākijā (28 % katrā). Austrijā, Vācijā, Nīderlandē un Beļģijā respondenti biežāk nekā balsošanā izvēlas iesaistīties sociālajos medijos: Austrija (37 % pret 25 % par balsošanu), Vācija (35 % pret 26 %), Nīderlande (31 % pret 26 %) un Beļģija (32 % pret 28 %, sabiedriskajā apspriešanā izvēloties 30 %). Turpretī respondenti Lietuvā, Latvijā un Slovākijā biežāk izvēlas konsultāciju mehānismus vai kolektīvās organizācijas formas. Latvijā dominē sabiedriskā apspriešana (36 %, tostarp ES jaunatnes dialogs/pilsoņu paneļdiskusijas), apsteidzot dalību jaunatnes organizācijās un sociālajos medijos (abi 33 %). Slovākijā pirmā vieta ir arī sabiedriskajai apspriešanai (33 %), kas ir tieši priekšā sociālajiem medijiem (32 %). Lietuvā studentu vai jauniešu organizācijas ir pirmajā vietā (32 %), kam seko sabiedriskā apspriešana (30 %), un sociālie mediji ir tikai trešajā vietā (28 %).

Jaunieši valstīs, kurās liela daļa respondentu piekrīt, ka politikas veidotāji ņem vērā savu lēmumu ilgtermiņa sekas, biežāk izvēlas "iesaistīšanos sociālajos medijos" kā efektīvu rīcību, lai lēmumu pieņēmēji uzklausītu jauniešu viedokli: tas attiecas uz Luksemburgu, Maltu un Igauniju.

Itālijā un Kiprā, kur īpatsvars, kas piekrīt, ka politikas veidotāji ņem vērā savu lēmumu ilgtermiņa sekas, ir zems, visbiežāk izvēlētā darbība ir "balsošana". Vislielākais to respondentu īpatsvars, kuri atlasa "dalību jaunatnes organizācijās", ir Maltā (43 %), kam seko Luksemburga (39 %), Portugāle (36 %), Slovēnija (35 %), Horvātija (34 %), Latvija (33 %), Igaunija un Lietuva (32 % katra) un Itālija (31 %).

Šķiet, ka priekšstats par jaunatnes organizāciju efektivitāti ir saistīts ar priekšstatu par dalības politiskajā kustībā vai partijā efektivitāti. Šāda tendence vērojama Luksemburgā, kur daudzi respondenti izvēlējās abas darbības (39 % un 37 %). Tāpat respondenti, kuri uzskata, ka sazināšanās ar politiķi ir efektīva, šķiet, arī uzskata, ka sabiedriskās apspriešanas ir efektīvas. Piemēram, Igaunija ir viena no augstākajām valstīm attiecībā uz abiem rīcības veidiem (24 % un 38 %).

To jauniešu vidū, kuri nav iesaistīti nevienā organizācijā, balsošana ir darbība, kas visbiežāk izvēlēta kā efektīva.

40 % respondentu, kuri pēdējā gada laikā nav piedalījušies kādas organizācijas darbībās, uzskata, ka balsošana ir efektīvs veids, kā panākt, lai jauniešu viedoklis tiktu sadzirdēts, savukārt tikai 32 % respondentu, kuri ir piedalījušies vismaz vienas organizācijas darbībās, uzskata, ka balsošana ir efektīvs veids, kā panākt, lai jauniešu viedoklis tiktu sadzirdēts. Tomēr citas darbības retāk atlasīja tie, kuri nav piedalījušies organizācijā, nekā tie, kuri to ir izdarījuši. Arī tie, kas nav piedalījušies organizācijā, daudz biežāk uzskata, ka neviena no uzskaitītajām darbībām nav efektīva (9 % "neviena no tām" salīdzinājumā ar 4 % kopumā).

Starp profiliem, kuros dažādie rīcības veidi kopumā tiek uzskatīti par mazāk efektīviem, izceļas fiziska darba strādnieki, kas gandrīz visās pārbaudītajās svirās parasti ir zemāki par vidējo rādītāju, izņemot gadījumus, kad runa ir par saziņu ar politiķi par kādu jautājumu (16 %, līdzvērtīgi citām darba grupām, savukārt nenodarbinātie ir 12 %). Respondenti ar zemāku izglītības līmeni (ISCED 0–2) ievēro tādu pašu modeli, kas ir zemāks par vidējo rādītāju 5 no 8 darbībām.

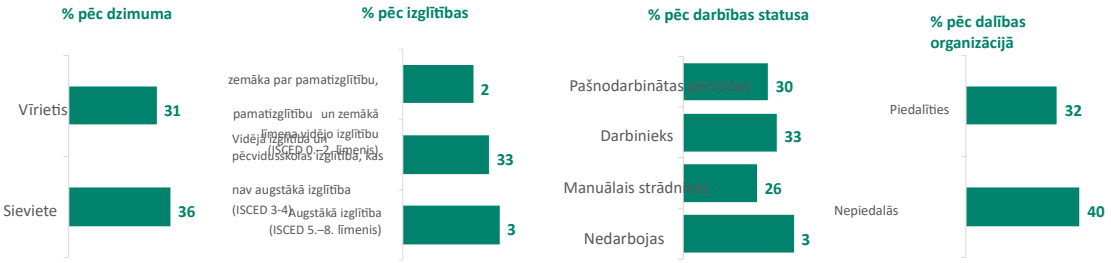
Sievietes biežāk nekā vīrieši uzskata, ka balsošana ir viena no efektīvākajām darbībām (36 % pret 31 % vīriešiem). Balsošanas efektivitāte atšķiras arī atkarībā no izglītības līmeņa: to izvēlas 27 % no tiem, kuriem ir zemāks izglītības līmenis, 33 % no tiem, kuriem ir vidējā izglītība, un 37 % no tiem, kuriem ir augstākā izglītība. Manuālā darba veicēji ir vieni no tiem, kas vismazāk izvēlas balsošanu (26 %), savukārt tie, kas nav nodarbināti, šķiet, piešķir lielāku vērtību balsošanai (39 %).

jautājums. Kādi, jūsuprāt, ir visefektīvākie pasākumi, lai lēmumu pieņēmēji uzklausītu jauniešu viedokli? Varat atlasīt ne vairāk kā trīs atbildes.

	ES-27	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT
Balsošana vietējās, valsts vai Eiropas Parlamenta vēlēšanās	33	28	40	30	34	26	35	32	37	34	38	32	41	41	28	26	32	29	29	26	25	37	38
Iesaistīšanās sociālajos medijos, piemēram, paužot savu viedokli, izmantojot tēmturus vai mainot savu profila attēlu	32	32	23	33	35	35	38	36	31	34	33	27	27	36	33	28	40	33	39	31	37	34	22
Piedalīšanās sabiedriskajā apspriešanā par ierosinātajām politiskajām iniciatīvām (tiešsaistē vai bezsaistē), tostarp ES jaunatnes dialogā vai Eiropas pilsoņu paneļdiskusijās	2	30	34	28	35	25	38	27	35	31	25	28	33	41	36	30	37	33	39	26	24	31	29
Dalība studentu vai jauniešu organizācijās	2	28	23	27	28	24	32	28	22	26	28	34	31	25	33	32	39	28	43	27	26	24	36
Piedalīšanās politiskajās kustībās, partijās vai arodbiedrībās	26	27	24	22	26	28	25	26	23	25	27	26	28	17	27	26	37	24	25	25	25	23	35
Brīvprātīgais darbs labdarības/kampaņas organizācijā	20	18	22	17	22	19	30	23	25	18	20	23	19	20	27	22	25	19	30	18	15	22	26
Noteiktu produktu boikots vai pirkšana politisku, ētisku vai vides apsvērumu dēļ	17	22	16	12	20	15	28	22	17	12	23	24	16	13	19	19	19	12	21	15	17	15	12
Sazināšanās ar politiķi par kādu jautājumu	14	17	17	16	16	14	24	19	21	12	14	15	11	22	18	19	21	17	18	15	14	16	11

jautājums. Kādi, jūsuprāt, ir visefektīvākie pasākumi, lai lēmumu pieņēmēji uzklausītu jauniešu viedokli? Varat atlasīt ne vairāk kā trīs atbildes.

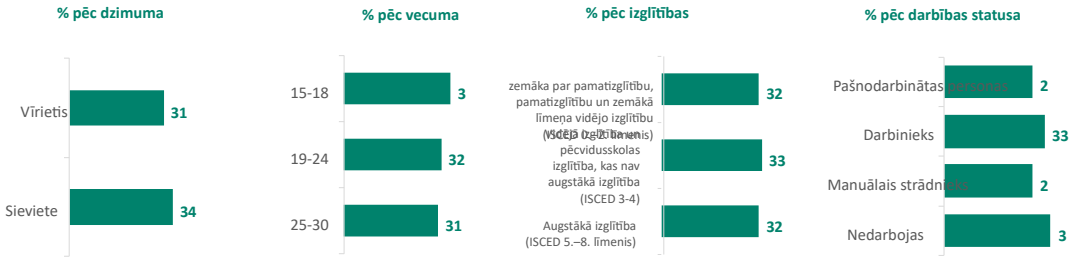
Balsošana vietējās, valsts vai Eiropas Parlamenta vēlēšanās

Sociāli demogrāfiskajās grupās ir maz atšķirību attiecībā uz to, cik efektīvi tiek uztverta iesaistīšanās sociālajos medijos. Šķiet, ka tā ir darbība, ko jaunieši vērtē augstāk: 35 % vecuma grupā no 15 līdz 18 gadiem, 32 % vecuma grupā no 19 līdz 24 gadiem un 31 % vecuma grupā no 25 līdz 30 gadiem. Sievietes biežāk nekā vīrieši izvēlas šo posteni kā efektīvu darbību (34 % pret 31 % vīriešiem). Tomēr to respondentu īpatsvars, kuri atlasa šo darbību, kopumā saglabājas nemainīgs neatkarīgi no izglītības līmeņa vai dalības organizācijas darbībās.

jautājums. Kādi, jūsuprāt, ir visefektīvākie pasākumi, lai lēmumu pieņēmēji uzklausītu jauniešu viedokli? Varat atlasīt ne vairāk kā trīs atbildes.

"Iesaistīšanās sociālajos medijos, paužot savu viedokli, izmantojot tēmturus vai, piemēram, mainot sava profila attēlu"

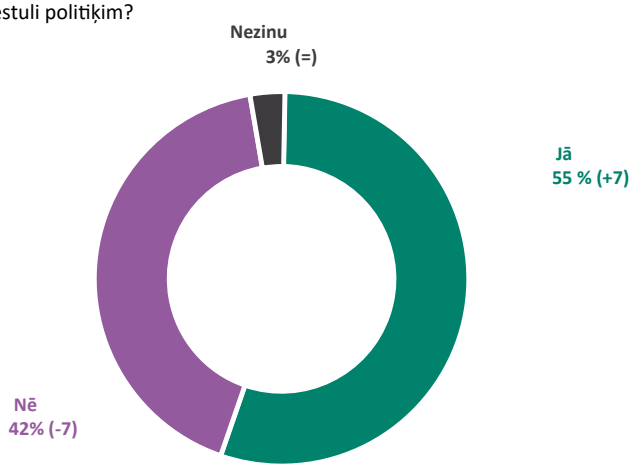

3.2 Līdzdalība sabiedrības pārmaiņu pasākumos

Vairāk nekā puse no 15 līdz 30 gadus veciem jauniešiem pagājušajā gadā ir veikuši pasākumus, lai mainītu sabiedrību, piemēram, parakstījuši petīciju, piedalījušies mītiņā vai nosūtījuši vēstuli politiķim.

55 % Eiropas jauniešu ziņo, ka pagājušajā gadā ir rīkojušies, lai mainītu sabiedrību, piemēram, parakstījuši lūgumrakstu, piedalījušies mītiņā vai nosūtījuši vēstuli politiķim. Salīdzinājumā ar 2024. gadu šis īpatsvars pieaug, pieaugot par 7 punktiem, un tagad pārsniedz 50 % atzīmi. Mazākums (42 %) nepiedalījās šāda veida pasākumos.

Q7a Vai pagājušajā gadā esat veicis kādus pasākumus, lai mainītu sabiedrību, piemēram, parakstījis petīciju, piedalījies mītiņā vai nosūtījis vēstuli politiķim?

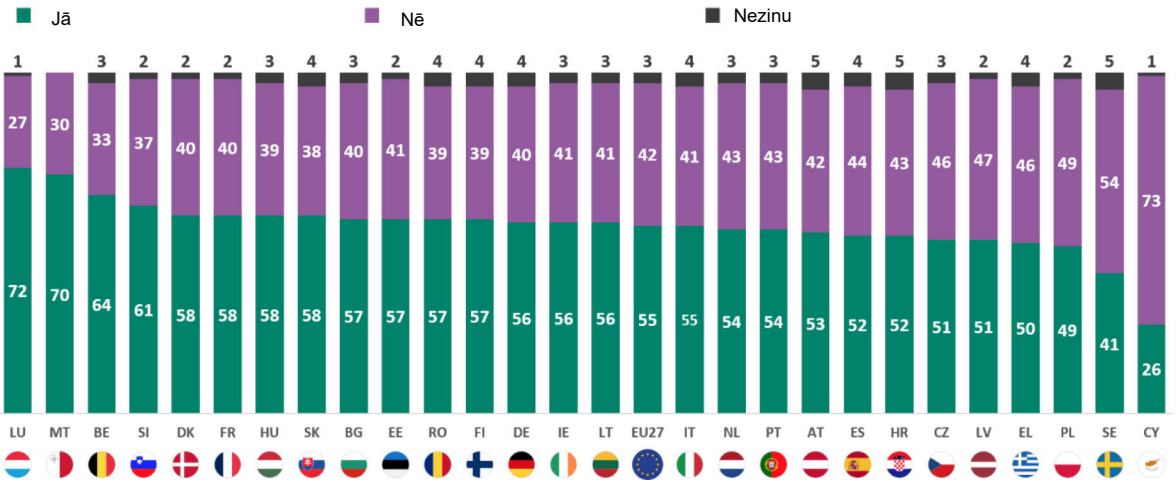

Tendenču analīzes pamatā ir salīdzinājumi ar Eirobarometra zibensaptauju Nr. 545 (Jaunatne un demokrātija), kas veikta 2024. gada 3.–12. aprīlī.

Visā ES lielākā daļa jauniešu iesaistās pasākumos, kuru mērķis ir mainīt sabiedrību, ar ievērojamiem izņēmumiem dažās valstīs.

Lai gan lielākā daļa Eiropas jauniešu pēdējā gada laikā ir piedalījušies vismaz vienā konkrētā pasākumā, lai panāktu pārmaiņas sabiedrībā, tikai ceturtā daļa jauniešu ziņo, ka to ir izdarījuši Kiprā (26 %). Tas ir zemākais īpatsvars ES27 valstīs; otrais zemākais īpatsvars ir Zviedrija (41 % jauniešu), kam seko Polija (49 %), Grieķija (50 %) un Latvija un Čehija, kuras pārsniedz vairākuma slieksni 51 % apmērā. Turpretī Luksemburgā un Maltā gandrīz trīs ceturtdaļas jauniešu pēdējā gada laikā ir rīkojušies, lai mainītu sabiedrību (attiecīgi 72 % un 70 %), savukārt Beļģijā (64 %) un Slovēnijā (61 %) to ir darījuši vairāk nekā seši no desmit jauniešiem. Valstis, kurās ievērojama daļa jauniešu pēdējā gada laikā ir rīkojušies, ir arī tās valstis, kurās daudzi respondenti uzskata, ka kolektīvās sviras (dalība studentu vai jauniešu organizācijās, dalība politiskajās kustībās, partijās vai arodbiedrībās, brīvprātīgais darbs labdarības vai kampaņas organizācijā un noteiktu produktu boikots vai pirkšana) ir efektīvas, lai lēmumu pieņēmēji uzklausītu jauniešu viedokli. Jaunieši Luksemburgā un Maltā apvieno augstu konkrētas rīcības līmeni ar augstu kolektīvo sviru vērtējumu neatkarīgi no tā, vai viņi piedalās jauniešu kustībās (39 % un 43 % salīdzinājumā ar vidēji 27 % ES 27 dalībvalstīs) vai brīvprātīgajā darbā (25 % un 30 % salīdzinājumā ar 20 % ES 27 dalībvalstīs).

Q7a Vai pagājušajā gadā esat veicis kādus pasākumus, lai mainītu sabiedrību, piemēram, parakstījis petīciju, piedalījies mītiņā vai nosūtījis vēstuli politiķim?

Iesaistīšanās organizācijās ir sadalījums, kas rada vislielāko atšķirību šajā jautājumā: 62 % no tiem, kas pēdējo 12 mēnešu laikā ir piedalījušies organizācijas darbībās, gada laikā ir rīkojušies, lai mainītu sabiedrību, savukārt 34 % no tiem, kas to nav darījuši, ir rīkojušies. Tikai 47 % jauniešu vecumā no 15 līdz 18 gadiem piedalījās akcijā pret 56 % jauniešu vecumā no 19 līdz 24 gadiem un 57 % jauniešu vecumā no 25 līdz 30 gadiem. Jaunieši, kas dzīvo pilsētās, visticamāk, ir veikuši pasākumus, lai mainītu sabiedrību: 60 % salīdzinājumā ar 52 % pilsētu un piepilsētu iedzīvotāju un 51 % lauku iedzīvotāju. Arī personas ar augstāku izglītības līmeni ir vairāk iesaistītas (62 %) salīdzinājumā ar 45 % personu ar zemāku izglītības līmeni.

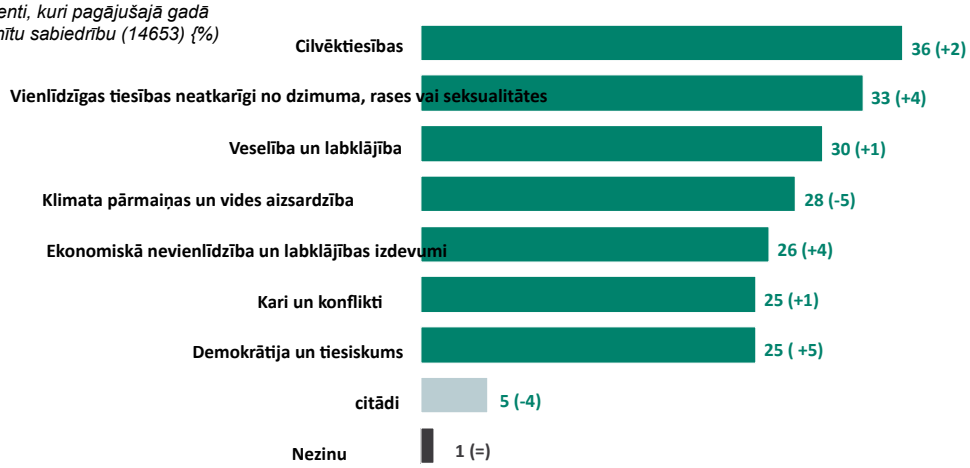
Eiropas jaunieši ir vienlīdz aktīvi dažādās iesaistes jomās. Katras iesaistes jomas vērtējums svārstās no vienas trešdaļas līdz vienai ceturtdaļai

Galvenās jauniešu iesaistes jomas bija, pirmkārt, cilvēktiesības (36 %), kam sekoja vienlīdzīgas tiesības neatkarīgi no dzimuma, izcelsmes vai seksuālās orientācijas (33 %) un veselība un labklājība (30 %). Šajās trijās problemātiskajās un rīcības jomās ir iesaistīta aptuveni viena trešdaļa gados jauno respondentu. Pēc tam sekojiet līdzi klimata un vides aizsardzībai (28 %), ekonomiskajai nevienlīdzībai un labklājības izdevumiem (26 %), kariem un konfliktiem (25 %) un demokrātijai un tiesiskumam (25 %). Salīdzinājumā ar Eirobarometra zibensaptauju Nr. 545, kas tika veikta 2024. gada aprīlī, klimata pārmaiņas un vides aizsardzība ierindojas no otrās uz ceturto vietu un ir vienīgā joma, kurā šis īpatsvars samazinās (28 %, samazinājums par 5 punktiem). Vienlīdzīgas tiesības neatkarīgi no dzimuma, rases vai seksualitātes pieaug no trešās uz otro, un ekonomiskās nevienlīdzības un labklājības izdevumi pieaug no sestās uz piekto. Lielākais pieaugums ir vērojams demokrātijas un tiesiskuma jomā (no 20 % līdz 25 %). Attiecībā uz 15. jautājumā paustajām cerībām ir vērts arī atzīmēt, ka veselība un vienlīdzīgas tiesības ir tēmas, kurās jaunieši rīkojas gandrīz tikpat lielā mērā, cik sagaida no ES (visos respondentos 17 % jauniešu iesaistījās ar veselību saistītā jautājumā, kas ir salīdzināms ar 18 % jauniešu, kuri sagaida rīcību no ES; tāpat 18 % pret 21 % jautājumā par vienlīdzīgām tiesībām). Savukārt miers/konflikti (14 % iesaistīšanās salīdzinājumā ar 33 % gaidām) un nabadzība/ekonomiskā nevienlīdzība (14 % iesaistīšanās salīdzinājumā ar 32 %) liecina par vislielāko atšķirību: tās ir lielas ES cerības, bet jomas, kurās mazāks respondentu īpatsvars ziņo, ka ir veicis kādu darbību.

Eiropas **jaunieši ir vienlīdz aktīvi visās iesaistes jomās, un viņu vērtējums svārstās no vienas trešdaļas līdz vienai ceturtdaļai. Galvenās iesaistes jomas ir cilvēktiesības un vienlīdzīgas tiesības neatkarīgi no dzimuma, rases vai seksuālās orientācijas.**

Q7b Kurās jomās jūs mēģinājāt mainīt sabiedrību (piemēram, parakstot petīciju, piedaloties mītiņā vai nosūtot vēstuli politiķim)?

Bāze: respondenti, kuri pagājušajā gadā rīkojās, lai mainītu sabiedrību (14653) {%)

Tendenču analīzes pamatā ir salīdzinājumi ar Eirobarometra zibensaptauju Nr. 545 (Jaunatne un demokrātija), kas veikta 2024. gada 3.–12. aprīlī.

Cilvēktiesības ir visbiežāk minētā darbības joma 23 no 27 valstīm.

Cilvēktiesības ir visbiežāk minētā darbības joma jauniešu vidū Kiprā (54 %), kam seko Luksemburga (48 %), Malta (47 %), Horvātija un Slovēnija (45 %). Divās dalībvalstīs cilvēktiesības pirmām kārtām ir saistītas: Beļģija (32 %, līmenis ar ekonomisko nevienlīdzību) un Austrija (30 %, līmenis ar veselību). Četrās dalībvalstīs cilvēktiesības nav joma, uz kuru visbiežāk atsaucas jaunieši, kuri ir rīkojušies, lai mainītu sabiedrību: Čehija, kur veselība un labklājība ir visbiežāk minētā joma(32 %); Francija un Nīderlande, kur vienlīdzīgas tiesības ir pirmajā vietā (attiecīgi 39 % un 34 %); un, visbeidzot, Igaunija, kur klimats un vienlīdzīgas tiesības ir pirmajā vietā (40 % katrai), un cilvēktiesības ir gandrīz atpalikušas par 38 %. Attiecībā uz klimata pārmaiņām un vides aizsardzību respondentu īpatsvars ievērojami pārsniedz ES27 vidējo rādītāju Maltā (45 %), Slovēnijā (41 %), Igaunijā un Luksemburgā (40 % katrā). Attiecībā uz vienlīdzīgām tiesībām neatkarīgi no dzimuma, rases vai seksualitātes vismazāk respondentu ir Bulgārijā (22 % salīdzinājumā ar 33 % vidēji ES27), Slovākijā (24 %) un Ungārijā (25 %). Attiecībā uz kariem un konfliktiem vismazāk respondentu ir Slovākijā (18 %), Maltā (17 %) un Bulgārijā (15 %).

Q7b Kurās jomās jūs mēģinājāt mainīt sabiedrību (piemēram, parakstot petīciju, piedaloties mītiņā vai nosūtot vēstuli politiķim)?

	ES-27	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Cilvēktiesības	36	32	40	29	39	31	38	39	43	36	36	45	39	54	44	36	48	40	47	33	30	37	41	38	45	35	36	41
Vienlīdzīgas tiesības neatkarīgi no dzimuma, rases vai seksualitātes	33	29	22	27	34	30	40	34	26	35	39	27	38	31	35	31	44	25	36	34	29	27	39	34	39	24	28	33
Veselība un labklājība	30	29	28	32	33	28	34	30	28	34	34	31	24	27	34	25	34	32	37	31	30	29	34	28	35	31	33	31
Klimata pārmaiņas un vides aizsardzība	28	29	24	28	34	28	40	30	26	27	30	28	28	22	29	23	40	21	45	28	26	25	22	22	41	24	23	29
Ekonomiskā nevienlīdzība un labklājības izdevumi	26	32	33	21	32	22	36	24	31	31	24	27	29	24	34	19	33	25	32	26	24	22	28	25	35	25	26	29
Kari un konflikti	25	28	15	20	26	23	23	29	28	22	25	22	34	36	20	29	27	22	17	25	24	27	21	20	23	18	23	27
Demokrātija un tiesiskums	25	24	25	23	30	29	31	20	37	25	21	26	23	37	29	26	37	32	33	22	20	26	22	27	34	28	19	28

Darbības jomas atšķiras atkarībā no dzimuma, vecuma un izglītības līmeņa

Kopumā to jauniešu vidū, kuri iesaistījās pagājušajā gadā, vīrieši biežāk ziņo, ka ir veikuši pasākumus demokrātijas un tiesiskuma jomā (27 % pret 23 % sievietēm), savukārt sievietes biežāk ziņo, ka ir veikušas pasākumus cilvēktiesību jomā (41 % pret 31 % vīriešiem), vienlīdzīgu tiesību jomā neatkarīgi no dzimuma, izcelsmes vai seksuālās orientācijas (38 % pret 28 %) un veselības jomā (32 % pret 28 %).

No 15 līdz 18 gadus veciem jauniešiem, kuri iesaistās, šis īpatsvars ir zemāks klimata pārmaiņu un vides aizsardzības jomā (23 % salīdzinājumā ar 28 % kopumā) vai ekonomiskās nevienlīdzības jomā (23 % salīdzinājumā ar 26 %), bet augstāks attiecībā uz vienlīdzīgām tiesībām neatkarīgi no dzimuma, izcelsmes vai seksuālās orientācijas (35 % salīdzinājumā ar 33 %). Kopumā pilsētu iedzīvotāji pastāvīgi ir līdzvērtīgi vai augstāki par lauku iedzīvotājiem katrā tēmā, izņemot veselību un labklājību (30 % visos apdzīvoto vietu veidos). Visbeidzot, atkarībā no iegūtā izglītības līmeņa vērojama skaidra atšķirība klimata jomā (32 % augstākās izglītības ieguvēju vidū salīdzinājumā ar 20 % zemākās izglītības ieguvēju vidū) un ekonomiskās nevienlīdzības jomā (29 % augstākās izglītības ieguvēju vidū salīdzinājumā ar 24 % vidējās izglītības ieguvēju vidū un 24 % respondentu ar zemāku pamatizglītību, pamatizglītību vai zemākā līmeņa vidējo izglītību).

3.3 Iepazīšanās ar veidiem, kā sadarboties ar ES.

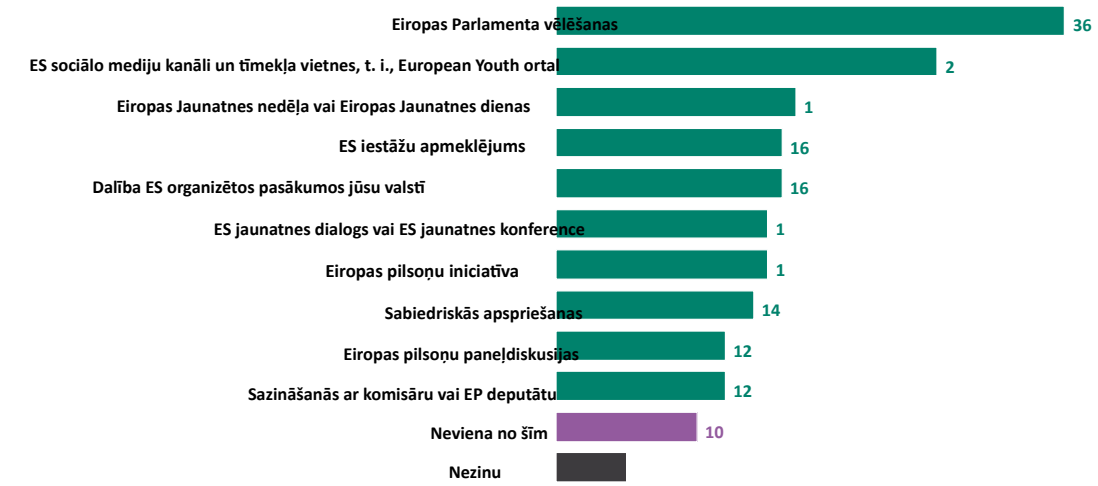
Eiropas Parlamenta vēlēšanas ir vispazīstamākais veids, kā sadarboties ar ES. Tomēr tikai nedaudz vairāk nekā trešdaļa jauniešu tos pazīst

Lai gan lielākā daļa Eiropas jauniešu ir rīkojušies, lai mainītu sabiedrību, un uzskata, ka ES veiktie pasākumi ietekmē viņu ikdienas dzīvi, tikai neliela daļa zina katru no ierosinātajiem veidiem, kā sadarboties ar Eiropas Savienību. Balsošana Eiropas Parlamenta vēlēšanās ir vispazīstamākais veids, kā sadarboties ar ES 15–30 gadus vecu jauniešu vidū, taču tikai 36 % ziņo, ka ir ar to iepazinušies. Turklāt 10 % jauniešu apgalvo, ka nepārzina nevienu no uzskaitītajiem veidiem, kā sadarboties ar ES, un 5 % atbild "nezinu": tas nozīmē, ka kopumā 15 % ziņo, ka nepārzina nevienu no uzskaitītajiem veidiem, kā sadarboties ar ES. Nākamie ir ES sociālo mediju kanāli un tīmekļa vietnes (t. i., Eiropas Jaunatnes portāls), kas aptver aptuveni ceturto daļu jauniešu (27 %), savukārt pārējie ES izveidotie kanāli svārstās no 12 % līdz 17 %. Eiropas Jaunatnes nedēļa vai Eiropas Jaunatnes dienas ir 17 %, ES iestāžu apmeklējums un dalība ES pasākumos, kas notiek savā valstī, ir 16 % katrai, ES jaunatnes dialogs un Eiropas pilsoņu iniciatīva — 15 % katrai, sabiedriskās apspriešanas — 14 % un, visbeidzot, Eiropas pilsoņu paneļdiskusijas un sazināšanās ar komisāru vai Eiropas Parlamenta deputātu — 12 % katrai, kas ir trīs reizes mazāk par Eiropas Parlamenta vēlēšanām. Visbeidzot, šie rezultāti liecina, ka informētība par dažādajiem veidiem, kā sadarboties ar ES, joprojām ir koncentrēta uz balsošanu un institucionālo digitālo klātbūtni, savukārt mazāk respondentu ir informēti par konkrētākiem līdzdalības demokrātijas mehānismiem (Eiropas pilsoņu paneļdiskusijas, sabiedriskās apspriešanas, ES jaunatnes dialogs), lai gan 29 % jauniešu 4. ceturksnī par efektīvu rīcību uzskatīja dalību sabiedriskajā apspriešanā par ierosinātajām politiskajām iniciatīvām, tostarp ES jaunatnes dialogā vai Eiropas pilsoņu paneļdiskusijās.

C yprus un G reece ir vienīgās valstis, kurās lielākā daļa jauniešu apgalvo, ka ir iepazinušies ar Eiropas Parlamenta vēlēšanām kā veidu, kā sadarboties ar Eiropas Savienību.

Vislielākais to respondentu īpatsvars, kuri pārzina Eiropas Parlamenta vēlēšanas kā veidu, kā sadarboties ar ES, ir Kiprā: 61 % jauniešu vecumā no 15 līdz 30 gadiem uzskata, ka ir iepazinušies ar Eiropas Parlamenta vēlēšanām, salīdzinot ar vidēji 36 % visā ES. Kā jau minēts, 41 % Kipras jauniešu uzskata, ka balsošana ir efektīvs līdzeklis, lai viņu viedoklis tiktu sadzirdēts. Tomēr ārpus vēlēšanām 13 % jauniešu Kiprā apgalvo, ka zina, ka mehānisma nav, un tas ir nedaudz vairāk par ES27 vidējo rādītāju (10 %). Grieķijā 50 % jauniešu apgalvo, ka pārzina Eiropas Parlamenta vēlēšanas, tai seko Slovēnija (43

jautājums. Vai **zināt kādu no turpmāk minētajiem veidiem, kā sadarboties ar Eiropas Savienību?**

%), Francija un Portugāle (40 %), pēc tam Horvātija (39 %) un Vācija (38 %). Visvairāk respondentu apgalvo, ka pārzina ES sociālo mediju kanālus un tīmekļa vietnes Maltā (48 %), Luksemburgā (48 %) un mazākā mērā Slovēnijā (37 %), Igaunijā (36 %) un Spānijā (35 %). Lielākā daļa respondentu apgalvo, ka nepārzina nevienu no pārbaudītajām iespējām, ir Nīderlandē: 21 % jauniešu apgalvo, ka nepazīst mehānismu, kam seko Bulgārija (18 %) salīdzinājumā ar 10 % vidēji ES 27 dalībvalstīs. Jāatzīmē arī tas, ka Igaunijā ir vislielākais to respondentu īpatsvars, kuri pārzina saziņu ar komisāru vai Eiropas Parlamenta deputātu (28 %); savukārt Slovākijā ir vislielākais sabiedriskās apspriešanas īpatsvars (30 %, arī augstākais vērtējums); un Somijai ir vislielākais īpatsvars Eiropas pilsoņu iniciatīvā (24 %).

Q8 Vai esat iepazinušies ar kādu no turpmāk minētajiem veidiem, kā sadarboties ar Eiropas Savienību ?

	ES-27	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Eiropas Parlamenta vēlēšanas	36	30	33	34	30	38	36	33	50	34	40	39	36	61	31	35	35	36	33	27	37	33	40	32	43	35	35	35
ES sociālo mediju kanāli un tīmekļa vietnes (t. i., Eiropas Jaunatnes portāls)	27	24	21	22	33	30	36	27	28	35	24	21	26	24	31	24	48	21	48	20	31	31	28	22	37	22	22	22
Eiropas Jaunatnes nedēļa vai Eiropas Jaunatnes dienas	17	20	17	15	25	13	29	14	17	19	20	19	17	19	23	22	33	12	28	13	12	20	26	17	30	18	13	16
ES iestāžu apmeklējums	16	19	14	15	18	13	25	17	17	16	19	18	16	19	22	15	27	16	25	13	15	17	16	17	24	13	13	14
Dalība ES organizētos pasākumos jūsu valstī	16	19	14	14	13	17	16	13	19	15	18	15	16	17	13	15	19	15	15	13	19	13	16	16	22	16	14	12
ES jaunatnes dialogs vai ES jaunatnes konference	15	17	13	11	22	12	26	14	17	15	17	13	19	16	20	17	24	11	26	11	11	14	18	19	26	16	12	13
Eiropas pilsoņu iniciatīva	15	12	12	12	7	15	9	12	13	16	16	18	16	7	9	14	9	14	10	12	15	15	13	14	11	13	24	9
Sabiedriskās apspriešanas	14	14	13	18	18	12	24	13	12	16	13	11	13	14	19	13	22	18	26	10	11	20	12	16	20	30	18	14
Eiropas pilsoņu paneļdiskusijas	12	12	10	10	18	12	26	12	15	12	12	12	8	12	20	11	24	11	24	8	10	14	10	13	21	10	14	13
Sazināšanās ar komisāru vai EP deputātu	12	16	10	10	19	9	28	17	14	12	16	12	9	18	18	17	21	13	16	11	8	13	11	10	17	13	14	16

Jaunieši, kas ir iesaistīti kādā organizācijā, biežāk ziņo, ka ir informēti par dažādiem veidiem, kā sadarboties ar Eiropas Savienību.

Jautāti, kādi sadarbības veidi ar Eiropas Savienību viņiem ir zināmi, jaunieši, kuri ir piedalījušies vismaz vienas organizācijas darbībās, labāk pārzina gandrīz visas piedāvātās iespējas. Atšķirība starp tiem, kas ir iesaistīti organizācijā, un tiem, kas nav iesaistīti organizācijā, ir būtiska: Eiropas pilsoņu paneļdiskusijas (zināmas 14 % organizācijās iesaistīto personu salīdzinājumā ar 6 % nesaistīto personu), sazināšanās ar komisāru vai EP deputātu (14 % pret 6 %), Eiropas Jaunatnes nedēļa (20 % pret 9 %), dalība ES pasākumos (19 % pret 8 %). Galvenokārt to respondentu īpatsvars, kuri apgalvo, ka nepārzina nevienu no ierosinātajiem risinājumiem, pieaug līdz 25 % to respondentu vidū, kuri nav iesaistīti organizācijās. No otras puses, personas, kas nav iesaistītas kādā organizācijā, biežāk ziņo, ka ir informētas par balsošanu Eiropas Parlamenta vēlēšanās (43 % salīdzinājumā ar 34 % personām, kas ir iesaistītas kādā organizācijā). No tiem, kas nestrādā, 43 % apgalvo, ka pārzina Eiropas Parlamenta vēlēšanas, lai gan tās ir zemākas

par vidējo rādītāju vai atbilst vidējam rādītājam visos pārējos ierosinātajos risinājumos, un tām ir lielākā daļa no darbības statusa respondentu grupām, kuras nepārzina nevienu no ierosinātajiem risinājumiem (15 %). Tie, kuriem ir augstākā izglītība, pastāvīgi un ievērojami pārsniedz ES27 vidējo rādītāju gandrīz katrā ierosinātajā risinājumā (18–20 % ES jaunatnes dialogā, apmeklētajās iestādēs, Eiropas Jaunatnes nedēļā), un to respondentu īpatsvars, kuri nepārzina nevienu no ierosinātajiem risinājumiem, ir vismazākais (8 %). To respondentu daļa, kuri apgalvo, ka nepārzina nevienu no ierosinātajiem risinājumiem, ir 14 % respondentu ar zemāku izglītības līmeni. Visbeidzot, dzimumam ir neliela nozīme: sievietes nedaudz labāk pārzina vēlēšanas (38 % pret 35 % vīriešiem) un ES sociālo mediju kanālus (29 % pret 25 %), savukārt vīrieši nedaudz labāk pārzina Eiropas pilsoņu paneļdiskusijas (13 % pret 10 % sievietēm) un sazinās ar EP deputātu (13 % pret 11 %).

3.4 Avoti, no kuriem saņemt informāciju par ES

Sociālie plašsaziņas līdzekļi joprojām ir galvenais informācijas avots par ES jauniešiem (vairāk nekā pusei no viņiem), kam seko televīzija (vairāk nekā trešdaļa).

Vairāk nekā puse respondentu izmanto sociālos medijus, lai būtu informēti par ES (52 %), kas ir viņu galvenais informācijas avots par šo tematu, un tas ir par četriem punktiem mazāk nekā 2024. gadā (56 %).[4] Gandrīz trešdaļa (31 %) citē tiešsaistes presi/podkāstus. Sociālie mediji un tiešsaistes prese vai raidieraksti kopā ir galvenie informācijas avoti, ko jaunieši izmanto, lai informētu sevi par ES. Šis konstatējums atbilst tam, kas tika novērots 3. ceturksnī, kad mediji (tradicionālie un digitālie kopā) bija vadošais kanāls, lai uzzinātu par sabiedrības jautājumiem. Tomēr otrais visvairāk citētais kanāls ir televīzija (38 %), lai gan tas ir strauji samazinājies salīdzinājumā ar 2024. gadu (49 %), kad tas bija tikai par 7 punktiem zemāks nekā sociālie mediji kā informācijas avots par ES. Tomēr televīzija joprojām ir svarīgs informācijas avots par ES, atšķirībā no rakstiskās (drukātās) preses un radio, kas ir pēdējais, katrs ir piesaistīts 16 % apmērā (ar radio 7 punktu samazinājumu salīdzinājumā ar 2024. gadu). Skolā/universitātē ir mazāk nekā ceturtdaļa 15–30 gadus vecu jauniešu, proti, 23 %, tāpēc tā ir ievērojami mazāk pamanāma nekā sarunas ar draugiem, ģimeni vai kolēģiem (31 %).

Sociālie plašsaziņas līdzekļi ir galvenais informācijas avots par ES visu dalībvalstu jauniešiem. Kiprā, Maltā, Luksemburgā, Slovēnijā, Dānijā un Igaunijā ievērojama daļa jauniešu izmanto vismaz trīs informācijas avotus.

Sociālie mediji ir visbiežāk izmantotais informācijas avots par ES visu ES dalībvalstu jauniešu vidū, lai gan Rumānijā (44 %), Nīderlandē (47 %), Beļģijā un Spānijā (49 % katrā) tas nesasniedz vairākumu. Tomēr vairāk nekā 40 % jauniešu sešās valstīs izmanto vismaz trīs informācijas avotus: Kiprā — sociālie mediji (74 %), tiešsaistes prese (45 %) un diskusijas ar ģimeni un draugiem (43 %); Maltā — sociālie mediji (69 %), sarunas ar draugiem, ģimeni vai kolēģiem (52 %) un tiešsaistes prese (51 %); Luksemburgā ar sociālajiem medijiem (64 %), tiešsaistes presi un diskusijām (49 % katrā); Igaunijā — sociālie mediji (58 %), tiešsaistes prese (44 %) un sarunas ar draugiem, ģimeni vai kolēģiem (43 %); un Dānijā — sociālie mediji (56 %), tiešsaistes prese (41 %) un sarunas ar draugiem, ģimeni vai kolēģiem (40 %). Visbeidzot, jaunieši Slovēnijā min četrus avotus, kas pārsniedz 40 %: sociālos medijus (53 %), tiešsaistes presi un diskusijas (45 % katrā) un televīziju (41 %). Runājot par skolu vai universitāti kā informācijas avotu par ES, jaunieši Luksemburgā izceļas: 38 % min skolu/universitāti (salīdzinājumā ar 23 % ES 27 dalībvalstīs), kam seko jaunieši Igaunijā (32 %), Maltā (31 %), Beļģijā un Slovēnijā (30 % katrā).

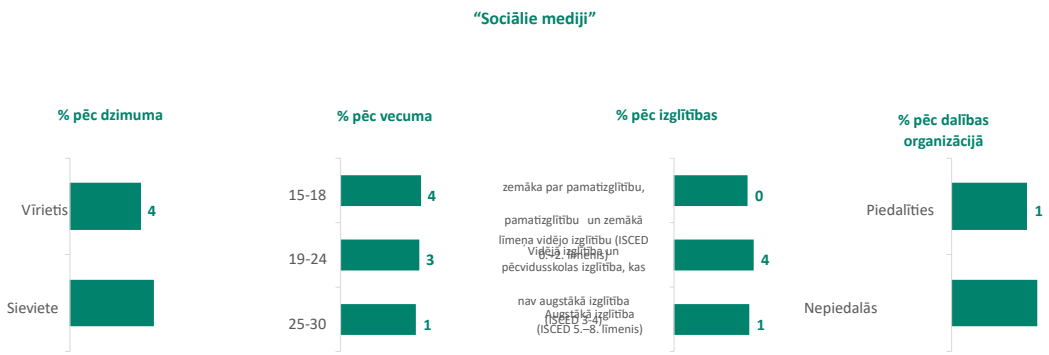
4 Eirobarometra zibensaptauja par jaunatni un demokrātiju (FL545), kas veikta 2024. gada aprīlī https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/3181

jautājums. Kurus no turpmāk minētajiem avotiem jūs izmantojat, lai būtu informēts par ES?

	ES-27	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Sociālie mediji	52	49	56	56	56	51	58	60	58	49	54	55	52	74	55	51	64	51	69	47	52	57	54	44	53	56	55	52
Televīzija	38	36	40	38	37	33	38	33	36	45	42	41	43	28	33	35	31	27	25	32	31	38	51	39	41	39	35	37
Prese tiešsaistē, aplādes un/vai ziņu platformas	31	29	39	34	41	27	44	32	33	29	29	39	33	45	42	41	49	34	51	24	25	36	35	40	45	28	35	27
Sarunas ar draugiem, ģimeni vai kolēģiem	31	31	30	28	40	31	43	34	40	31	29	32	29	43	36	28	49	33	52	29	31	31	32	28	45	29	30	32
Skola vai universitāte	23	30	15	22	25	24	32	27	23	20	28	26	25	20	27	18	38	17	31	22	24	18	20	17	30	23	23	24
Rakstiskā (drukātā) prese (piemēram, laikraksti, nedēļas vai mēneša žurnāls u. c.)	16	21	9	13	24	15	35	15	12	20	17	18	14	5	26	17	39	12	35	16	17	12	17	17	32	10	16	18
Radio	16	23	11	14	13	18	15	20	10	15	18	13	12	10	15	17	13	15	8	18	19	20	15	13	16	18	18	16

Sievietes biežāk izmanto sociālos plašsaziņas līdzekļus (57 % salīdzinājumā ar 48 % vīriešu vidū) un diskusijas ar ģimeni un draugiem (35 % salīdzinājumā ar 27 %), lai būtu informētas par ES, savukārt vīrieši biežāk ziņo, ka izmanto tradicionālos plašsaziņas līdzekļus, piemēram, drukāto presi (18 % salīdzinājumā ar 15 % sieviešu vidū) un radio (17 % salīdzinājumā ar 15 %). Vecums spēcīgi ietekmē informāciju skolā/universitātē: 35 % jauniešu vecumā no 15 līdz 18 gadiem izmanto skolu vai universitāti kā informācijas avotu par ES salīdzinājumā ar 15 % jauniešu vecumā no 25 līdz 30 gadiem. Savukārt rakstiski (drukātā) prese, radio un tiešsaistes prese tiek izmantota kā informācijas avots par ES, un tas viss pieaug līdz ar vecumu. Personas, kurām ir vismaz vidējā izglītība, biežāk izmanto sociālos plašsaziņas līdzekļus, lai informētu par ES (54 % personu ar vidējo izglītību, 51 % personu ar augstāko izglītību) salīdzinājumā ar 50 % personu ar zemāku izglītības līmeni. Tas joprojām ir visbiežāk izmantotais informācijas avots par ES kopumā. Sociālo plašsaziņas līdzekļu izmantošana, lai paliktu informēti par ES, atšķiras atkarībā no vecuma (54 % vecumā no 15 līdz 18 gadiem, 53 % vecumā no 19 līdz 24 gadiem un 51 % vecumā no 25 līdz 30 gadiem). Turklāt 58 % no tiem, kas nav iesaistīti organizācijā, kā informācijas avotu par ES min sociālos medijus, savukārt 51 % no tiem, kas iesaistīti vismaz vienā organizācijā. Arī jaunieši, kuri nepiedalījās organizācijas darbībās, trīs reizes biežāk apgalvo, ka vispār nav informēti par ES (12 % pret 4 %).

jautājums. Kurus **no turpmāk minētajiem avotiem jūs izmantojat, lai būtu informēts par ES?**

4. Par tikšanos organizācijās un darbībās citā ES valstī

4.1 Līdzdalība organizācijās

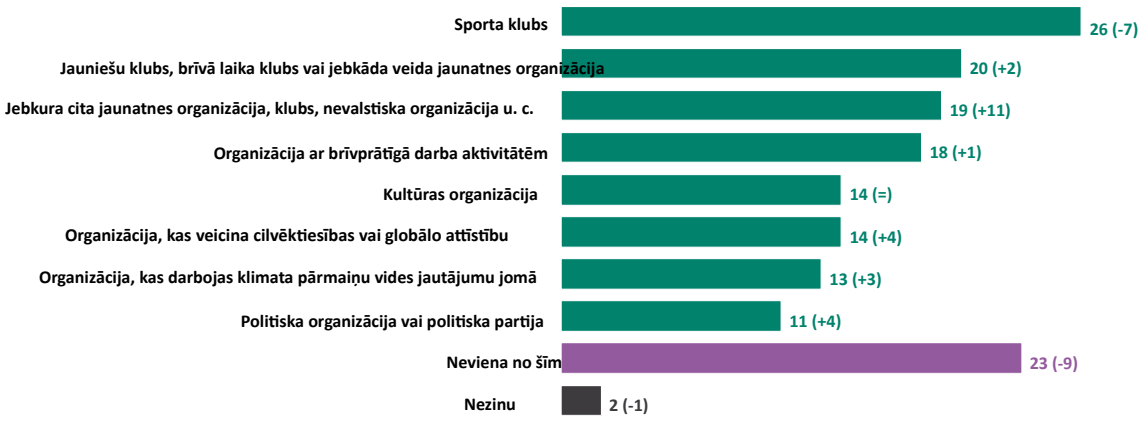
Jauniešu dalība organizācijās kopš 2024. gada ir palielinājusies. Organizāciju veidi, kurās tās piedalās, joprojām ir dažādi.

Kopumā 75 % aptaujāto jauniešu pēdējo 12 mēnešu laikā ir piedalījušies vienas vai vairāku organizāciju darbībās salīdzinājumā ar 64 % 2024. gadā. Gandrīz katrs ceturtais Eiropas jaunietis vecumā no 15 līdz 30 gadiem nav piedalījies nevienā aptaujā uzskaitīto organizāciju darbībā (23 %), un šis īpatsvars kopš 2024. gada ir strauji samazinājies (–9 procentpunkti). Jaunieši joprojām, visticamāk, piedalīsies sporta klubos (26 %), neraugoties uz kritumu kopš 2024. gada (-7 punkti). Sporta klubiem seko jauniešu klubi, brīvā laika klubi vai jebkāda veida jaunatnes organizācijas (20 %), jebkuras citas jauniešu organizācijas, klubi vai NVO (19 %), organizācijas ar brīvprātīgā darba aktivitātēm (18 %), kultūras organizācijas un organizācijas, kas veicina cilvēktiesības vai globālo attīstību (abi 14 %), un organizācijas, kas darbojas klimata pārmaiņu vai vides jautājumu jomā (13 %). Lielākais jauniešu līdzdalības pieaugums kopš 2024. gada attiecas uz citām jaunatnes organizācijām, klubiem vai NVO (+11 punkti). Tomēr dalība politiskā organizācijā vai politiskā partijā (11 %) joprojām ir vismazāk izplatītais līdzdalības veids, neraugoties uz pieaugumu par 4 punktiem kopš 2024. gada.

Dalības organizācijās veidi un līmeņi dažādās dalībvalstīs ievērojami atšķiras

Atsevišķu valstu rezultāti liecina par lielām atšķirībām jauniešu līdzdalībā organizācijās. Organizāciju veidi, kurās piedalās jaunieši, dažādās valstīs atšķiras. Dalība sporta klubos ir īpaši nozīmīga Francijā (36 %), Īrijā un Lietuvā (abās 31 %), savukārt dalība jauniešu klubos, brīvā laika klubos vai jaunatnes organizācijās sasniedz augstāko līmeni Maltā (40 %), Luksemburgā (38 %) un Igaunijā (35 %). Jaunie respondenti šajās trīs valstīs izceļas arī attiecībā uz dalību vairāku veidu organizācijās: gan Maltā, gan Luksemburgā ir reģistrēts augsts līdzdalības līmenis kultūras organizācijās (41 % un 38 %) un brīvprātīgā darba organizācijās (36 % un 30 %), savukārt daudzi jaunieši Igaunijā piedalās tādu organizāciju darbībās, kuras veicina cilvēktiesības vai globālo attīstību (32 %), organizācijās, kas darbojas klimata pārmaiņu vai vides jautājumu jomā (31 %), un politiskajās

jautājums. Vai pēdējo 12 mēnešu laikā esat piedalījies kādā no šādu organizāciju darbībām? Atlasiet visas atbilstošās organizācijas.

Tendenču analīzes pamatā ir salīdzinājumi ar Eirobarometra zibensaptauju Nr. 545 (Jaunatne un demokrātija), kas veikta 2024. gada 3.–12. aprīlī.

organizācijās vai partijās (28 %). Respondenti valstīs, kurās ir vislielākais līdzdalības īpatsvars, piedalās arī plašākā organizāciju lokā.

Vislielākais to jauniešu īpatsvars, kuri pēdējo 12 mēnešu laikā nav piedalījušies nevienā sarakstā iekļauto organizāciju darbībā, ir Kiprā (46 %), Grieķijā un Ungārijā (abās 31 %), kā arī Bulgārijā, Horvātijā un Zviedrijā (visās 30 %). Turpretī Maltā tikai 4 % respondentu norāda, ka pēdējo 12 mēnešu laikā nav piedalījušies nevienā sarakstā iekļauto organizāciju darbībā. Arī Luksemburgā (6 %) un Igaunijā (11 %) neiesaistīto respondentu īpatsvars ir zems, un Beļģijā (14 %), Dānijā, Latvijā un Slovēnijā (visās 16 %) un Francijā (17 %) tas joprojām ir zemāks par ES27 vidējo rādītāju.

Sievietes, jaunieši, kas nestrādā, un jaunieši ar zemāku izglītības līmeni retāk apgalvo, ka ir piedalījušies organizācijas darbībā.

Sievietes biežāk nekā vīrieši apgalvo, ka pēdējo 12 mēnešu laikā nav piedalījušās aktivitātēs nevienā no uzskaitītajām organizācijām (27 % salīdzinājumā ar 19 % vīriešu vidū), un šī atšķirība lielā mērā ir saistīta ar mazāku dalību sporta klubos (21 % salīdzinājumā ar 31 % vīriešu vidū). Vecuma atšķirības ir ierobežotākas: nepiedalīšanās svārstās no 22 % vecuma grupā no 19 līdz 24 gadiem līdz 25 % vecuma grupā no 25 līdz 30 gadiem, kas liecina, ka iesaistīšanās organizācijās joprojām ir salīdzinoši stabila vecuma grupā no 15 līdz 30 gadiem.

Skaidrākās atšķirības ir saistītas ar jauniešu aktivitātes statusu un izglītības situāciju. Vairāk nekā trešdaļa no tiem, kas nav nodarbināti, ziņo, ka nav līdzdalības (36 %), salīdzinot ar 20 % darba ņēmēju un 14 % pašnodarbināto. Līdzīgā kārtā jauniešu ar zemāku izglītības līmeni (26 %) vidū ir lielāka neiesaistīšanās nekā to jauniešu vidū, kuriem ir terciārā izglītība (19 %). Nozīme ir arī dzīvesvietai, lai gan mazākā mērā: jaunieši, kas dzīvo lauku apvidos, biežāk neziņo par līdzdalību nekā tie, kas dzīvo pilsētās (26 % salīdzinājumā ar 21 %).

Iemesli nepiedalīties organizācijā galvenokārt ir praktiski, taču šķiet, ka tie atspoguļo arī iespēju trūkumu iesaistīties.

To Eiropas jauniešu vidū, kuri pēdējo 12 mēnešu laikā nav piedalījušies kādas organizācijas darbībās, laika trūkums neapšaubāmi ir galvenais minētais iemesls (41 %). Tam seko fakts, ka viņi par to vēl nav domājuši (23 %), un intereses trūkums (20 %), lai gan pēdējā minētā ir samazinājusies salīdzinājumā ar Eirobarometra 2024. gada zibensaptaujas Nr. 545 apsekojumu (-6 procentpunkti). Tas liecina, ka nepiedalīšanās galvenokārt nav izskaidrojama ar šo darbību noraidīšanu, bet biežāk ar konkurējošām prioritātēm vai ar to, ka nav skaidra pamudinājuma iesaistīties.

jautājums. Vai pēdējo 12 mēnešu laikā esat piedalījies kādā no šādu organizāciju pasākumiem? Atlasiet visus atbilstošos variantus.

Citi iemesli norāda uz konkrētākiem šķēršļiem līdzdalībai. Daži jaunieši apgalvo, ka neviens nekad nav lūdzis vai aicinājis viņus piedalīties (16 %), savukārt citi nezina, kā iesaistīties (13 %) vai pietiekami neizprot problēmas (12 %). Finansiālos un ģeogrāfiskos šķēršļus min arī aptuveni viens no astoņiem respondentiem: 12 % apgalvo, ka viņi to nevar atļauties, un tā pati daļa apgalvo, ka darbības ir pārāk tālu vai grūti sasniedzamas.

jautājums. Kādu iemeslu dēļ neesat piedalījies šajās darbībās? Lūdzu, izvēlieties visus atbilstošos variantus.

Bāze : respondenti, kuri pēdējo 12 mēnešu laikā nav piedalījušies nevienā no šo organizāciju darbībām (6209)
(%)

Tendenču analīzes pamatā ir salīdzinājumi ar Eirobarometra zibensaptauju Nr. 545 (Jaunatne un demokrātija), kas veikta 2024. gada 3.–12. aprīlī.

Atsevišķu valstu rezultāti liecina par dažādiem iemesliem, kāpēc tās nepiedalās organizācijās

Laika trūkums ir galvenais iemesls, kāpēc daudzas valstis nepiedalās organizāciju darbībā. To respondentu īpatsvars, kuri apgalvo, ka viņiem trūkst laika, ir īpaši liels Maltā (70 %), Grieķijā (48 %), Kiprā (47 %), Horvātijā un Ungārijā (abās 46 %) un Zviedrijā (44 %). Tomēr Kiprā iemesls nepiedalīties ir ne tikai praktisks: gandrīz trešdaļa neiesaistīto personu apgalvo, ka neviens nekad nav lūdzis vai aicinājis viņus piedalīties (32 %), savukārt katrs piektais apgalvo, ka nesaprot pietiekami daudz jautājumu (20 %).

Citās valstīs iemesls nepiedalīties šķiet mazāk tieši saistīts ar laika ierobežojumiem. Bulgārijā 31 % respondentu min laika trūkumu, lai gan nav domājuši par dalību (29 %) un pietiekami neizprot problēmas (18 %) ir pamanāmāki nekā daudzās citās valstīs. Respondenti Polijā šajā jautājumā izceļas vēl skaidrāk, un 39 %

apgalvo, ka vēl nav domājuši par dalību. Turpretī Zviedrijā respondenti laika trūkumu (44 %) apvieno ar salīdzinoši augstu intereses trūkumu (26 %) un finansiāliem ierobežojumiem (17 %). Itālija arī izceļas ar piekļuvi: 20 % dalībnieku, kas nav dalībnieki, apgalvo, ka pasākumi ir pārāk tālu vai grūti sasniedzami, kas ir augstākais līmenis ES. Finansiālie ierobežojumi izceļas arī Beļģijā un Francijā, kur attiecīgi 24 % un 22 % norāda uz pieejamību cenas ziņā, kam seko Somija (21 %) (ES27 tas ir 12 %).

Arī sociāldemogrāfiskie rezultāti liecina par dažādiem iemesliem, kāpēc nepiedalījās organizācijās

To respondentu īpatsvars, kuri atbildēja, ka laika trūkums ir iemesls nepiedalīties organizāciju darbībā, dažādās sociāldemogrāfiskajās grupās atšķiras. Laika trūkumu vienlīdz min gan vīrieši, gan sievietes (41 % abos gadījumos), bet tas palielinās līdz ar vecumu — no 36 % 15–18 gadus vecu jauniešu vidū līdz 43 % 25–30 gadus vecu cilvēku vidū. Tas ir īpaši augsts arī darba ņēmēju (47 %) un jauniešu ar augstāko izglītību (46 %) vidū.

Jaunāki dalībnieki, kas nav dalībnieki, biežāk apgalvo, ka vēl nav domājuši par dalību organizācijā (28 % 15–18 gadus vecu jauniešu vidū salīdzinājumā ar 19 % 25–30 gadus vecu jauniešu vidū), un biežāk apgalvo, ka neviens nekad nav lūdzis vai aicinājis viņus piedalīties (20 %). Sievietes biežāk nekā vīrieši min to, ka nezina, kā iesaistīties (15 % pret 10 %), vai arī viņas nav lūgtas vai uzaicinātas (18 % pret 14 %), savukārt vīrieši biežāk apgalvo, ka viņus neinteresē (24 % pret 18 %). To respondentu īpatsvars, kuri apgalvo, ka neviens viņus nekad nav lūdzis vai uzaicinājis, ir ievērojami lielāks to jauniešu vidū, kuri nestrādā (20 % ekonomiski neaktīvo jauniešu vidū), nekā pašnodarbināto vai darba ņēmēju vidū (14 % katrā). Tas ir augstāks arī 15 līdz 18 gadus vecu jauniešu vidū (20 %). Tāpat 18 % lauku iedzīvotāju ziņo, ka nekad nav tikuši lūgti (salīdzinājumā ar 15 % pilsētu iedzīvotāju). Arī tie, kuriem ir zemāks izglītības līmenis (18 %), biežāk nekā terciārās izglītības absolventi (16 %) norāda uz šo nepiedalīšanās iemeslu.

Visbeidzot, šķiet, ka praktiska piekļuve joprojām ir problēma dažām grupām: to respondentu īpatsvars, kuri apgalvo, ka organizāciju darbība ir pārāk tālu, ir vairāk nekā divas reizes lielāks lauku apvidos dzīvojošo jauniešu vidū nekā pilsētās dzīvojošo jauniešu vidū (18 % salīdzinājumā ar 8 %). Tie, kuriem ir zemāks izglītības līmenis, biežāk nekā terciārās izglītības absolventi ziņo, ka nevar atļauties šādas darbības (14 % pret 8 %).

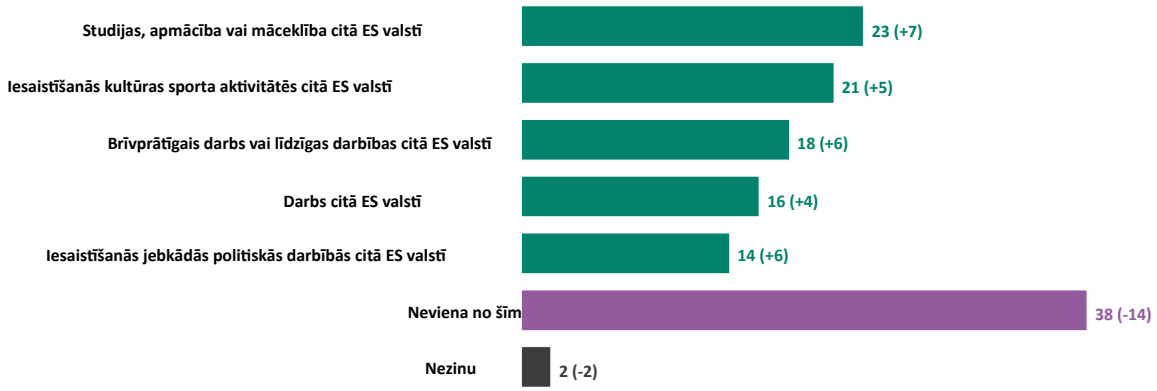
4.2 Darbības citā ES valstī

Salīdzinājumā ar 2024. gadu vairāk Eiropas jauniešu ir piedalījušies pasākumos citā ES valstī, lai gan vairāk nekā trešdaļa Eiropas jauniešu nav piedalījušies

Kopumā 60 % Eiropas jauniešu vecumā no 15 līdz 30 gadiem ir piedalījušies vismaz vienā no aptaujā norādītajiem pasākumiem citā ES valstī. Studijas, apmācība vai māceklība citā ES valstī ir visizplatītākā Eiropas jauniešu vidū (23 %), apsteidzot kultūras vai sporta pasākumus citā ES valstī (21 %). Mazāks īpatsvars ziņo, ka ir piedalījies brīvprātīgajā darbā vai līdzīgās aktivitātēs (18 %), strādājis citā ES valstī (16 %) vai bijis iesaistīts politiskā darbībā citā ES valstī (14 %). Lielākais pieaugums kopš 2024. gada Eirobarometra aptaujas attiecas uz studijām, apmācību vai māceklību citā ES valstī (+7 punkti). Ir palielinājies arī brīvprātīgā darba un politisko aktivitāšu skaits citā ES valstī (+6 punkti katrā).

38 % Eiropas jauniešu apgalvo, ka nav piedalījušies nevienā no šiem pasākumiem. Tomēr šis īpatsvars kopš 2024. gada ir strauji samazinājies (-14 procentpunkti), savukārt to respondentu īpatsvars, kuri ir piedalījušies darbībās citā ES valstī, ir palielinājies.

jautājums. Vai esat kādreiz piedalījies kādā no turpmāk minētajām darbībām?

Tendenču analīzes pamatā ir salīdzinājumi ar Eirobarometra zibensaptauju Nr. 545 (Jaunatne un demokrātija), kas veikta 2024. gada 3.–12. aprīlī.

Atsevišķu valstu rezultāti liecina par būtiskām atšķirībām jauniešu līdzdalībā pasākumos citā ES valstī.

Studijas, apmācība vai māceklība citā ES valstī ir darbība, par kuru visbiežāk ziņo 13 dalībvalstīs, un tā ir saistīta ar kultūras vai sporta pasākumiem citā ES valstī 9. Turklāt par abiem ir ziņots vienādā līmenī Francijā (25 % katrā), Ungārijā (18 % katrā), Lietuvā (22 % katrā) un Maltā (39 % katrā). Brīvprātīgais darbs vai tamlīdzīgas darbības citā ES valstī ir pirmajā vietā tikai Latvijā (32 %). Vislielākais to respondentu īpatsvars, kuri apgalvo, ka nav piedalījušies nevienā no uzskaitītajām darbībām, ir Kiprā un Zviedrijā (abās 50 %), kam seko Ungārija un Portugāle (abās 46 %), Grieķija un Polija (abās 45 %) un Horvātija (44 %). Turpretī tikai 12 % jauniešu Maltā un Luksemburgā un 19 % Igaunijā ziņo, ka nav piedalījušies aktivitātēs citā ES valstī. Šajās valstīs ir novēroti arī daži no augstākajiem līdzdalības līmeņiem vairāku veidu pasākumos: studijas, apmācība vai māceklība sasniedz 40 % Igaunijā, 39 % Maltā un 36 % Luksemburgā, īpaši augsti ir arī kultūras vai sporta pasākumi (attiecīgi 41 %, 39 % un 42 %). Brīvprātīgajam darbam ārvalstīs ir tāda pati tendence: 38 % Luksemburgā, 37 % Maltā un 34 % Igaunijā. Par iesaistīšanos politiskās darbībās citā ES valstī visbiežāk ziņo Igaunijā un Luksemburgā (katrā 31 %). Darbam citā ES valstī ir līdzīgs vērtējums, un to vada Igaunija (29 %), Slovēnija (24 %) un Malta (23 %) vai Luksemburga (22 %), savukārt mazākais īpatsvars ir Zviedrijā (11 %). Tas liecina, ka valstīs, kurās darbības citā ES valstī ir visizplatītākās, tās neaprobežojas

tikai ar vienu darbības veidu, bet ir sadalītas pa vairākiem darbību veidiem.

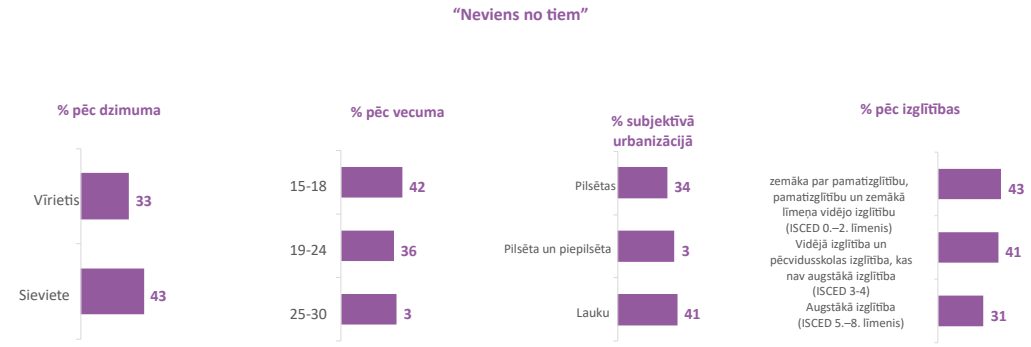
Q10 Vai esat kādreiz piedalījies kādā no šīm aktivitātēm ?

	ES-27	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Studijas, apmācība vai mācekļība citā ES valstī	23	25	20	18	31	23	40	23	18	28	25	20	26	28	30	22	36	18	39	20	21	21	22	19	29	27	23	13
Iesaistīšanās kultūras/sporta pasākumos citā ES valstī	21	29	18	22	28	22	41	21	20	21	25	19	18	14	29	22	42	18	39	21	20	14	18	23	33	21	21	21
Brīvprātīgais darbs vai līdzīgas darbības citā ES valstī	18	24	14	18	26	19	34	18	19	16	19	17	17	16	32	21	38	13	37	18	16	18	17	21	32	21	15	16
Darbs citā ES valstī	16	18	19	16	16	17	29	15	13	14	17	16	13	12	21	20	22	15	23	15	17	15	14	19	24	20	14	11
Iesaistīšanās jebkādās politiskās darbībās citā ES valstī	14	20	12	12	23	15	31	14	15	15	13	12	12	9	22	16	31	14	24	16	13	14	13	14	23	16	14	13
Neviena no šīm	38	28	42	36	29	34	19	39	45	38	36	44	42	50	23	34	12	46	12	39	39	45	46	36	26	30	40	50

To respondentu īpatsvars, kuri ir piedalījušies darbībā citā ES valstī, atšķiras atkarībā no dzimuma, izglītības līmeņa un dzīvesvietas

Sievietes biežāk nekā vīrieši apgalvo, ka nav piedalījušās nevienā no uzskaitītajām darbībām citā ES valstī (43 % salīdzinājumā ar 33 %). Lielas atšķirības vērojamas arī attiecībā uz izglītību un dzīvesvietu. Jaunieši ar zemāku vai vidēju izglītības līmeni daudz biežāk ziņo, ka nav piedalījušies darbībās citā ES valstī, nekā tie, kuriem ir terciārā izglītība (43 % un 41 % salīdzinājumā ar 31 %). Tāpat jaunieši, kas dzīvo lauku apvidos, visticamāk, nav guvuši šādu pieredzi nekā tie, kas dzīvo pilsētās (41 % salīdzinājumā ar 34 %). Respondenti ar terciāro izglītību biežāk ir studējuši citā ES valstī (29 % salīdzinājumā ar 18 % to respondentu vidū, kuriem ir zemāka izglītība) un veikuši brīvprātīgo darbu citā ES valstī (21 % salīdzinājumā ar 16 %). Nepārsteidzoši, ka gados jaunākie respondenti biežāk ziņo, ka nav piedalījušies nevienā no uzskaitītajām darbībām citā ES valstī: 42 % jauniešu vecumā no 15 līdz 18 gadiem nav piedalījušies nevienā no šiem pasākumiem, salīdzinot ar 36 % jauniešu vecumā no 19 līdz 24 gadiem un 38 % jauniešu vecumā no 25 līdz 30 gadiem.

jautājums. Vai esat kādreiz piedalījies kādā no turpmāk minētajām darbībām?

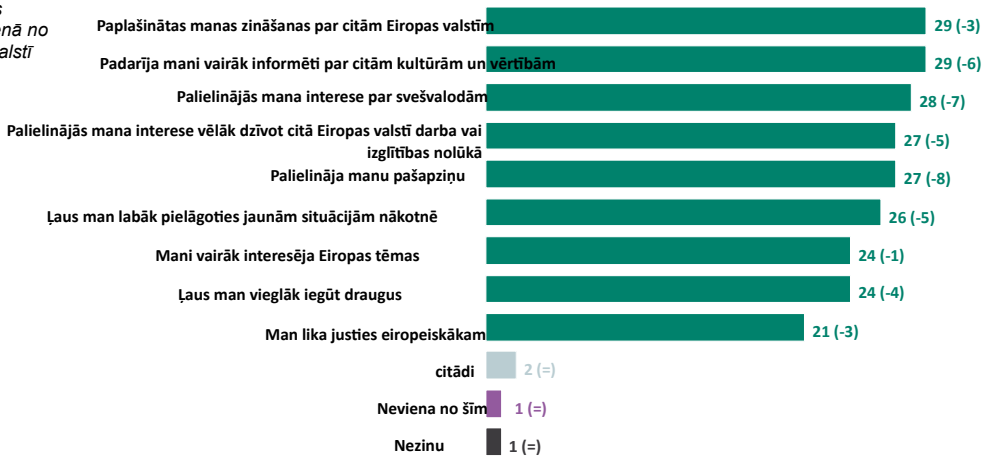

To Eiropas jauniešu vidū, kuri ir piedalījušies vismaz vienā pasākumā citā ES valstī, priekšstats par ieguvumiem joprojām ir pozitīvs.

Visbiežāk minētie ieguvumi, piedaloties pasākumos citā ES valstī, ir labākas zināšanas par citām Eiropas valstīm un labāka izpratne par citām kultūrām un vērtībām (abi 29 %), kam cieši seko lielāka interese par svešvalodām (28 %). Aptuveni ceturtā daļa respondentu min arī citus ieguvumus: 27 % respondentu apgalvo, ka šī pieredze ir palielinājusi viņu interesi vēlāk dzīvot citā Eiropas valstī vai nu darba, vai izglītības nolūkā, un tikpat daudz respondentu apgalvo, ka tā ir palielinājusi viņu pašapziņu. 26 % uzskata, ka tas palīdzēs viņiem labāk pielāgoties jaunām situācijām nākotnē. Ieguvumi, kas vistiešāk saistīti ar Eiropas identitāti un sociālajām saitēm, ir nedaudz mazāki: 24 % apgalvo, ka šī pieredze viņus ir vairāk interesējusi par Eiropas tēmām, 24 % norāda, ka tā viņiem palīdzēs vieglāk sadraudzēties, un 21 % norāda, ka tā viņiem ir likusi justies eiropeiskākiem. Daļa, kurā teikts, ka šīm darbībām nav bijusi neviena no aprakstītajām pozitīvajām ietekmēm, joprojām ir neliela (1 %, nemainīga kopš 2024. gada). Tomēr to respondentu īpatsvars, kuri ziņoja par šo pozitīvo ietekmi, ir samazinājies attiecībā uz lielāko daļu jautājumā iekļauto ieguvumu. Lielākais samazinājums ir saistīts ar lielāku pašapziņu (-8 punkti), interesi par svešvalodām (-7 punkti) un izpratni par citām kultūrām un vērtībām (-6 punkti). Šis samazinājums būtu jāskata kopā ar līdzdalības pieaugumu: to respondentu skaits, kuri atbildēja uz jautājumu par pabalstiem, pieauga par aptuveni 38 % salīdzinājumā ar 2024. gada Eirobarometru, jo to jauniešu īpatsvars, kuri ir piedalījušies vismaz vienā pasākumā citā ES valstī, palielinājās par 14 punktiem. Iespējams, ka ievērojamai daļai 2026. gada respondentu, visticamāk, ir bijusi nesenāka vai ierobežotāka pieredze ārvalstīs, kas var pazemināt paziņoto šķietamo ieguvumu līmeni.

12. jautājums. Vai **piekrītat vai nepiekrītat, ka piedalāties šajās aktivitātēs... ? Izvēlieties visu, kam piekrītat.**

Bāze : respondenti, kas piedalījušies vismaz vienā no šīm darbībām citā ES valstī (15933) (%)

Tendenču analīzes pamatā ir salīdzinājumi ar Eirobarometra zibensaptauju Nr. 545 (Jaunatne un demokrātija), kas veikta 2024. gada 3.–12. aprīlī.

Respondenti dažās dalībvalstīs ziņo par spēcīgāku un plašāk izplatītu priekšstatu par darbību ietekmi citā ES valstī

Neviens pabalsts nedominē visās dalībvalstīs. Lielāka informētība par citām kultūrām un vērtībām ir pirmajā vietā 11 dalībvalstīs, bet plašākas zināšanas par citām Eiropas valstīm — 8 dalībvalstīs. Astoņās dalībvalstīs tiek ziņots par diviem vai trim pabalstiem tieši tādā pašā līmenī. Tāpēc galvenā atšķirība starp dalībvalstīm ir mazāka attiecībā uz minēto pabalsta veidu nekā attiecībā uz intensitāti, ar kādu šie pabalsti tiek izteikti. Respondenti Kiprā izceļas visskaidrāk: visos pārbaudītajos pabalstos; rādītāji svārstās no 27 % līdz 57 %, un īpaši augsts līmenis ir attiecībā uz labāku informētību par citām kultūrām un vērtībām (57 %), labākām zināšanām par citām Eiropas valstīm (51 %) un interesi vēlāk dzīvot citā Eiropas valstī (47 %). Respondenti Slovēnijā un Igaunijā uzrāda līdzīgu, lai gan mazāk izteiktu, tendenci. Starp respondentiem Slovēnijā lielākā daļa paziņoto pabalstu svārstās no 29 % līdz 38 %, un augstākais rādītājs ir interese vēlāk dzīvot citā Eiropas valstī (38 %) un informētība par citām kultūrām un vērtībām (37 %). Igaunijā rādītāji svārstās no 26 % līdz 37 %, un nedaudz vairāk izceļas zināšanas par citām Eiropas valstīm (37 %), interese vēlāk dzīvot ārzemēs (36 %) un pielāgošanās jaunām situācijām (35 %).

Turpretī šķietamā ietekme ir mērenāka vairākās dalībvalstīs, tostarp Vācijā, Nīderlandē, Austrijā un Zviedrijā. Šajās valstīs īpatsvars svārstās no 18 % līdz 28 %, un neviena no aprakstītajām pozitīvajām ietekmēm nesasniedz Kiprā, Slovēnijā vai Igaunijā ziņoto līmeni.

Ieguvumi no dalības pasākumos citā ES valstī ir plaši sadalīti starp dažādām sociāldemogrāfiskajām grupām. Sievietes un respondenti ar augstāku izglītības līmeni biežāk atzīmē šos ieguvumus

Sociāldemogrāfiskās atšķirības parasti ir mērenas. Sievietes biežāk nekā vīrieši apgalvo, ka viņu pieredze citā valstī ir uzlabojusi viņu zināšanas citās Eiropas valstīs (31 % pret 27 %), un min viņu interesi par svešvalodām (31 % pret 26 %), kā arī viņu izpratni par citām kultūrām un vērtībām (32 % pret 27 %).

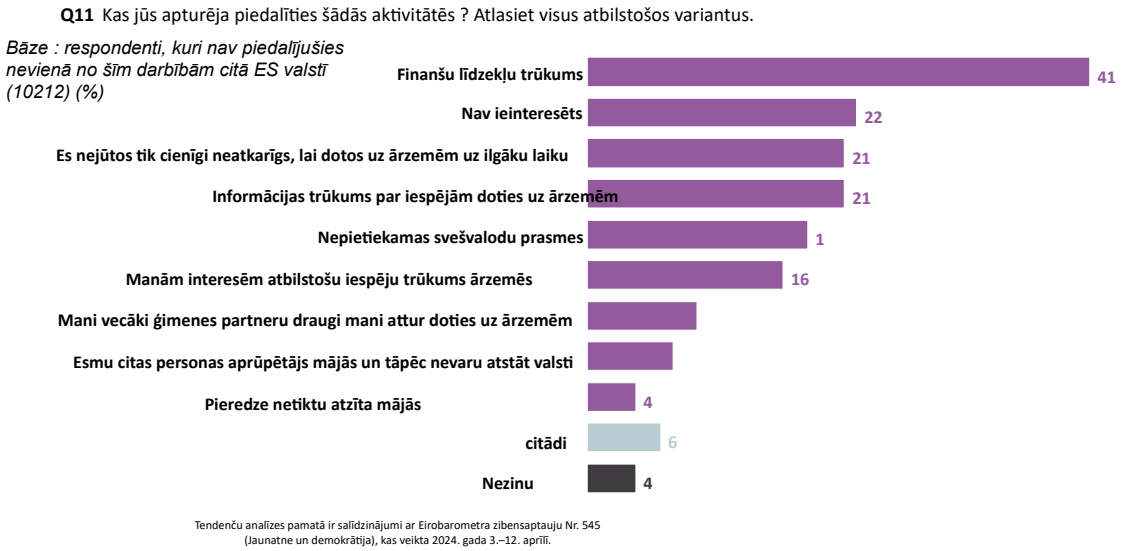
Izglītības līmenis un aktivitātes statuss liecina par skaidrākām atšķirībām. Jaunieši ar terciāro izglītību biežāk min vairākus ieguvumus, jo īpaši labākas zināšanas par citām Eiropas valstīm (31 % salīdzinājumā ar 25 % respondentu ar zemāku pamatizglītību, pamatizglītību vai zemākā līmeņa vidējo izglītību), interesi vēlāk dzīvot citā Eiropas valstī (30 % salīdzinājumā ar 22 %) un izpratni par citām kultūrām un vērtībām (32 % salīdzinājumā ar 25 %). Pēc aktivitātes statusa tie, kas nestrādā, biežāk atzīmē zināšanas par citām Eiropas valstīm (35 %), citu kultūru un vērtību apzināšanos (37 %), interesi par svešvalodām (36 %) un pielāgošanos jaunām

situācijām (32 %). Turpretī fiziska darba strādniekiem ir mazāka iespēja atzīmēt šo pozitīvo ietekmi. Ir novērota arī atšķirība atkarībā no dzīvesvietas, lai gan mazāk redzama: pilsētās dzīvojošie jaunieši nedaudz biežāk nekā lauku apvidos piemin citu kultūru un vērtību apzināšanos (31 % salīdzinājumā ar 27 %) un pielāgošanos jaunām situācijām (29 % salīdzinājumā ar 23 %).

Finansiālie ierobežojumi joprojām ir galvenais iemesls nepiedalīties pasākumos citā ES valstī

To Eiropas jauniešu vidū, kuri nav piedalījušies darbībās citā ES valstī, finanšu līdzekļu trūkums neapšaubāmi ir galvenais norādītais iemesls (41 %, +4 procentpunkti kopš 2024. gada), kas ir daudz vairāk nekā visi pārējie ierosinātie iemesli. “Neinteresē” ir otrs izplatītākais iemesls (22 %), taču kopš 2024. gada tas ir samazinājies (-6 procentpunkti). Līdzīgas daļas apgalvo, ka viņi nejūtas pietiekami neatkarīgi, lai dotos uz ārzemēm ilgāku laiku (21 %), vai arī viņiem trūkst informācijas par iespējām to darīt (21 %). Nepietiekamas svešvalodu prasmes ir minētas par 18 %, kas ir par 3 punktiem vairāk nekā 2024. gadā.

intensitāti. Tas ir īpaši skaidri redzams Grieķijā, kur 45 % apgalvo, ka nav piedalījušies darbībās citā ES valstī; 50 % no tiem norāda uz finanšu līdzekļu trūkumu. Finanšu līdzekļu trūkumu bieži min arī respondenti no Itālijas (46 %), Francijas (49 %) un Kipras (44 %). Papildus šim galvenajam modelim vairākās valstīs rodas papildu iemesli nepiedalīšanās faktoram. Kiprā un Grieķijā informācijas trūkums ir minēts attiecīgi 35 % un 28 %. Horvātijā ceturtdaļa min tādu iespēju trūkumu ārvalstīs, kas atbilstu viņu interesēm (25 %). Zviedrijā ieinteresētības trūkums ir visizplatītākais iemesls (34 %) un viens no visbiežāk minētajiem iemesliem ES. Polijā finanšu līdzekļu trūkums (35 %) tiek minēts retāk nekā vidēji ES27, savukārt to respondentu īpatsvars, kuri nejūtas pietiekami neatkarīgi, lai dotos uz ārzemēm (26 %), sasniedz augstāko līmeni ES, apvienojumā ar augstu neieinteresētības līmeni (30 %). Nepietiekamas svešvalodu prasmes respondenti daudz biežāk min Francijā (27 %), Polijā (23 %) un Beļģijā (22 %) nekā ES27 līmenī (18 %). Turpretī to respondentu īpatsvars, kuri min šo iemeslu, ir īpaši zems Luksemburgā (3 %), Rumānijā (8 %) un Austrijā (10 %).

Tendenču analīzes pamatā ir salīdzinājumi ar Eirobarometra zibensaptauju Nr. 545 (Jaunatne un demokrātija), kas veikta 2024. gada 3.–12. aprīlī.

Valstu rezultāti liecina par dažādiem iemesliem, kāpēc tās nepiedalās pasākumos citā ES valstī

Starp respondentiem no valstīm, kurās liela daļa jauniešu nav piedalījušies nevienā darbībā citā ES valstī, finanšu ierobežojumi bieži vien ir visizplatītākais iemesls, bet ar atšķirīgu

Finanšu līdzekļu trūkums ir galvenais iemesls neiesaistīšanai dažādās sociāli demogrāfiskajās grupās, taču motivācija un uzticēšanās atšķiras atkarībā no profiliem.

Sociāldemogrāfiskie rezultāti apstiprina, ka finanšu līdzekļu trūkums ir visizplatītākais iemesls, kāpēc lielākā daļa grupu nepiedalās.

To biežāk min sievietes nekā vīrieši (44 % pret 37 %), un tas ir īpaši izplatīts arī nenodarbināto jauniešu vidū salīdzinājumā ar darba ņēmējiem (45 % pret 39 %).

Citi iemesli, kuru dēļ persona nepiedalās pasākumos citā ES valstī, atšķiras atkarībā no profila. Vīrieši biežāk nekā sievietes apgalvo, ka viņus neinteresē (27 % pret 19 %), savukārt sievietes biežāk min nepietiekamas svešvalodu prasmes (20 % pret 15 %) un nejūtas pietiekami neatkarīgas, lai dotos uz ārzemēm ilgāku laiku (23 % pret 19 %). Jaunākie respondenti biežāk apgalvo, ka nejūtas pietiekami neatkarīgi (23 % gan 15–18 gadus vecu, gan 19–24 gadus vecu iedzīvotāju vidū salīdzinājumā ar 19 % 25–30 gadus vecu iedzīvotāju vidū). Nepietiekamas svešvalodu prasmes skaidri liecina par atšķirību starp lauku apvidiem un pilsētām (19 % lauku apvidos un pilsētās salīdzinājumā ar 15 % pilsētās). Izglītības līmeņa ziņā to respondentu īpatsvars, kuri apgalvo, ka viņiem nav pietiekamu svešvalodu prasmju, ir zemākais terciārās izglītības absolventu vidū (15 %) un augstākais to respondentu vidū, kuriem ir vidējā izglītība vai pēcvidusskolas izglītība, kas nav terciārā izglītība (19 %), savukārt tie respondenti, kuriem ir zemāks izglītības līmenis, ziņo par vidējo līmeni (17 %). Visbeidzot, jaunieši, kuri pēdējā gada laikā nav piedalījušies kādas organizācijas darbībās, daudz biežāk apgalvo, ka nav ieinteresēti darbībās citā ES valstī (28 % salīdzinājumā ar 18 % to jauniešu vidū, kuri ir piedalījušies organizācijās), savukārt tie, kuri ir piedalījušies organizācijās, biežāk min informācijas trūkumu (24 % salīdzinājumā ar 18 %).

4.3 Informētība par ES finansētām iespējām uzturēties citā ES valstī

"Erasmus+" studentiem joprojām ir vispazīstamākā ES finansētā iespēja palikt citā ES valstī, neraugoties uz samazinājumu salīdzinājumā ar 2024. gadu

Programma "Erasmus+" studentiem joprojām ir vispazīstamākā ES finansētā iespēja jauniešiem palikt citā ES valstī. 41 % Eiropas jauniešu apzinās šo iespēju. Tomēr to respondentu īpatsvars, kuri par to ir dzirdējuši, kopš 2024. gada ir samazinājies (-8 procentpunkti). Salīdzinājumā ar 2024. gadu ir samazinājies arī to respondentu īpatsvars, kuri ir dzirdējuši par citām "Erasmus+" sadaļām, lai gan mazākā mērā: 32 % ir dzirdējuši par "Erasmus+" skolēniem (-1 procentpunkts), 31 % — par "Erasmus+" jauniešu apmaiņu (-2), 20 % — par "Erasmus+" mācekļiem (-2) un 16 % — par "Erasmus+" jaunajiem uzņēmējiem (-3).

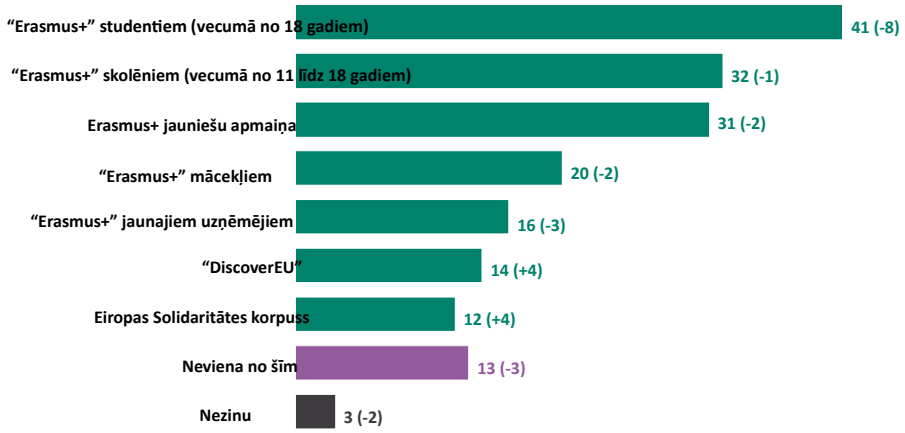
No otras puses, kopš 2024. gada ir palielinājusies informētība par mazāk zināmām ES iespējām. "DiscoverEU" tagad pazīst 14 % Eiropas jauniešu (+4 punkti), bet 12 % ir dzirdējuši par Eiropas Solidaritātes korpusu (+4 punkti). Tajā pašā laikā 13 % jauniešu apgalvo, ka nav dzirdējuši ne par vienu no uzskaitītajām ES finansētajām iespējām palikt citā ES valstī, un šī daļa kopš 2024. gada ir samazinājusies (–3 punkti), savukārt 3 % "nezinu".

Augsts informētības līmenis par programmu "Erasmus+" var būt saistīts arī ar zemu līdzdalības līmeni pasākumos citā ES valstī.

Atsevišķu valstu rezultāti apstiprina, ka "Erasmus+" studentiem ir vislabāk zināmā iespēja visās dalībvalstīs, taču to respondentu īpatsvars, kuri par to ir dzirdējuši, ievērojami atšķiras. To jauniešu īpatsvars, kuri zina "Erasmus+", ir vislielākais Kiprā (64 %), Slovēnijā (59 %), Grieķijā (57 %) un Horvātijā (56 %), kam seko Portugāle (54 %), Luksemburga un Malta (abās 53 %). Turpretī Zviedrijā (25 %), Nīderlandē (26 %) un Vācijā (27 %) šis īpatsvars ir daudz zemāks, un arī vairākās citās "Erasmus+" sadaļās ir vērojams zemāks informētības līmenis.

Valstis, kurās jaunieši ir visvairāk informēti par "Erasmus+" studentiem, bieži vien ir valstis, kurās respondenti ir visvairāk informēti par citiem "Erasmus+" formātiem. Respondenti Kiprā izceļas vairākās jomās, tostarp programmā "Erasmus+" skolēniem (59 %), "Erasmus+" jauniešu apmaiņas programmās (52 %), "Erasmus+" mācekļiem (38 %) un "Erasmus+" studentiem (64 %). Augsts informētības līmenis ir novērots arī Slovēnijā attiecībā uz "Erasmus+" studentiem (59 %) un jauniešu apmaiņu (45 %), savukārt daudzi respondenti Horvātijā ir informēti par "Erasmus+" studentiem (56 %), skolēniem (46 %) un jauniešu apmaiņu (44 %).

Tālāk ir sniegtas **dažas ES finansētas iespējas jauniešiem palikt citā ES valstī. Par ko, ja vispār, jūs esat dzirdējuši?**

Tendenču analīzes pamatā ir salīdzinājumi ar Eirobarometra zibensaptauju Nr. 545 (Jaunatne un demokrātija), kas veikta 2024. gada 3.–12. aprīlī.

To respondentu īpatsvars, kuri ir dzirdējuši par "DiscoverEU", ir lielākais Maltā (30 %), Igaunijā un Slovēnijā (abās 28 %). Informētība par Eiropas Solidaritātes korpusu joprojām ir ierobežotāka un vienmērīgāk sadalīta starp valstīm, Spānijā un Slovēnijā sasniedzot ne vairāk kā 15 %.

Tomēr dažās valstīs informētības līmenis par programmu "Erasmus+" atšķiras no dalības līmeņa pasākumos citā ES valstī. To respondentu īpatsvars, kuri zina Erasmus+ studentiem, ir īpaši augsts Grieķijā un Kiprā, kur programmu zina attiecīgi 57 % un 64 % respondentu. Tajā pašā laikā abas valstis ir starp tām, kurās ir vislielākais to respondentu īpatsvars, kuri nav piedalījušies darbībās citā ES valstī (45 % Grieķijā un 50 % Kiprā) un kuri kā šķērsli min finansiālus ierobežojumus (50 % un 44 % salīdzinājumā ar ES27 vidējo rādītāju 41 %).

Līdzīga tendence ir vērojama Horvātijā un Portugālē ar augstu informētības līmeni (56 % un 54 %) apvienojumā ar lielu nepiedalīšanos (44 % un 46 %), lai gan to respondentu īpatsvars, kuri atsaucas uz finansiāliem ierobežojumiem, precīzi atbilst ES27 vidējam rādītājam (41 % katrs). To respondentu īpatsvars, kuri nav dzirdējuši par kādu no šīm ES finansētajām iespējām, ir vislielākais Zviedrijā (29 %), kur nepiedalīšanās līmenis darbībās citā valstī ir visaugstākais ES (50 %, saistīts ar Kipru).

No otras puses, šķiet, ka Vācijā un Nīderlandē zemā informētība par programmu "Erasmus+" nemazina faktisko mobilitāti. Abās valstīs ir viens no zemākajiem informētības līmeņiem par Erasmus+ studentiem ES (attiecīgi 27 % un 26 %), tomēr to kopējais nepiedalīšanās līmenis pasākumos citā ES valstī ir tuvu ES27 vidējam rādītājam (34 % un 39 % salīdzinājumā ar 38 % ES27 līmenī). Šie rezultāti liecina, ka jaunieši šajās valstīs, šķiet, piedalās pasākumos citā ES valstī, neidentificējot viņus kā ES finansētus.

Tālāk ir sniegtas dažas ES finansētas iespējas jauniešiem palikt citā ES valstī. Kuras, ja tādas ir, jūs esat dzirdējuši par ?

	ES-27	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
"Erasmus+" studentiem (vecumā no 18 gadiem)	41	42	46	45	35	27	50	46	57	51	47	56	48	64	49	52	53	37	53	26	31	40	54	45	59	46	35	25
"Erasmus+" skolēniem (vecumā no 11 līdz 18 gadiem)	32	30	36	33	25	24	35	27	45	31	33	46	40	59	36	38	35	31	29	16	28	38	41	39	41	35	31	19
Erasmus+ jauniešu apmaiņa	31	31	34	34	29	20	42	26	42	38	31	44	38	52	43	37	42	32	43	20	23	40	42	30	45	38	25	16
"Erasmus+" mācekļiem	20	19	27	17	21	18	33	15	38	18	19	18	20	38	26	15	33	24	29	15	18	26	28	13	26	14	17	11
"Erasmus+" jaunajiem uzņēmējiem	16	18	23	12	22	14	28	16	17	19	16	19	17	18	26	19	33	15	37	13	12	16	22	18	28	17	16	13
"DiscoverEU"	14	16	15	12	22	12	28	19	16	14	11	15	16	12	18	19	22	16	30	15	13	12	13	15	28	14	16	20
Eiropas Solidaritātes korpuss	12	13	11	12	11	12	12	10	9	15	14	11	8	8	9	9	12	11	13	12	12	10	9	11	15	10	13	11

Informētība par ES finansētām iespējām uzturēties citā ES valstī ir lielāka to jauniešu vidū, kuriem ir augstākā izglītība, un to jauniešu vidū, kuri ir piedalījušies kādas organizācijas darbībās.

Sociāldemogrāfiskie rezultāti liecina, ka informētība par ES finansētām iespējām palikt citā ES valstī ir nevienmērīgi sadalīta. Dzimumu atšķirības joprojām ir mērenas, lai gan sievietes biežāk nekā vīrieši ir dzirdējušas par Erasmus+ studentiem (44 % salīdzinājumā ar 38 %) un Erasmus+ jauniešu apmaiņu (34 % salīdzinājumā ar 28 %). Nav pārsteigums, ka skolēnu informētība par programmu "Erasmus+" ir visaugstākā 15–18 gadus vecu jauniešu vidū (41 %), savukārt studentu informētība par programmu "Erasmus+" ir vislabāk zināma 19–24 gadus vecu skolēnu vidū (45 %).

Skaidrākās atšķirības ir saistītas ar izglītību, dzīvesvietu un dalību organizācijās. Studentu informētība par programmu "Erasmus+" svārstās no 30 % to jauniešu vidū, kuri ieguvuši pamatizglītību, pamatizglītību vai pamatizglītību, līdz 48 % to jauniešu vidū, kuri ieguvuši terciāro izglītību, un tāda pati tendence vērojama arī "Erasmus+" jauniešu apmaiņas programmās (24 % salīdzinājumā ar 35 %). Arī jaunieši ar augstāko izglītību daudz retāk apgalvo, ka nav dzirdējuši par kādu no šīm iespējām (8 % salīdzinājumā ar 20 % to jauniešu vidū, kuriem ir zemāks izglītības līmenis). Dzīvesvieta ir vēl viens faktors; pilsētās dzīvojošie jaunieši biežāk nekā lauku apvidos ir dzirdējuši par "Erasmus+" studentiem (44 % salīdzinājumā ar 38 %), "Erasmus+" jauniešu apmaiņas programmām (33 % salīdzinājumā ar 28 %) un "DiscoverEU" (16 % salīdzinājumā ar 12 %), lai gan ir mazāk ticams, ka viņi nav dzirdējuši par kādu no šīm iespējām (11 % salīdzinājumā ar 16 %). Visbeidzot, jaunieši, kuri pēdējā gada laikā ir piedalījušies vismaz vienas organizācijas aktivitātēs, labāk apzinās mazāk zināmās iespējas, piemēram, "DiscoverEU" (16 % salīdzinājumā ar 8 % to jauniešu vidū, kuri nav piedalījušies organizācijas aktivitātēs) un Eiropas Solidaritātes korpusu (14 % salīdzinājumā ar 5 %).

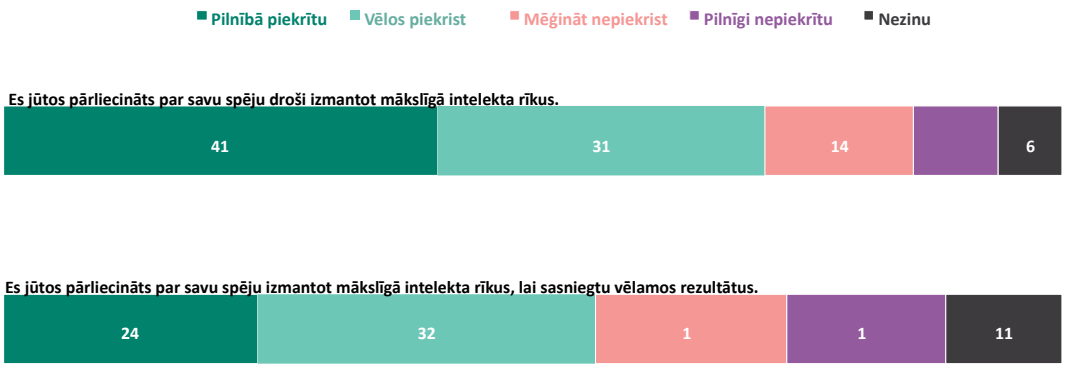
5. Digitālā izglītība

5.1 Pārliecība par savu spēju izmantot AI rīkus

Eiropas jaunieši ir pārliecinātāki par savu spēju izmantot MI rīkus drošā veidā nekā tos izmantot, lai sasniegtu vēlamos rezultātus

Gandrīz trīs ceturtdaļas apgalvo, ka jūtas pārliecināti par savu spēju droši izmantot AI rīkus (72%), tostarp 41%, kas pilnībā piekrīt šim apgalvojumam. Turpretī pārliecība ir mazāka, ja jautājums ir vērsts uz spēju izmantot AI rīkus, lai sasniegtu vēlamos rezultātus: 56 % piekrīt, tostarp tikai 24 % pilnībā piekrīt. Pārliecība par savām spējām šķiet spēcīgāka vispārējās lietošanas līmenī nekā izmantojot AI, lai sasniegtu konkrētus rezultātus. Atšķirība ir krasāka attiecībā uz stingru vienošanos, kas samazinās no 41 % līdz 24 %, nekā attiecībā uz vispārēju vienošanos, kas samazinās no 72 % līdz 56 %.

jautājums. Cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat šādiem apgalvojumiem par mākslīgo intelektu (MI)?

Maltas, Luksemburgas un Igaunijas jauniešu vidū vislielākā ir pārliecība par savu spēju droši izmantot MI. Atšķirība starp drošu un efektīvu lietošanu dažādās valstīs atšķiras

Atsevišķu valstu rezultāti liecina, ka uzticēšanās spējai droši izmantot MI rīkus ir plaši izplatīta visās dalībvalstīs, taču pastāv skaidras intensitātes atšķirības. Visaugstākais rādītājs ir Maltā (97 %), Luksemburgā (90 %) un Igaunijā (89 %), kam seko Latvija un Slovēnija (abās 84 %) un Dānija (82 %). Otrā skalas galā jaunieši Nīderlandē izceļas ar zemāko uzticības līmeni drošai MI izmantošanai (57 %), kam seko Beļģija (66 %), Zviedrija (68 %) un Austrija (69 %). Tomēr pat šajās valstīs lielākā daļa jauniešu joprojām jūtas pārliecināti par savu spēju droši izmantot MI rīkus.

Pārliecība par savu spēju izmantot MI rīkus, lai sasniegtu rezultātus, ko respondenti meklē, ir mazāka gandrīz visur. Respondenti Maltā, Luksemburgā un Igaunijā atkal reģistrē augstāko uzticības līmeni (attiecīgi 95 %, 87 % un 85 %), savukārt respondenti Nīderlandē (42 %), Vācijā (48 %) un Austrijā (49 %) reģistrē zemāko līmeni.

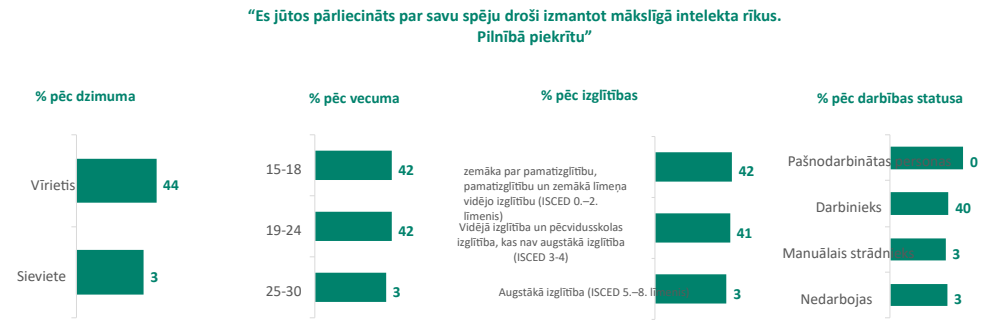
Atšķirība starp drošu un efektīvu lietošanu ir īpaši izteikta respondentu vidū Vācijā, Austrijā, Polijā un Rumānijā, kas liecina, ka šajās valstīs jaunieši var justies salīdzinoši spējīgi izmantot MI rīkus drošā veidā, bet mazāk pārliecināti par savu spēju tos izmantot, lai sasniegtu vēlamos rezultātus. Turpretī Maltā, Luksemburgā, Igaunijā un Kiprā abas uzticēšanās formas ir daudz tuvākas.

Sociāldemogrāfiskās atšķirības liecina, ka pārliecība par savu spēju droši izmantot AI rīkus nav vienmērīgi sadalīta

Vīrieši biežāk nekā sievietes apgalvo, ka jūtas pilnīgi pārliecināti par savu spēju droši izmantot MI rīkus (44 % pret 37 %). Vecuma atšķirības ir ierobežotākas, lai gan to respondentu īpatsvars, kuri pilnībā piekrīt, ir nedaudz mazāks vecuma grupā no 25 līdz 30 gadiem (39 %) nekā vecuma grupā no 15 līdz 18 gadiem un vecumā no 19 līdz 24 gadiem (abi 42 %).

Atšķirības pēc aktivitātes statusa ir izteiktākas. Puse pašnodarbināto jauniešu apgalvo, ka jūtas pilnīgi pārliecināti par savu spēju droši izmantot MI (50 %), salīdzinot ar 40 % darba ņēmēju, 39 % nestrādājošo un 38 % strādnieku. Atšķirības pēc izglītības ir nelielas un kontrastē ar lielāko daļu citu jautājumu šajā ziņojumā: 42 % no tiem, kuriem ir viszemākais izglītības līmenis, tam pilnībā piekrīt, salīdzinot ar 41 % to personu vidū, kurām ir vidējā izglītība vai pēcvidusskolas izglītība, kas nav augstākā izglītība, un 39 % to personu vidū, kurām ir augstākā izglītība. Kopumā rezultāti liecina, ka lielākās atšķirības attiecībā uz uzticēšanos drošai MI izmantošanai ir sadalījumā pēc darbības statusa un dzimuma, nevis pēc izglītības.

jautājums. Cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat šādiem apgalvojumiem par mākslīgo intelektu (MI)?

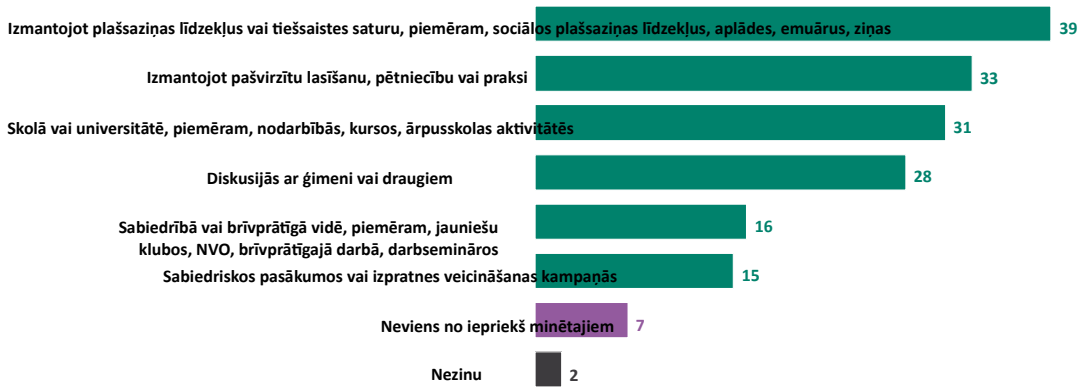
5.2. Mākslīgā intelekta izmantošanas iemācīšanās

Jaunieši galvenokārt apgūst prasmes, kas saistītas ar MI rīku izpratni un izmantošanu, izmantojot medijus vai tiešsaistes saturu un pašvirzītu lasīšanu, pētniecību vai praksi

Pēdējos 12 mēnešos Eiropas jaunieši visbiežāk ir apguvuši prasmes, kas saistītas ar MI rīku izpratni un izmantošanu, izmantojot medijus vai tiešsaistes saturu, piemēram, sociālos medijus, aplādes, emuārus vai ziņas (39 %). Svarīga nozīme ir arī pašvadītai lasīšanai, pētniecībai vai praksei (33 %), nedaudz apsteidzot mācības skolā vai universitātē (31 %). Diskusijas ar ģimeni vai draugiem ir minētas par 28 %, savukārt kolektīvāka vai organizētāka vide ir retāk sastopama: 16 % apguva prasmes, kas saistītas ar MI rīku izpratni un izmantošanu kopienā vai brīvprātīgā vidē, un 15 % apguva sabiedriskos pasākumos vai izpratnes veicināšanas kampaņās.

Šie rezultāti liecina, ka MI mācīšanos pašlaik vairāk virza ikdienas digitālā ekspozīcija un individuāli eksperimenti, nevis strukturēta izglītības vide. Tajā pašā laikā tikai 7 % no visiem respondentiem apgalvo, ka viņi nav apguvuši ar MI saistītas prasmes nevienā no uzskaitītajiem kanāliem, kas ne vienmēr nozīmē, ka viņi to nav apguvuši, jo citi mācīšanās veidi netika pārbaudīti. Kanāli, pa kuriem viņi mācās, joprojām ir daudzveidīgi un bieži vien neformāli.

jautājums. Kur, ja nekur citur, pēdējo 12 mēnešu laikā esat apguvuši prasmes, kas saistītas ar MI rīku izpratni un izmantošanu?

MI mācību kanāli dažādās dalībvalstīs atšķiras. Dažās valstīs vairāk respondentu ir apguvuši MI prasmes skolā vai universitātē

Atsevišķu valstu rezultāti liecina, ka plašsaziņas līdzekļi un tiešsaistes saturs ir visizplatītākie kanāli ar MI saistītu prasmju apguvei daudzās dalībvalstīs. Tās ir īpaši nozīmīgas respondentu vidū Luksemburgā (57 %) un Maltā (55 %), kam seko Igaunija un Slovēnija (abās 48 %), Itālija (45 %), Horvātija un Francija (42 % katrā). Pašmācība ir īpaši svarīga arī vairākās valstīs, jo īpaši respondentiem Kiprā (50 %), Slovēnijā (49 %), Bulgārijā (48 %), Horvātijā (47 %) un Maltā (46 %).

Dažās dalībvalstīs šķiet, ka ar MI saistītu prasmju apguve skolās un universitātēs ir pamanāmāka. Tie ir vadošie kanāli Beļģijā (38 %) un otrais svarīgākais kanāls Luksemburgā (44 %), Dānijā (39 %), Francijā (36 %), Portugālē (34 %), kā arī Spānijā un Itālijā (abās 33 %). Tas liecina, ka, lai gan MI mācīšanos ES līmenī joprojām galvenokārt virza tiešsaistes saturs un pašvadīta prakse, formālajai izglītībai, šķiet, jau ir būtiska nozīme vairākās valstīs. Valstis, kurās respondenti biežāk min skolas un universitātes, ir arī valstis, kurās to respondentu īpatsvars, kuri neveic profesionālu darbību (tostarp ievērojama studentu daļa), ir visaugstākais. Organizētāki vai kolektīvi kanāli kopumā joprojām ir mazāk izplatīti, taču tie izceļas Maltā, Luksemburgā, Igaunijā un Slovēnijā, jo īpaši kopienas vai brīvprātīgā vidē un publiskos pasākumos. Maltā, Luksemburgā un Igaunijā, kur respondenti norāda visaugstāko uzticības līmeni, vērtējums pārsniedz ES27 vidējo rādītāju katrā mācību kanālā, jo īpaši “skolā vai universitātē” (37 %, 44 % un 44 % salīdzinājumā ar 31 % ES27), “medijos vai tiešsaistes saturā” (55 %, 57 % un 48 % salīdzinājumā ar 39 %) vai pat “diskusijās ar ģimeni vai draugiem” (43 %, 40 % un 36 % salīdzinājumā ar 28 %). Tikai 1 % Maltā un Luksemburgā un 2 % Igaunijā ziņo par mācīšanos, izmantojot nevienu no uzskaitītajiem kanāliem, salīdzinājumā ar 7 % ES27 līmenī.

Q17 Pēdējos 12 mēnešos, kad, ja kaut kur, jūs apguvāt prasmes, kas saistītas ar mākslīgā intelekta rīku izpratni un izmantošanu ?

	ES-27	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Izmantojot plašsaziņas līdzekļus vai tiešsaistes saturu (piemēram, sociālos plašsaziņas līdzekļus, aplādes, emuārus, ziņas)	39	36	34	35	40	38	48	40	35	34	42	42	45	36	40	33	57	41	55	29	39	35	41	40	48	37	39	38
Izmantojot pašvirzītu lasīšanu, pētniecību vai praksi	33	26	48	29	37	35	45	39	40	31	27	47	31	50	41	38	39	37	46	34	33	43	31	30	49	35	38	36
Skolā vai universitātē (piemēram, nodarbības, kursi, ārpusskolas nodarbības)	31	38	23	32	39	29	44	33	30	33	36	27	33	29	31	27	44	21	37	29	26	23	34	25	35	28	33	34
Diskusijās ar ģimeni vai draugiem	28	27	23	26	33	28	36	26	30	31	29	25	29	36	30	23	40	25	43	25	27	26	30	23	38	23	28	26
kopienā vai brīvprātīgā vidē (piemēram, jauniešu klubos, NVO, brīvprātīgajā darbā, darbsemināros);	16	21	14	16	25	14	32	13	14	18	18	15	13	6	26	18	33	19	34	18	16	16	16	16	30	18	15	17
Sabiedriskos pasākumos vai izpratnes veicināšanas kampaņās	15	20	11	15	22	16	30	14	12	13	17	14	13	8	24	16	25	13	33	15	14	12	15	14	25	14	12	12

MI mācību kanāli grupās kopumā ir līdzīgi. Jaunākie respondenti, visticamāk, pēdējo 12 mēnešu laikā skolā ir apguvuši prasmes, kas saistītas ar MI rīku izpratni un izmantošanu, ņemot vērā to, ka eksponētība MI ir nesena parādība.

Sociāldemogrāfiskie rezultāti liecina, ka galvenie ar MI saistīto prasmju apguves kanāli dažādās grupās kopumā joprojām ir līdzīgi. Plašsaziņas līdzekļi un tiešsaistes saturs sievietēm un vīriešiem ir minēti gandrīz vienādā līmenī (39 % salīdzinājumā ar 38 %), un vecuma dēļ tie atšķiras tikai nedaudz — no 37 % 25–30 gadus vecu jauniešu vidū līdz 41 % 15–18 gadus vecu jauniešu vidū. Turpretī gados vecāku respondentu vidū pašvadīta mācīšanās ir biežāk sastopama: 36 % cilvēku vecumā no 25 līdz 30 gadiem mācījās pašvadītā lasīšanā, pētniecībā vai praksē, salīdzinot ar 31 % jauniešu vecumā no 15 līdz 18 gadiem.

Skaidrākā vecuma atšķirība attiecas uz skolu un universitāti. 40 % 15–18 gadus vecu jauniešu apgalvo, ka pēdējos 12 mēnešos ir apguvuši ar MI saistītas prasmes šajā vidē. Šai vecuma grupai mācīšanās skolā ir tikpat izplatīta kā mācīšanās, izmantojot plašsaziņas līdzekļus vai tiešsaistes saturu (41 %), padarot šos divus izplatītākos kanālus ar MI saistītu prasmju apguvei. No 19–24 gadus veciem jauniešiem 34 % ziņo, ka pēdējo 12 mēnešu laikā ir apguvuši ar MI saistītas prasmes skolā vai universitātē. Padarot to par otro izplatītāko mācību kanālu pēc plašsaziņas līdzekļiem vai tiešsaistes satura (39%). 23 % iedzīvotāju vecumā no 25 līdz 30 gadiem apgalvo, ka pēdējo 12 mēnešu laikā ir apguvuši ar MI saistītas prasmes skolā vai universitātē.

Atšķirības izglītības jomā ir mazākas, taču jauniešiem ar terciāro izglītību ir nedaudz lielāka iespēja nekā jauniešiem ar zemāku izglītības līmeni minēt pašvirzītu mācīšanos (35 % salīdzinājumā ar 29 %) un kopienas vai brīvprātīgo vidi (18 % salīdzinājumā ar 14 %). Pēc aktivitātes statusa jaunieši, kuri neveic profesionālo darbību, biežāk nekā darba ņēmēji pēdējos 12 mēnešos ir iemācījušies izmantot MI, izmantojot medijus vai tiešsaistes saturu (43 % salīdzinājumā ar 39 %) un jo īpaši skolu vai universitāti (38 % salīdzinājumā ar 29 %).

Visbeidzot, visredzamākā atšķirība ir vērojama starp tiem, kas piedalās organizācijās, un tiem, kas nepiedalās. Jaunieši, kas piedalās organizācijās, ir daudz biežāk nekā tie, kuri pēdējos 12 mēnešos kopienā vai brīvprātīgā vidē nav apguvuši prasmes, kas saistītas ar MI rīku izpratni un izmantošanu (20 % salīdzinājumā ar 4 %). Tāda pati atšķirība ir vērojama attiecībā uz sabiedriskiem pasākumiem vai izpratnes veicināšanas kampaņām (18 % pret 5 %). Kopumā MI mācīšanās ir plaši izplatīta visos profilos, taču par strukturētiem un kolektīviem kanāliem biežāk ziņo gados jaunāki respondenti un tie, kas ir piedalījušies organizācijas darbībās.

6. Tehniskās specifikācijas

No 2026. gada 19. jūnija līdz 1. jūlijam pēc Eiropas Komisijas Izglītības, jaunatnes, sporta un kultūras ģenerāldirektorāta (EAC ĢD) pieprasījuma šī Eirobarometra zibensaptauja Nr. 585 tika veikta demoskopijā. Tā ir aptauja, ko koordinē Komunikācijas ģenerāldirektorāts (COMM ĢD Sabiedriskās domas un iedzīvotāju iesaistes nodaļa).

Eirobarometra zibensaptauja aptver jauniešus vecumā no 15 līdz 30 gadiem visās 27 ES dalībvalstīs. Šī mērķgrupa atbilst STG1 (1. īpašā mērķgrupa), kā noteikts Eirobarometra zibensaptaujas pamatlīgumā. Kopumā, izmantojot datorizētas tīmekļa intervijas (CAWI), tika pabeigtas 26 806 intervijas.

Interviju skaits pa valstīm			
ES	26807	Latvija	00:00:00
Beļģija	1022	Lietuva	104
Bulgārija	1031	Luksemburga	501
Čehija	1024	Ungārija	1009
Dānija	1023	Malta	503
Vācija	1172	Nīderlande	1003
Igaunija	1003 .	Austrija	105
Īrijas Republika	1073 -	Polija	1001
Grieķija	1007	Portugāle	1192
Spānija	1007	Rumānija	1183
Francija	995	Slovēnija	1013
Horvātija	1021	Slovākija	1030
Itālija	1173	Somija	1032
Kipra	521	Zviedrija	1138

Kļūdas robeža

Uz apsekojuma rezultātiem attiecas paraugu ņemšanas pielaides. “Kļūdas robeža” izsaka skaitļos neskaidrību par apsekojuma rezultātu (vai uzticēšanos tam). Parasti, jo vairāk interviju (izlases lielums), jo mazāka ir kļūdas robeža. 500 parauga kļūdu robeža nepārsniegs 4,4 procentpunktus, un 1000 parauga kļūdu robeža nepārsniegs 3,1 procentpunktu.

Statistiskās robežas, kas saistītas ar paraugu ņemšanas pielaidēm
(ar 95 % ticamības līmeni)

dažādi izlases lielumi ir rindās	dažādi novērotie rezultāti ir kolonnās						
	5,00 %	10,00 %	25,00 %	50,00 %	75,00 %	90,00 %	95,00 %
n=50	±6,0	±8,3	± 12,0	±13,9	± 12,0	±8,3	±6,0
n=100	± 4,3	±5,9	±8,5	± 9,8	±8,5	±5,9	± 4,3
n=200	± 3,0	±4,2	±6,0	± 6,9	±6,0	±4,2	± 3,0
n=500	±1,9	± 2,6	± 3,8	±4,4	± 3,8	± 2,6	±1,9
n=1000	± 1,4	±1,9	±2,7	± 3,1	±2,7	±1,9	± 1,4
n=1500	± 1,1	± 1,5	± 2,2	±2,5	± 2,2	± 1,5	± 1,1
n=2000	± 1,0	± 1,3	±1,9	± 2,2	±1,9	± 1,3	± 1,0

7. Qu estionnaire

Intervijas režīms: Tiešsaistē (CAWI)

Mērķkopa: Jaunieši vecumā no 15 līdz 30 gadiem.

C pārslodze: 27 ES dalībvalstis

Lauka darba datumi: 2026. gada 19. jūnijs – 1. jūlijs.

Paraugs si ze: 26 806 intervijas (aptuveni 1000 intervijas lielākās valstīs un 500 intervijas mazākās valstīs)

Aptvertie sociāli demogrāfiskie jautājumi: vecums, dzimums, izglītība, nodarbošanās, reģions, urbanizācija, mājsaimniecības sastāvs

TOPICAL JAUTĀJUMI

ES jaunatnes stratēģija

[ASK ALL]

jautājums. Kuri no turpmāk minētajiem aspektiem, jūsuprāt, ir vissvarīgākie, lai sasniegtu rezultātus politikas jomās, kas vērstas uz jauniešiem? Atlasiet ne vairāk kā trīs opcijas.

(Iespējamas trīs atbildes)

(RAKSTU NORĀDĪJUMI: RANDOMISE PUNKTI)

1. Mērķi, kas risina reālās problēmas, ar kurām saskaras jaunieši

2. Sadarbība visos līmeņos — vietējā, reģionālā, valsts un ES līmenī

3. Nodrošināt, ka jaunieši un jaunatnes organizācijas var ietekmēt lēmumus

4. Nodrošināt jauniešiem zināšanas par politiku un iespējām

5. Finansiāla atbalsta sniegšana jaunatnes programmām un iniciatīvām

6. Lēmumu pieņemšana, izmantojot faktus un pētījumus

7. Nodrošināt, ka politika tiek faktiski īstenota un pienācīgi pārskatīta

8. Dažādu politikas jomu, kas ietekmē jauniešus, sasaiste

9. Neviena no šīm

10. Nezinu

Pilsoniskā izglītība

[ASK ALL]

Q2 Vai pēdējo 12 mēnešu laikā esat uzzinājis kaut ko jaunu par šādām tēmām?

(Iespējamas vairākas atbildes)

(RAKSTU NORĀDĪJUMI: RANDOMISE 1.-5. PUNKTS)

1. Demokrātiskie procesi, politiskā līdzdalība un iestādes

2. Cilvēktiesības un sociālais taisnīgums

3. Līdztiesība, daudzveidība un diskriminācijas novēršana

4. Vides ilgtspēja

5. Medijpratība un digitālā pratība un dezinformācijas atpazīšana

6. Neviens no iepriekš minētajiem

7. Nezinu

[ASK IF Q2 = 1 vai 2, vai 3, vai 4, vai 5]

Q3 Kā jūs uzzinājāt par šīm tēmām?

(Iespējamas vairākas atbildes)

(RAKSTU NORĀDĪJUMI: RANDOMISE PUNKTI 1.-6.)

1. Skolā vai universitātē (kursi, ārpusskolas nodarbības)

2. Piedaloties jauniešu klubos, pilsoniskās sabiedrības organizācijās, brīvprātīgajā darbā

3. Izmantojot tradicionālos plašsaziņas līdzekļus (piemēram, TV, radio, laikrakstus), digitālos plašsaziņas līdzekļus (piemēram, sociālos plašsaziņas līdzekļus, aplādes, emuārus)

4. Izmantojot pašvirzītu lasīšanu vai izpēti

5. Diskusijās ar ģimeni vai draugiem

6. Sabiedriskos pasākumos vai izpratnes veicināšanas kampaņās

7. Neviens no iepriekš minētajiem

8. Nezinu

TREŠO TIESĪBU JAUTĀJUMI

Jauniešu līdzdalība pilsoniskajā dzīvē

MODIFICĒTS TREND – FL 545 (2024) – 1. cet.

[ASK ALL]

jautājums. Kādi, jūsuprāt, ir visefektīvākie pasākumi, lai lēmumu pieņēmēji uzklausītu jauniešu viedokli? Varat atlasīt ne vairāk kā trīs atbildes.

(Līdz TRĪS ATĻAUTAJĀM ATBILDĪBĀM)

(RAKSTU NORĀDĪJUMI: RANDOMISE PUNKTI 1.-8.)

1. Balsošana vietējās, valsts vai Eiropas Parlamenta vēlēšanās

2. Piedalīšanās politiskajās kustībās, partijās vai arodbiedrībās

3. Sazināšanās ar politiķi par kādu jautājumu

4. Brīvprātīgais darbs labdarības/kampaņas organizācijā

5. Noteiktu produktu boikots vai pirkšana politisku, ētisku vai vides apsvērumu dēļ

6. Dalība studentu vai jauniešu organizācijās

7. Piedalīšanās sabiedriskajā apspriešanā par ierosinātajām politiskajām iniciatīvām (tiešsaistē vai bezsaistē), tostarp ES jaunatnes dialogā vai Eiropas pilsoņu paneļdiskusijās

8. Iesaistīšanās sociālajos medijos, piemēram, paužot savu viedokli, izmantojot tēmturus vai mainot savu profila attēlu

9. citādi

10. Neviens no tiem nav efektīvs

11. Nezinu

TREND – FL 545 (2024) – 2. cet.

[ASK ALL]

jautājums. Vai pēdējo 12 mēnešu laikā esat piedalījies kādā no šādu organizāciju pasākumiem? Atlasiet visus atbilstošos variantus.

(Atļauts sniegt daudz atbilžu)

(RAKSTU NORĀDĪJUMI: RANDOMISE 1. līdz 7. punkts)

1. Sporta klubs

2. Jauniešu klubs, brīvā laika klubs vai jebkāda veida jaunatnes organizācija

3. Kultūras organizācija

4. Politiska organizācija vai politiska partija

5. Organizācija ar brīvprātīgā darba aktivitātēm

6. Organizācija, kas darbojas klimata pārmaiņu/vides jautājumu jomā

7. Organizācija, kas veicina cilvēktiesības vai globālo attīstību

8. Jebkura cita jaunatnes organizācija, klubs, nevalstiska organizācija u. c.

9. Neviena no šīm

10. Nezinu

TREND – FL 545 (2024) – 3. ceturksnis

[ASK IF Q5 = 9 (neviens no tiem)]

jautājums. Kādu iemeslu dēļ jūs neesat piedalījies šajās aktivitātēs? Lūdzu, izvēlieties visus atbilstošos variantus.

(Atļauts sniegt daudz atbilžu)

(RAKSTU NORĀDĪJUMI: RANDOMISE PUNKTI 1.-6.)

1. Man nav laika

2. Mani tas neinteresē

3. Es to nevaru atļauties

4. Es vēl neesmu par to domājis

5. Nezinu, kā to izdarīt

6. Es nesaprotu problēmas pietiekami

7. Neviens mani nekad nav lūdzis vai aicinājis piedalīties

8. Es nezināju, ka varu to izdarīt

9. Šīs darbības ir pārāk tālu. Ir grūti tur nokļūt (piemēram, ar sabiedrisko transportu) no manas mājas

10. citādi

11. Nezinu

TREND – FL 545 (2024) – 4.a cet.

[ASK ALL]

jautājums Vai pagājušajā gadā esat veikuši kādus pasākumus, lai mainītu sabiedrību, piemēram, parakstot petīciju, piedaloties mītiņā vai nosūtot vēstuli politiķim?

(TIKAI VIENS ATBILDĪGS)

(RAKSTU NORĀDĪJUMI: EKSKLUZĪVS)

1. Jā

2. Nē

3. Nezinu

TREND – FL 545 (2024) – 4.b cet.

[ASK IF Q7a = 1 (jā)]

jautājums Kurās jomās jūs mēģinājāt mainīt sabiedrību (piemēram, parakstot petīciju, piedaloties mītiņā vai nosūtot vēstuli politiķim)?

(Atļauts sniegt daudz atbilžu)

(RAKSTU NORĀDĪJUMI: RANDOMISE 1. līdz 7. punkts)

1. Klimata pārmaiņas un vides aizsardzība

2. Veselība un labklājība

3. Ekonomiskā nevienlīdzība un labklājības izdevumi

4. Vienlīdzīgas tiesības neatkarīgi no dzimuma, rases vai seksualitātes

5. Cilvēktiesības

6. Kari un konflikti

7. Demokrātija un tiesiskums

8. citādi

9. Nezinu

Atzinums “ES/ES jaunatnes piedāvājums”

MODIFICĒTS TREND – FL 545 (2024) – 5. cet.

[ASK ALL]

jautājums. Vai zināt kādu no turpmāk minētajiem veidiem, kā sadarboties ar Eiropas Savienību?

(Atļauts sniegt daudz atbilžu)

(RAKSTU NORĀDĪJUMI: RANDOMISE PUNKTI 1.-8.)

1. ES jaunatnes dialogs vai ES jaunatnes konference

2. Eiropas pilsoņu paneļdiskusijas

3. Sabiedriskās apspriešanas

4. Eiropas Parlamenta vēlēšanas

5. ES sociālo mediju kanāli un tīmekļa vietnes (t. i., Eiropas Jaunatnes portāls)

6. ES iestāžu apmeklējums

7. Eiropas Jaunatnes nedēļa vai Eiropas Jaunatnes dienas

8. Sazināšanās ar komisāru vai EP deputātu

9. Dalība ES organizētos pasākumos jūsu valstī

10. Eiropas pilsoņu iniciatīva

11. Neviena no šīm

12. Nezinu

TREND – FL 545 (2024) – 6. cet.

[ASK ALL]

jautājums. Kurus no turpmāk minētajiem avotiem jūs izmantojat, lai būtu informēts par ES?

(Atļauts sniegt daudz atbilžu)

(RAKSTU NORĀDĪJUMI: RANDOMISE 1. līdz 7. punkts)

1. Sociālie mediji
2. Prese tiešsaistē, aplādes un/vai ziņu platformas
3. Rakstiskā (drukātā) prese (piemēram, laikraksti, nedēļas vai mēneša žurnāls u. c.)
4. Televīzija
5. Radio
6. Sarunas ar draugiem, ģimeni vai kolēģiem
7. Skola vai universitāte
8. citādi
9. Nav, es nepalieku informēts par ES
10. Nezinu

TREND – FL 545 (2024) – 7. cet.

[ASK ALL]

jautājums. Vai esat kādreiz piedalījies kādā no turpmāk minētajām darbībām?

(Atļauts sniegt daudz atbilžu)

(RAKSTU NORĀDĪJUMI: RANDOMISE 1.-5. PUNKTS)

1. Studijas, apmācība vai māceklība citā ES valstī
2. Iesaistīšanās kultūras/sporta pasākumos citā ES valstī
3. Iesaistīšanās jebkādās politiskās darbībās citā ES valstī
4. Brīvprātīgais darbs vai līdzīgas darbības citā ES valstī
5. Darbs citā ES valstī
6. Neviena no šīm
7. Nezinu

TREND – FL 545 (2024) – 8. cet.

[ASK IF Q10 = 6 (neviens no tiem)]

jautājums. Kas jūs atturēja no dalības šādās aktivitātēs? Atlasiet visus atbilstošos variantus.

(Atļauts sniegt daudz atbilžu)

(RAKSTU NORĀDĪJUMI: RANDOMISE 1. līdz 9. punkts)

1. Nav ieinteresēts
2. Nepietiekamas svešvalodu prasmes
3. Esmu citas personas aprūpētājs mājās un tāpēc nevaru atstāt valsti
4. Mani vecāki/ģimene/partneris/draugi mani attur doties uz ārzemēm
5. Es nejūtos pietiekami neatkarīgs, lai dotos uz ārzemēm ilgāku laiku
6. Finanšu līdzekļu trūkums
7. Informācijas trūkums par iespējām doties uz ārzemēm
8. Manām interesēm atbilstošu iespēju trūkums ārzemēs
9. Pieredze netiktu atzīta mājās
10. citādi
11. Nezinu

TREND – FL 545 (2024) – 9. cet.

[ASK IF Q10 = 1, 2, 3, 4 vai 5]

jautājums. Vai piekrītat vai nepiekrītat, ka dalība šajās darbībās...? Izvēlieties visu, kam piekrītat.

(Atļauts sniegt daudz atbilžu)

(RAKSTU NORĀDĪJUMI: RANDOMISE 1. līdz 9. punkts)

1. Paplašinātas manas zināšanas par citām Eiropas valstīm
2. Man lika justies eiropeiskākam
3. Vēlāk palielināju interesi dzīvot citā Eiropas valstī (darbam vai izglītībai)
4. Mani vairāk interesēja Eiropas tēmas
5. Palielinājās mana interese par svešvalodām
6. Padarīja mani vairāk informēti par citām kultūrām un vērtībām
7. Palielināja manu pašapziņu
8. Ļaus man labāk pielāgoties jaunām situācijām nākotnē
9. Ļaus man vieglāk iegūt draugus
10. citādi
11. Neviena no šīm
12. Nezinu

TREND – FL 545 (2024) – 10. cet.

[ASK ALL]

jautājums. Tālāk ir sniegtas dažas ES finansētas iespējas jauniešiem palikt citā ES valstī. Par ko, ja vispār, jūs esat dzirdējuši?

(Atļauts sniegt daudz atbilžu)

(RAKSTU NORĀDĪJUMI: RANDOMISE PUNKTI, KEEP 1-5 GROUPED)

1. “Erasmus+” studentiem (vecumā no 18 gadiem)
2. “Erasmus+” skolēniem (vecumā no 11 līdz 18 gadiem)
3. “Erasmus+” mācekļiem
4. Erasmus+ jauniešu apmaiņa
5. “Erasmus+” jaunajiem uzņēmējiem
6. “DiscoverEU”
7. Eiropas Solidaritātes korpuss
8. Neviena no šīm
9. Nezinu

TREND – FL 545 (2024) – 11. cet.

[ASK ALL]

jautājums. Vai jūs teiktu, ka ES veiktie pasākumi ietekmē vai neietekmē jūsu ikdienas dzīvi?

(TIKAI VIENS ATBILDĪGS)

(RAKSTU NORĀDĪJUMI: EKSKLUZĪVS)

1. Jā, ļoti daudz
2. Jā, zināmā mērā
3. Nē, nav daudz
4. Nē, nemaz
5. Nezinu

TREND – FL 545 (2024) – 12. cet.

[ASK ALL]

jautājums. Ko jūs no Eiropas Savienības sagaidāt savai paaudzei? Varat atlasīt ne vairāk kā trīs atbildes.

(Līdz TRĪS ATĻAUTAJĀM ATBILDĪBĀM)

(RAKSTU NORĀDĪJUMI: RANDOMISE 1. līdz 9. punkts)

1. Videi draudzīgas politikas veicināšana un cīņa pret klimata pārmaiņām

2. Darba iespēju palielināšana jauniešiem

3. Cīņa pret nabadzību un ekonomisko un sociālo nevienlīdzību

4. Spēcīga loma veselības problēmu risināšanā

5. Miera saglabāšana, starptautiskās drošības stiprināšana un starptautiskās sadarbības veicināšana

6. Cilvēktiesību, demokrātijas un kopīgu Eiropas vērtību veicināšana

7. Sabiedrības digitalizācijas veicināšana

8. Iekļaujošas sabiedrības, tostarp dzimumu līdztiesības un diskriminācijas novēršanas, veicināšana

9. Jauniešu no dažādām ES daļām apvienošana

10. citādi

11. Nezinu

Digitālā izglītība / dezinformācija / medijpratība

[ASK ALL]

jautājums. Cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat šādiem apgalvojumiem par mākslīgo intelektu (MI)?

(VIENS ATBILDĪGS PAR LĪNIJU)

(RAKSTU NORĀDĪJUMI: EKSKLUZĪVĀ LĪNIJA – 1.-4. RANDOMIZĒŠANA)

• Pilnīgi piekrītu

• Tend, lai piekristu

• Vēlaties nepiekrist

• Pilnīgi nepiekrītu

• Nezinu

1. Es jūtos pārliecināts par savu spēju droši izmantot mākslīgā intelekta rīkus.

2. Es jūtos pārliecināts par savu spēju izmantot mākslīgā intelekta rīkus, lai sasniegtu vēlamos rezultātus.

[ASK ALL]

jautājums. Kur pēdējos 12 mēnešos, ja nekur, jūs apguvāt prasmes, kas saistītas ar MI rīku izpratni un izmantošanu?

(Atļauts sniegt daudz atbilžu)

(RAKSTU NORĀDĪJUMI: RANDOMISE PUNKTI 1.-6.)

1. Skolā vai universitātē (piemēram, nodarbības, kursi, ārpusskolas nodarbības)

2. kopienā vai brīvprātīgā vidē (piemēram, jauniešu klubos, NVO, brīvprātīgajā darbā, darbseminārosi);

3. Izmantojot plašsaziņas līdzekļus vai tiešsaistes saturu (piemēram, sociālos plašsaziņas līdzekļus, aplādes, emuārus, ziņas)

4. Izmantojot pašvirzītu lasīšanu, pētniecību vai praksi

5. Diskusijās ar ģimeni vai draugiem

6. Sabiedriskos pasākumos vai izpratnes veicināšanas kampaņās

7. Neviens no iepriekš minētajiem

8. Nezinu

6. Starppaaudžu taisnīgums

[ASK ALL]

jautājums. Cik lielā mērā jūs personīgi piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem?

(VIENS ATBILDĪGS PAR LĪNIJU)

(RAKSTU NORĀDĪJUMI: RANDOMISE PUNKTI)

• Pilnīgi piekrītu

• Tend, lai piekristu

• Vēlaties nepiekrist

• Pilnīgi nepiekrītu

• Nezinu

1. (MŪSU VALSTĪ) politikas veidotāji ņem vērā savu lēmumu ilgtermiņa sekas

2. ES politikas veidotāji ņem vērā savu lēmumu ilgtermiņa sekas

3. (MŪSU VALSTĪ) jauniešiem ir tādas pašas izredzes gūt panākumus dzīvē kā tāda paša vecuma jauniešiem pirms 30 gadiem

4. (MŪSU VALSTĪ) jauniešiem pēc 30 gadiem būs tādas pašas izredzes gūt panākumus kā tāda paša vecuma jauniešiem šodien

Komentāri

Oriģinālajā pdf failā rakstzīmes šķiet dīvainas, jo īpaši ilustrācijās: dažas rakstzīmes pazūd kopēšanas un ielīmēšanas darbību laikā, jo īpaši apostrofas, lielie burti un jautājuma zīmes.

Piemēram, pirmajā attēlā 8. lappusē:

- Kopējot augšējo rindiņu (virsraksta rindiņu), jautājuma numurs "Q18" tiek aizstāts ar " 1 ", un pēdējā jautājuma zīme pazūd.

- Turpmākajās rindās frāze "(MŪSU VALSTS)" iekavās tiek pārveidota par "U U T Y ".

Šīs dīvaini trūkstošās rakstzīmes parādās arī pašā tekstā (piemēram, 6. lappusē pirmajā slejā pēdējās rindkopas sākumā kopēšanas procesā vārds pazūd).

Ir iespējams, ka paliek citas kļūdas; Lūdzu, nosūtiet mums ziņu, lai mēs varētu tos labot.

Jautājumā Nr. 10 norādīts, ka pieaug to Eiropas jauniešu īpatsvars, kuri iesaistās aktivitātēs citā Eiropas Savienības valstī. Tas ir pozitīvs pavērsiens (lai gan jāņem vērā oglekļa pēda: ceļošana uz ārzemēm rada lielākas CO_2 emisijas).

Jautājumā Nr. 12 šīm pašām personām tiek jautāts par ieguvumiem, ko tās guvušas, atrodoties ārzemēs. Pozitīvo atbilžu procentuālais daudzums ievērojami samazinās.

Tāpēc šķiet, ka, jo vairāk Eiropas jauniešu dodas uz ārzemēm, jo mazāk pievilcīga viņiem kļūst šī pieredze.

Digitālā izglītība: vienīgie uzdotie jautājumi attiecas uz mākslīgo intelektu. Tas ir tikai viens digitālās izglītības aspekts, pat ja tas ir visaktuālākais.